

Zbirka medijskih objav

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE,
za obdobje 17. 8. 2019

Število objav: 38

Internet: 27

Tisk: 11

Spremljane teme:

Inženirska dejavnost, ...: 1

Inženirska zbornica ...: 1

Barbara Škraba Flis: 0

Gradbeni zakon: 7

Zakon o ... načrtovanju: 0

Zakon o ... arhitektih: 0

Gradbena parcela: 0

Evidenca stavbnih zemljišč: 0

Svetovni gradbeni forum 2019: 0

Gradbeništvo, graditev: 31

Internet	Naslov	Zaščiten bukev ustavila gradnjo luksuznih stanovanj, a investitor ostaja optimističen		
Zaporedna št. 1	Medij; Doseg	Siol.net; 654.103, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 16. 8. 2019		
Stran v zbirki: 13	Avtor	David Kos		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...podjetij v lasti Jožeta Andreliča v Sloveniji. Pričakujejo, da bodo začeli graditi prihodnje letoPo pritožbi je bilo gradbeno dovoljenje zavrnjeno. Ker novi gradbeni zakon predpisuje, da o gradbenih dovoljenjih za objekte z vplivi na okolje odloča ministrstvo za okolje in prostor, v novem postopku za izdajo gradbenega dovoljenja...			

Internet	Naslov	Na gradbiščih letos precej več nepravilnosti kot lani		
Zaporedna št. 2	Medij; Doseg	Siol.net; 654.103, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 16. 8. 2019		
Stran v zbirki: 16	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...spoštovali zahtev veljavnih predpisov," so napovedali na inšpektoratu. Med ugotovljenimi kršitvami s področja varnosti in zdravja pri delu v dejavnosti gradbeništva sicer že leta prevladujejo nepravilnosti glede varnega dela na višini, letos pa najbolj izstopajo ugotovljene nepravilnosti v zvezi z namestitvijo in urejenostjo...			

Internet	Naslov	Cene v gradbeništvu poletele v nebo		
Zaporedna št. 3	Medij; Doseg	Rtvslo.si; 531.564, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 16. 8. 2019		
Stran v zbirki: 18	Avtor	Maja Derčar, G. K.		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...razpoložljiva sredstva iz evropske perspektive, bodo pospešeno gradile tudi občine. Javni naročniki pa se že dlje časa pritožujejo nad visokimi cenami v gradbeništvu . Skoki cen so bili lani 29-odstotni, letos v prvi polovici leta pa, tako kažejo statistični podatki, več kot 14-odstotni v primerjavi z enakim obdobjem...			

Internet	Naslov	Na gradbiščih letos precej več nepravilnosti kot lani		
Zaporedna št. 4	Medij; Doseg	Sta.si; 520.000, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Slovensko gospodarstvo; 16. 8. 2019		
Stran v zbirki: 19	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...spoštovali zahtev veljavnih predpisov," so napovedali na inšpektoratu. Med ugotovljenimi kršitvami s področja varnosti in zdravja pri delu v dejavnosti gradbeništva sicer že leta prevladujejo nepravilnosti glede varnega dela na višini, letos pa najbolj izstopajo ugotovljene nepravilnosti v zvezi z namestitvijo in urejenostjo...			

Internet	Naslov	Nekdanjemu Fištravčevemu svetovalcu pogojna kazen zaradi poslovne goljufije		
Zaporedna št. 5	Medij; Doseg	Sta.si; 520.000, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Kronika; 16. 8. 2019		
Stran v zbirki: 20	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Trebneje, Gimnazije Novo mesto, Nataše Hauptman in zaposlenih v Svarogu, ne pa tudi v dveh drugih primerih ECM ter domnevnega oškodovanca fakultete za gradbeništvo in geodezijo ter srednje zdravstvene šole Ljubljana. Obdolženi je na današnjem zaključku dokaznega postopka ponovil, da nikomur ni hotel namenoma škodovati....			

Internet	Naslov	Večer o ohlajanju gospodarstva (17. 8.)		
Zaporedna št. 6	Medij; Doseg	Sta.si; 520.000, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Pregled tiska; 16. 8. 2019		
Stran v zbirki: 21	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Ohlajanje piše o tem, da se gospodarstvo tako na globalni kot tudi na lokalni ravni ohlaja, kar se bo pri nas poznalo predvsem v avtomobilski industriji in v gradbeništvu , prizadelo pa bo tudi slovensko delovno silo v nemških gradbenih projektih. "Pred dejstvom, da bo upad gospodarske rasti in povpraševanja na nemškem trgu...			

Internet	Naslov	To so kralji črnih gradenj v Sloveniji		
Zaporedna št. 7	Medij; Doseg	Svet24.si; 465.492, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 16. 8. 2019		
Stran v zbirki: 28	Avtor	L. T.		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...namembnost zemljišča v stavbno, saj je njuna črna gradnja po zakonodaji nelegalen objekt, stoji namreč na kmetijskem zemljišču. Konec leta 2017 sprejeti gradbeni zakon jima časovno okno za to pušča vsaj tri leta, saj je v njem določeno, da se morajo črne gradnje legalizirati v petih letih od njegovega sprejema. Zakonski...			

Internet	Naslov	Kdo v resnici mečka s HE na srednji Savi?		
Zaporedna št. 8	Medij; Doseg	Delo.si; 454.365, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 16. 8. 2019		
Stran v zbirki: 32	Avtor	Polona Malovrh		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...kot gradnja termoelektrarn glede na enak vloženi znesek. Ekonomska aktivnost se ob okrepljeni gradnji hidroelektrarn po navedbah GZS poviša predvsem v gradbeništvu , kjer je povprečno več kot polovica investicije namenjena gradbenim delom. Ocenjeni učinek na BDP je leta 2010 znašal 0,25, leta 2020 naj bi dosegel 0,45,...			

Tisk	Naslov	Nepravilnosti na gradbiščih		
Zaporedna št. 9	Medij; Doseg	Slovenske novice; 306.300, Slovenija	Stran: 2	Površina: 46 cm ²
	Rubrika, Datum	Dan v novicah; 17. 8. 2019		
Stran v zbirki: 33	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	Nepravilnosti na gradbiščih LJUBLJANA-Inšpektorat za delo je v prvi polovici leta na gradbiščih opravil 860 pregledov, kar je 32 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Ob tem so ugotovili za 23 odstotkov več kršitev in izdali za desetino več ukrepov. Letos so odkrili 1133 kršitev, izdali pa 472			

Internet	Naslov	Sanacija terase na sodoben način		
Zaporedna št. 10	Medij; Doseg	Dnevnik.si; 260.950, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 16. 8. 2019		
Stran v zbirki: 35	Avtor	Tomaž Bukovec		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...enostavno dovolj in išče novo tehnično rešitev za saniranje terase. Dovolj ploščic! Tako pravi: »V prilogi Moj dom vedno rad prebiram novice in nasvete v gradbeništvu tako glede vgradnje raznih materialov kot nasvete oziroma ideje, kako na najbolj funkcionalen način izkoristiti bivalne prostore in zunanjo ureditev naših...			

Tisk	Naslov	Populistične izjave politikov izjemno škodijo pravni državi		
Zaporedna št. 11	Medij; Doseg	Delo; 153.990, Slovenija	Stran: 11	Površina: 1.676 cm ²
	Rubrika, Datum	Gospodarstvo; 17. 8. 2019		
Stran v zbirki: 38	Avtor	Nejc Gole		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...tudi dogajanja po sami oddaji in sklenitvi pogodbe. V prvem mandatu ste se veliko ukvarjali z gradbeništvom , denimo z gradnjo predora Markovec in hitre ceste čez Rebrnice. Dobrih deset let kasneje je investicij znova veliko, gradbeništvo raste, slovenski gradbeni trg je spet zanimiv za tujce, le igralci so drugi. Kako koristne bodo...			

Tisk	Naslov	Na gradbiščih letos več nepravilnosti kot lani		
Zaporedna št. 12	Medij; Doseg	Večer; 107.900, Slovenija	Stran: 5	Površina: 85 cm ²
	Rubrika, Datum	V žarišču; 17. 8. 2019		
Stran v zbirki: 39	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	Na gradbiščih letos več nepravilnosti kot lani Inšpektorat za delo je v prvi polovici leta na gradbiščih opravil 860 inšpekcijskih pregledov, kar je 32 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Ob tem so inšpektorji v primerjavi z istim obdobjem lani ugotovili tudi za 23 odstotkov več kršitev in			

Tisk	Naslov	Na gradbiščih letos precej več nepravilnosti kot lani		
Zaporedna št. 13	Medij; Doseg	Dnevnik; 107.900, Slovenija	Stran: 5	Površina: 62 cm ²
	Rubrika, Datum	Poslovni Dnevnik; 17. 8. 2019		
Stran v zbirki: 40	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	Na gradbiščih letos precej več nepravilnosti kot lani Inšpektorat za delo je v prvi polovici letošnjega leta na gradbiščih opravil 860 inšpekcijskih pregledov, kar je 32 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Ob tem so inšpektorji v primerjavi z enakim obdobjem lani ugotovili tudi za 23 odstotkov			

Internet	Naslov	Gradbeništvo si po gospodarski krizi še ni opomoglo		
Zaporedna št. 14	Medij; Doseg	Deloindom.si; 67.498, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 16. 8. 2019		
Stran v zbirki: 43	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	... Gradbeništvo v Sloveniji v zadnjih dveh letih beleži rast na vseh področjih, kljub temu pa še ni doseglo rasti iz predkriznih časov. Hkrati nekateri kazalniki kažejo,...			

Internet	Naslov	Zaščitena bukev ustavila gradnjo luksuznih stanovanj, a investitor ostaja optimističen		
Zaporedna št. 15	Medij; Doseg	Times.si; 61.010, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 16. 8. 2019		
Stran v zbirki: 47	Avtor	David Kos		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...podjetij v lasti Jožeta Andreliča v Sloveniji. Pričakujejo, da bodo začeli graditi prihodnje letoPo pritožbi je bilo gradbeno dovoljenje zavrnjeno. Ker novi gradbeni zakon predpisuje, da o gradbenih dovoljenjih za objekte z vplivi na okolje odloča ministrstvo za okolje in prostor, v novem postopku za izdajo gradbenega dovoljenja...			

Internet	Naslov	Sanacija terase na sodoben način		
Zaporedna št. 16	Medij; Doseg	Times.si; 61.010, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 16. 8. 2019		
Stran v zbirki: 49	Avtor	Tomaž Bukovec		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...enostavno dovolj in išče novo tehnično rešitev za saniranje terase. Dovolj ploščic! Tako pravi: »V prilogi Moj dom vedno rad prebiram novice in nasvete v gradbeništvo tako glede vgradnje raznih materialov kot nasvete oziroma ideje, kako na najbolj funkcionalen način izkoristiti bivalne prostore in zunanjo ureditev naših...			

Internet	Naslov	To so kralji črnih gradenj v Sloveniji		
Zaporedna št. 17	Medij; Doseg	Times.si; 61.010, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 16. 8. 2019		
Stran v zbirki: 56	Avtor	L. T.		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...namembnost zemljišča v stavbno, saj je njuna črna gradnja po zakonodaji nelegalen objekt, stoji namreč na kmetijskem zemljišču. Konec leta 2017 sprejeti gradbeni zakon jima časovno okno za to pušča vsaj tri leta, saj je v njem določeno, da se morajo črne gradnje legalizirati v petih letih od njegovega sprejema. Zakonski...			

Internet	Naslov	»Cilj lastniških premetavanj v Minervo je zaobiti prevzemno zakonodajo«		
Zaporedna št. 18	Medij; Doseg	Times.si; 61.010, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 17. 8. 2019		
Stran v zbirki: 60	Avtor	Sebastjan Morozov		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Stankoviča je bila cenitev Proeksa narejena čez palec, na podlagi podatkov iz leta 2017. Za drugi dve – Minervo control in Vibrolab, laboratorij za meritve v gradbeništvo in rudarstvu – pa naj ocena vrednosti ne bi bila narejena. Za vsako od njiju je kupnina znašala 9000 evrov. Z 38-odstotnim lastniškim deležem je največji...			

Tisk	Naslov	Barometer		
Zaporedna št. 19	Medij; Doseg	Vestnik Murska Sobota; 37.000, Slovenija	Stran: 17	Površina: 122 cm ²
	Rubrika, Datum	Aktualno; 16. 8. 2019		
Stran v zbirki: 61	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...prepričal poslanske kolege iz regije, da si Prekmurje zasluži svoj praznik, in potem zanj zbral zadostno podporo v parlamentu, je dejansko postavil temelje za graditev zavesti, daje tudi Prekmurje Slovenija. To se je dejansko pokazalo šele zdaj, ob stoletnici priključitve. Prekmurje je namreč postalo zvezda na obzorju,...			

Internet	Naslov	Sanacija terase na sodoben način		
Zaporedna št. 20	Medij; Doseg	Aktualno24.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 16. 8. 2019		
Stran v zbirki: 63	Avtor	Tomaž Bukovec		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...enostavno dovolj in išče novo tehnično rešitev za saniranje terase. Dovolj ploščic! Tako pravi: »V prilogi Moj dom vedno rad prebiram novice in nasvete v gradbeništvo tako glede vgradnje raznih materialov kot nasvete oziroma ideje, kako na najbolj funkcionalen način izkoristiti bivalne prostore in zunanjo ureditev naših...			

Internet	Naslov	Nova blagovna znamka Slovenski ornament Jože Karlovšek vabi k sodelovanju slovenske proizvajalцем prepoznavnih odličnih izdelkov in daril		
Zaporedna št. 21	Medij; Doseg	O-sta.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 16. 8. 2019		
Stran v zbirki: 65	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...več knjig in strokovnih članov o slovenski hiši, slovenskem ornamentu, stavbarstvu. Povzpel se je med naše najvidnejše raziskovalce ljudskega blaga v gradbeništvu in slikarstvu ter s samosvojem načinom dela oral ledino na tem področju, Na njegovo dekorativno slikarstvo je v veliki meri vplival tudi Maksim Gaspari...			

Internet	Naslov	Stanje nepremičnin na Ptujskem		
Zaporedna št. 22	Medij; Doseg	Petv.tv; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 16. 8. 2019		
Stran v zbirki: 66	Avtor	Krajnc Stanka Letonja		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...ceno pač vpliva, v kakšnem stanju je stanovanje. Povpraševanje vzpodbuja financiranje, ki je kar se obrestnih mer tiče ugodno, so pa banke po sprejetju gradbenega zakona v lanskem letu bolj previdne pri dokumentaciji, kar podaljšuje postopke in nepremičninskim agentom kar otežuje delo. ...			

Tisk	Naslov	NA OSNUTEK GRADBENO-PROSTORSKE ZAKONODAJE VRSTA PRIPOMB		
Zaporedna št. 23	Medij; Doseg	Hausbau; , Slovenija	Stran: 17	Površina: 165 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 16. 8. 2019		
Stran v zbirki: 67	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...NA OSNUTEK GRADBENO-PROSTORSKE ZAKONODAJE VRSTA PRIPOMB Ministrstvo za okolje in prostorje na osnutek sprememb gradbeno-prostorske zakonodaje prejelo pripombe več kot 100 deležnikov. Pri gradbenem zakonu se med drugim nanašajo na vodjo projekta in legalizacijo hiš. Ali in kako se bosta osnutka na...			

Internet	Naslov	Slovensko gradbeništvo še ni doseglo predkriznih časov		
Zaporedna št. 24	Medij; Doseg	Savinjska.info; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 16. 8. 2019		
Stran v zbirki: 72	Avtor	Urednik		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...V letu 2017 in 2018 slovensko gradbeništvo ponovno doživlja rast na vseh področjih, a kljub temu še ni doseglo rasti iz predkriznih časov. Hkrati nekateri kazalniki ponovno kažejo, da se bo trend...			

Tisk	Naslov	OBSTOJEČA VOZNIŠKA DOVOLJENJA		
Zaporedna št. 25	Medij; Doseg	Prepih; , Slovenija	Stran: 9	Površina: 200 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 15. 8. 2019		
Stran v zbirki: 73	Avtor	O. B.		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...omenjenih upravnih postopkov se povečuje zaradi tega, ker so bodisi priloga k prodajni oziroma kreditni pogodbi. V praksi so investitorji razočarani nad novim Gradbenim zakonom tudi v zvezi z nedokončanim objektom. Dokler objekt ni dokončan (npr. nima fasade), investitor ne more dobiti uporabnega dovoljenja. Dokler investitor...			

Internet	Naslov	Plastika tudi v vrtovih na Konjiškem		
Zaporedna št. 26	Medij; Doseg	Novice.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 16. 8. 2019		
Stran v zbirki: 75	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...obdelovalno zemljo med 110.000 in 730.000 ton plastičnih delcev, manjših od 5 mm. Za Slovenijo tovrstne študije še ne obstajajo. Zato so na Zavodu za gradbeništvo Slovenije v okviru projekta, ki ga financirata Evropski sklad za regionalni razvoj in naša država, vzeli pod drobnogled ur-bane vrtove ter kmetijske površine,...			

Tisk	Naslov	Proizvodnja lesnega konstrukcijskega sistema je priložnost za panogo in Slovenijo		
Zaporedna št. 27	Medij; Doseg	EOL; , Slovenija	Stran: 50	Površina: 905 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 16. 8. 2019		
Stran v zbirki: 77	Avtor	Tanja Pangerl		
	Teme	Inženirska dejavnost, inženirji , Inženirska zbornica Slovenije , Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Tanja Pangerl Trajnostno gradbeništvo je s seboj prineslo tudi večje povpraševanju po lesu kot gradbenem materialu, saj gre za naraven obnovljivi material. S tem so se odprle možnosti za več...			

Tisk	Naslov	Doma so dizelski avtomobili prepovedani, v službi obvezen električen avto		
Zaporedna št. 28	Medij; Doseg	EOL; , Slovenija	Stran: 54	Površina: 856 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 16. 8. 2019		
Stran v zbirki: 79	Avtor	Urška Košenina		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...specifične za našo industrijo. A trkamo na zaprta vrata. Predvsem mislim na naše odpadke iz čistilnih naprav, ki bi jih lahko koristno uporabili najmanj v gradbeništvo , pa za to ni interesa. To je seveda razumljivo, saj podjetja za to niso stimulirana, imajo le dodatne stroške in birokratske obveznosti. Hkrati pa so mineralne...			

Tisk	Naslov	Dan inovacij ADRIA 2019		
Zaporedna št. 29	Medij; Doseg	EOL; , Slovenija	Stran: 20	Površina: 98 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 16. 8. 2019		
Stran v zbirki: 80	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Geološki zavod Slovenije in Zavod za gradbeništvo Slovenije v sredo, 23. oktobra 2019, v Hotelu Bernardin v Portorožu organizirata Dan inovacij ADRIA 2019. Osrednja tema dogodka bodo inovacije na področju...			

Internet	Naslov	Na gradbiščih letos precej več nepravilnosti kot lani		
Zaporedna št. 30	Medij; Doseg	Politikis.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 16. 8. 2019		
Stran v zbirki: 82	Avtor	Urednik		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...spoštovali zahtev veljavnih predpisov," so napovedali na inšpektoratu. Med ugotovljenimi kršitvami s področja varnosti in zdravja pri delu v dejavnosti gradbeništva sicer že leta prevladujejo nepravilnosti glede varnega dela na višini, letos pa najbolj izstopajo ugotovljene nepravilnosti v zvezi z namestitvijo in urejenostjo...			

Internet	Naslov	Na gradbiščih letos precej več nepravilnosti kot lani		
Zaporedna št. 31	Medij; Doseg	Iusinfo.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 16. 8. 2019		
Stran v zbirki: 83	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...spoštovali zahtev veljavnih predpisov," so napovedali na inšpektoratu. Med ugotovljenimi kršitvami s področja varnosti in zdravja pri delu v dejavnosti gradbeništva sicer že leta prevladujejo nepravilnosti glede varnega dela na višini, letos pa najbolj izstopajo ugotovljene nepravilnosti v zvezi z namestitvijo in urejenostjo...			

Internet	Naslov	Na gradbiščih letos precej več nepravilnosti kot lani		
Zaporedna št. 32	Medij; Doseg	Findinfo.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 16. 8. 2019		
Stran v zbirki: 84	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...spoštovali zahtev veljavnih predpisov," so napovedali na inšpektoratu. Med ugotovljenimi kršitvami s področja varnosti in zdravja pri delu v dejavnosti gradbeništva sicer že leta prevladujejo nepravilnosti glede varnega dela na višini, letos pa najbolj izstopajo ugotovljene nepravilnosti v zvezi z namestitvijo in urejenostjo...			

Internet	Naslov	Gradbeništvo v Sloveniji		
Zaporedna št. 33	Medij; Doseg	Data.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 16. 8. 2019		
Stran v zbirki: 86	Avtor	d.o.o. Data		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	... Gradbeništvo je ena izmed dejavnosti, ki je kar pogosta. V letu 2018 je bilo v Sloveniji 19.220 podjetij, ki so bila registrirana v dejavnosti gradbeništva . Največ podjetij na področju gradbeništva je bilo v 2018 sicer registriranih za dejavnost specializirana gradbena dela (več kot 81 % vseh podjetij na področju gradbeništva). Če ne poznate...			

Internet	Naslov	Cene v gradbeništvu poletele v nebo		
Zaporedna št. 34	Medij; Doseg	Preberi.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 16. 8. 2019		
Stran v zbirki: 87	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	Gradbena naročila zasebnikov se nekoliko zmanjšujejo, v polnem zamahu pa so naročila države in njenih podjetij. Do konca leta 2023, ko je treba počrpati razpoložljiva sredstva iz evropske perspektive, bodo pospešeno gradile tudi			

Tisk	Naslov	Z Zeleno proračunsko reformo so možnosti za odpravo okolju škodljivih subvencij		
Zaporedna št. 35	Medij; Doseg	EOL; , Slovenija	Stran: 24	Površina: 1.126 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 16. 8. 2019		
Stran v zbirki: 90	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...trošarinah se tako omogoča vračilo dela trošarine za gorivo, porabljeno za industrijsko-komercialni namen, tj. za pogon statičnih delovnih strojev, strojev v gradbeništvu , motornih tirnih vozil v železniškem prometu ter žičnic in strojev ter naprav na smučiščih. Slovenija s predmetno spodbudo izpolnjuje predvsem cilj zagotavljanja...			

Internet	Naslov	Cene v gradbeništvu poletele v nebo		
Zaporedna št. 36	Medij; Doseg	Slowwwenia.com; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 16. 8. 2019		
Stran v zbirki: 91	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	Gradbena naročila zasebnikov se nekoliko zmanjšujejo, v polnem zamahu pa so naročila države in njenih podjetij. Do konca leta 2023, ko je treba počrpati razpoložljiva sredstva iz evropske perspektive, bodo pospešeno gradile tudi občine. Več			

Internet	Naslov	Gradbeništvo si po gospodarski krizi še ni opomoglo		
Zaporedna št. 37	Medij; Doseg	Novice24.net; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 16. 8. 2019		
Stran v zbirki: 92	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	... Gradbeništvo v Sloveniji v zadnjih dveh letih beleži rast na vseh področjih, kljub temu pa še ni doseglo rasti iz predkriznih časov. Hkrati nekateri kazalniki kažejo,...			

Internet	Naslov	»Cilj lastniških premetavanj v Minervo je zaobiti prevzemno zakonodajo«		
Zaporedna št. 38	Medij; Doseg	Aktualno24.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 17. 8. 2019		
Stran v zbirki: 96	Avtor	Sebastjan Morozov		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Stankoviča je bila cenitev Proeksa narejena čez palec, na podlagi podatkov iz leta 2017. Za drugi dve – Minervo control in Vibrolab, laboratorij za meritve v gradbeništvu in rudarstvu – pa naj ocena vrednosti ne bi bila narejena. Za vsako od njiju je kupnina znašala 9000 evrov. Z 38-odstotnim lastniškim deležem je največji...			

Zaščitena bukev ustavila gradnjo luksuznih stanovanj, a investitor ostaja optimističen

S. siol.net/novice/slovenija/zascitena-bukev-ustavila-gradnjo-luksuznih-stanovanj-a-investitor-ostaja-optimisticen-504803

August 16, 2019

Lastniki nepremičninskega projekta Schellenburg ostajajo optimistični

Avtor: David Kos

Foto: Reitenburg

Kljub pritožbi na izdano gradbeno dovoljenje za gradnjo prestižnega objekta Schellenburg v središču Ljubljane, investitorji ostajajo optimistični. Gradnja, ki bi se morala že začeti, se sicer odmika v prihodnje leto. Temnih oblakov nad slovenskim nepremičninskim trgom se ne bojijo.

Čeprav je investitor in lastnik projekta, podjetje Ilag Tivoli, gradbeno dovoljenje pridobil že marca letos, se je pred njegovo pravnomočnostjo nanj pritožil eden izmed sosedov. Neuradno ga moti možnost poškodbe zaščitene rdečelistnate bukve, ki stoji na njegovem zemljišču, krošnja pa sega na zemljišče bodočega gradbišča. Ta bi se po prepričanju soseda lahko med gradnjo poškodovala, čeprav investitorji zatrjujejo, da 14 metrov vstran od bukve sploh ne bodo posegali.

Za podjetje Ilag Tivoli, ki je v lasti avstrijske družine Turnauer, celoten razvoj projekta izvaja podjetje Reitenburg. Od inženiringa do gradnje na ključ. Reitenburg je sicer krovna družba vseh podjetij v lasti Jožeta Andreliča v Sloveniji.

Pričakujejo, da bodo začeli graditi prihodnje leto

Po pritožbi je bilo gradbeno dovoljenje zavrnjeno. Ker novi **gradbeni zakon** predpisuje, da o gradbenih dovoljenjih za objekte z vplivi na okolje odloča ministrstvo za okolje in prostor, v novem postopku za izdajo gradbenega dovoljenja odloča ministrstvo in ne več upravna enota. Pravnomočno okoljevarstveno soglasje investitorji že imajo.

Kdaj bo birokratsko kolesje izdalo novo odločbo, ni znano; lahko se zavleče tudi za leto dni. Kljub temu po naših informacijah investitorji pričakujejo, da bodo lahko začeli graditi v prvi polovici prihodnjega leta. Gradnja naj bi trajala 30 mesecev.

Skupaj bo naprodaj 127 stanovanj

Stavba Schellenburg bo sestavljena iz dveh ločenih stavb, Vile in Palače Schellenburg, v njej pa bo skupno 127 stanovanj. Večina stanovanj bo večjih od sto kvadratov, najmanjše pa bo merilo 62 kvadratnih metrov. Sedem stanovanj bo imelo več kot 300 kvadratnih metrov, največje stanovanje pa bo merilo 400 kvadratnih metrov.

Foto: Reitenburg Celotna investicija je ocenjena na okrog 80 milijonov evrov, pod stanovanji pa bo na voljo 276 parkirnih mest. Ta se bodo prodajala posebej, zanje pa bo treba odšteti okrog 30 tisoč evrov. V Palači Schellenburg so predvidena še restavracija, fitnes oziroma spa, v kletnih prostorih pa bo mesto zasedel eden od trgovcev.

Morebitna nova kriza jih ne skrbi

Investitorji se po naših informacijah kljub ohlajanju nemškega gospodarstva, ki je prva slovenska trgovinska partnerica, temnih oblakov nad slovenskim nepremičninskim trgom ne bojijo.

Zaradi rekordno nizkih obrestnih mer, robustne rasti turističnega sektorja in dobičkonosnosti slovenskih podjetij ostajajo optimistični. Na roko bi jim lahko šlo tudi pomanjkanje nepremičninskih projektov v prestolnici, tako stanovanjskih kot poslovnih.

O točnih cenah še ne želijo govoriti

Najbolj stavijo na premožnejši segment slovenskih kupcev. Sem uvrščajo uspešne lastnike gospodarskih družb, Slovence, živeče v tujini, ki iščejo drugi dom, obstoječe lastnike enodružinskih hiš, ki jih bodo zaradi starosti zamenjali za udobnejše in manjše domovanje v središču Ljubljane ...

Foto: Ljubljana nepremičnine Investitorji poudarjajo, da kljub nekaterim informacijam o zasoljenih cenah, ki so zaokrožile v medijih, le-teh še nimajo izoblikovanih. Ker želijo projekt zgraditi na ključ, kjer bo vključena tudi stanovanjska oprema po izbiri kupca, težko govorijo o ceni kvadratnega metra. Prepričani so, da boljšega projekta v Ljubljani v naslednjih 50 letih ne bo. Nobena lokacija v središču prestolnice, z izjemo Šumija, namreč po njihovih navedbah tovrstne pozidave ne omogoča.

Saga o projektu Kolizej

Jože Anderlič je zemljišče, kjer je nekdanje Kolizej, kupil pred 16 leti. Foto: Matej Leskovšek Jože Anderlič je že pred 16 leti na območju nekdanjega Kolizeja sprva snoval gradnjo koncertno-operne dvorane, luksuznega hotela in stanovanjsko-poslovne soseske, a je 140 milijonov evrov vreden projekt ostal na papirju.

Zaradi zapletov z dovoljenji oziroma omejitvami pri gradnji je moral spremeniti načrte in leta 2015 napovedal 65 milijonov evrov vredno stanovanjsko sosesko višjega cenovnega razreda. Južnoafriški sklad Greenbay je zemljišče in projekt za gradnjo palače in prestižne vile kupil leta 2016 od družbe Tivoli projekt, ki je bila v lasti Anderličeve družbe. Greenbay je maja 2018, po dveh letih čakanja na gradbeno dovoljenje, obupal in zemljišče prodal Ilag Tivoliju.

Po podatkih poslovnega asistenta bizi.si so direktorji v podjetju Ilag Tivoli žena Anderliča Tina Anderlič Jelenc, Cladia Gröschl in Alexander Hartig.

Na gradbiščih letos precej več nepravilnosti kot lani

0,00

Avtor: [STA](#)

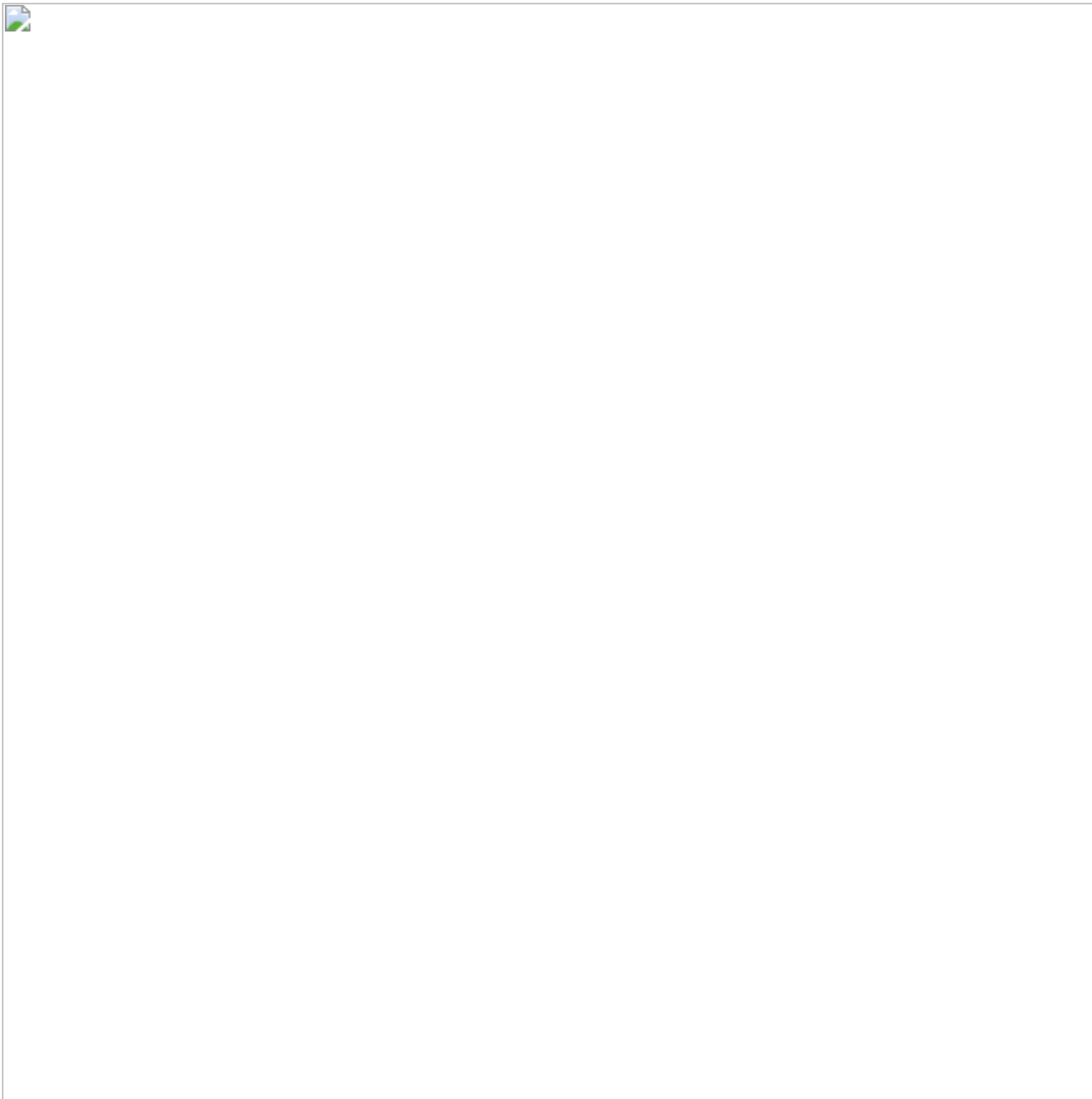

Foto: Bojan Puhek

Inšpektorat za delo je v prvi polovici leta na gradbiščih opravil 860 inšpekcijskih pregledov, kar je 32 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Ob tem so inšpektorji v primerjavi z istim obdobjem lani ugotovili tudi za 23 odstotkov več kršitev in izdali za 10 odstotkov več ukrepov.

Kot so sporočili iz inšpektorata, so inšpektorji letos ugotovili 1133 kršitev, izdali pa 472 ukrepov. Inšpektor lahko sicer z enim ukrepom - na primer odločbo o prekršku ali upravno odločbo - sankcionira več ugotovljenih kršitev, so pojasnili.

Inšpektorat je že lani na slovenskih gradbiščih opazil občutno poslabšanje razmer s področja varnosti in zdravja pri delu. Povečuje se tudi število gradbišč za zahtevne objekte, katerih gradnja traja dlje časa - tudi več let - oziroma gradbišč, na katerih se čas gradnje glede na pretekla leta podaljšuje. Tudi zato je inšpekcija za letos načrtovala še večjo intenzivnost inšpekcijskih nadzorov kot v zadnjih letih.

Nadzore na gradbiščih bodo še dodatno okrepili

"Ker se razmere na slovenskih gradbiščih v prvi polovici leta niso izboljšale, bo inšpektorat v nadaljevanju leta nadzore na gradbiščih

dodatno okrepil in poostril ter tudi dosledno ukrepal zoper delodajalce, odgovorne osebe delodajalcev in delavce, ki ne bodo spoštovali zahtev veljavnih predpisov," so napovedali na inšpektoratu.

Med ugotovljenimi kršitvami s področja varnosti in zdravja pri delu v dejavnosti **gradbeništva** sicer že leta prevladujejo nepravilnosti glede varnega dela na višini, letos pa najbolj izstopajo ugotovljene nepravilnosti v zvezi z namestitvijo in urejenostjo varnostnih ograj ter urejenostjo odrov, zaskrbljujoča je tudi neuporaba osebne varovalne opreme, so še navedli.

Cene v **gradbeništvu** poletele v nebo

Lani skok vrednosti gradbenih storitev za 29 odstotkov

G. K., Maja Derčar, Radio Slovenija | 16. avgust 2019 ob 19:45 Zadnji poseg: 16. avgust 2019 ob 20:05
Ljubljana - MMC RTV SLO, Radio Slovenija

Cene gradbenih storitev so močno poskočile. Foto: BoBo

Gradbena naročila zasebnikov se nekoliko zmanjšujejo, v polnem zamahu pa so naročila države in njenih podjetij.

Do konca leta 2023, ko je treba počrpati razpoložljiva sredstva iz evropske perspektive, bodo pospešeno gradile tudi občine.

Javni naročniki se že dlje časa pritožujejo nad visokimi cenami v **gradbeništvu**. Skoki vrednosti gradbenih del so bili lani 29-odstotni, letos v prvi polovici leta pa, tako kažejo statistični podatki, več kot 14-odstotni v primerjavi z enakim obdobjem lani. Bo tako tudi ostalo?

Vrednost gradnje inženirskih objektov se je v povprečju medletno povečala za več kot 15 odstotkov, kaže podatek Statističnega urada. Junija se je gradbena aktivnost v primerjavi z majem že zmanjšala. **Kristjan Mugerli**, direktor podjetja Kolektor CPG: "Mislim, da – realno gledano – so najvišja odstopanja do 15 odstotkov".

Gradbena podjetja, med njimi drugo največje v državi POMGRAD, pravijo, da dvigujejo cene zaradi večjega stroška dela in materiala. "Proizvodnja jekla deluje s polno kapaciteto, primanjkuje cementa, problemi so z nafto, itd. Potem seveda rastejo tudi naše cene," je dejal **Boris Sapač**, član uprave Pomgrada. Drugi razlog je po njegovih besedah še bolj enostaven, in sicer če je povpraševanje po gradbenih storitvah veliko večje od ponudbe, kar trenutno je, cene poletijo proti nebu.

Povpraševanje je večje od ponudbe, primanjkuje surovin, pa tudi minimalna plača se je povečala, pojasnjujejo gradbinci. Foto: BoBo

Višja minimalna plača draži gradnjo

"Treba se je zavedati, da so bile cene še nekaj let nazaj pod mejo vzdržnosti, na drugi strani se je treba zavedati, da smo v državi sprejeli zakon o minimalni plači, kar bo stroške dela povišalo," je Mugerli pojasnil, da se višje minimalne plače neizbežno pretvorijo v višje cene storitev.

Prav Kolektorju in Pomgradu je sredi preteklega tedna ministrica za infrastrukturo Alenka Bratušek zažugala zaradi visoko ponujene cene za gradnjo dveh mostov čez Glinščico v sklopu drugega tira. Javni naročniki tožijo, da so cene gradnje praviloma višje od 15 do 20 odstotkov. 2TDK bo v ponovljenem razpisu zato določil najvišjo možno ceno. Nekateri kazalniki kažejo, da se rast v **gradbeništvu** umirja, temu pa bodo sledile tudi cene.

Na gradbiščih letos precej več nepravilnosti kot lani

Inšpektorat za delo je v prvi polovici leta na gradbiščih opravil 860 inšpekcijskih pregledov, kar je 32 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Ob tem so inšpektorji v primerjavi z istim obdobjem lani ugotovili tudi za 23 odstotkov več kršitev in izdali za 10 odstotkov več ukrepov.

Kot so sporočili iz inšpektorata, so inšpektorji letos ugotovili 1133 kršitev, izdali pa 472 ukrepov. Inšpektor lahko sicer z enim ukrepom - na primer odločbo o prekršku ali upravno odločbo - sankcionira več ugotovljenih kršitev, so pojasnili. Inšpektorat je že lani na slovenskih gradbiščih opazil občutno poslabšanje razmer s področja varnosti in zdravja pri delu. Povečuje se tudi število gradbišč za zahtevne objekte, katerih gradnja traja dlje časa - tudi več let - oziroma gradbišč, na katerih se čas gradnje glede na pretekla leta podaljšuje. Tudi zato je inšpekcija za letos načrtovala še večjo intenzivnost inšpekcijskih nadzorov kot v zadnjih letih.

"Ker se razmere na slovenskih gradbiščih v prvi polovici leta niso izboljšale, bo inšpektorat v nadaljevanju leta nadzore na gradbiščih dodatno okreplil in postril ter tudi dosledno ukrepal zoper delodajalce, odgovorne osebe delodajalcev in delavce, ki ne bodo spoštovali zahtev veljavnih predpisov," so napovedali na inšpektoratu.

Med ugotovljenimi kršitvami s področja varnosti in zdravja pri delu v dejavnosti **gradbeništva** sicer že leta prevladujejo nepravilnosti glede varnega dela na višini, letos pa najbolj izstopajo ugotovljene nepravilnosti v zvezi z namestitvijo in urejenostjo varnostnih ograj ter urejenostjo odrov, zaskrbljujoča je tudi neuporaba osebne varovalne opreme, so še navedli.

Nekdanjemu Fištravčevemu svetovalcu pogojna kazen zaradi poslovne goljufije

Sodni senat mariborskega okrožnega sodišča je svetovalcu nekdanjega mariborskega župana Marku Kovačiču zaradi domnevne poslovne goljufije danes izrekel pogojno kazen eno leto in tri mesece zapora s preizkusno dobo dveh let. Sodba še ni pravomočna, obramba pa je že napovedala pritožbo.

Marko Kovačič, ki se ga je zaradi tesnih povezav z nekdanjim županom Andrejem Fištravcem imenovalo tudi župan v senci, se je znašel na sodišču zaradi očitkov o domnevno spornem poslovanju njegovih podjetij pred prihodom na občino. Obtožnica ga bremeni poslovne goljufije v skupni vrednosti skoraj 120.000 evrov, ker njegovo podjetje Svarog naročnikom ni dostavilo že plačanih interaktivnih tabel, in kršitve temeljnih pravic delavcev.

Sodni senat pod vodstvom Boštjana Polegeka ga je spoznal za krivega v primerih oškodovanja zasebnega visokošolskega zavoda Alma Mater Europaea - **ECM**, Osnovne šole Trebnje, Gimnazije Novo mesto, Nataše Hauptman in zaposlenih v Svarogu, ne pa tudi v dveh drugih primerih **ECM** ter domnevnega oškodovanja fakultete za **gradbeništvo** in geodezijo ter srednje zdravstvene šole Ljubljana.

Obdolženi je na današnjem zaključku dokaznega postopka ponovil, da nikomur ni hotel namenoma škodovati. Ponovil je, da je njegovo podjetje vrsto let uspešno poslovalo, leta 2011 pa je z nastopom gospodarske krize močno upadel promet, zato so imeli težave z izpolnjevanjem naročil. Poudaril je, da je osebno poskušal na vse mogoče načine rešiti nastalo situacijo in tako tudi zavaroval podjetje pred stečajem. "Mogoče nisem vsega naredil pravilno. Zagotovo pa napake niso bile storjene namenoma," je dejal.

Poudaril je, da je do danes že poravnal vse obveznosti do dobaviteljev in delavcev. To naj bi želel storiti še pred sprožitvijo kazenskega pregona s strani poslovnih partnerjev, a mu razmere tega niso dopuščale. "Danes lahko pogledam vsem v oči," je dejal.

Njegov odvetnik Sandi Vukovič iz odvetniške pisarne Zečević je dodal, da je do dolgov prišlo iz objektivnih razlogov, ker družba ni imela sredstev za poplačilo obveznosti, nikakor pa ne zato, ker bi se njegov klient želel osebno okoristiti. "

Obdolženi nikoli ni prevzel nobenih obveznosti, ki jih ne bi želel na koncu izpolniti," je zatrdil.

Izpostavil je, da si Kovačič kljub 100-odstotni zaposlitvi v Svarogu med letoma 2008 in 2012 ni izplačeval plače, kasneje pa je dobival plačila samo zaradi sposobnosti najema bančnega posojila. Denar za zagotovitev likvidnosti podjetja naj bi si izposojal tudi od svojcev in prijateljev.

Tožilka Romana Kac temu ni verjela, saj meni, da je Kovačič pri izplačilih dajal prednost sebi namesto upnikom. Med letoma 2011 in 2014, ko so se dolgovi kopičili, naj bi si z računa Svaroga nakazal skupno 37.000 evrov, podjetju pa vrnil slabo polovico tega denarja. "Dejstvo je, da interaktivne table, ki so bile vnaprej plačane, niso bile dobavljene, naročniki pa so dobili le izgovore," je dejala.

Zaradi dosedanje nekaznovanosti obdolženega in časovne oddaljenosti spornega ravnanja je predlagala le kazen opominjevalne narave. Po njenih ocenah bi bila primerno leto in pol pogojne zaporne kazni s preizkusno dobo treh let. Predsednik sodnega senata Boštjan Polegek je v obrazložitvi sodbe povedal, da ni mogoče dvomiti v težke okoliščine poslovanja Svaroga v obravnavanem obdobju. "**A** poslovanje je treba prilagoditi spremenjenim okoliščinam, na primer sprejemati manj naročil ali pa le tista, ki jih je mogoče v dogovorjenem roku izpolniti," je poudaril. "Verjamemo, da ste si konkretno prizadevali za ohranitev poslovanja svojega podjetja, a to ne se ne sme delati na škodo drugih," je dodal.

Večer o ohlajanju gospodarstva (17. 8.)

Srečko Klapš v komentarju Ohlajanje piše o tem, da se gospodarstvo tako na globalni kot tudi na lokalni ravni ohlaja, kar se bo pri nas poznalo predvsem v avtomobilski industriji in v **gradbeništvu**, prizadelo pa bo tudi slovensko delovno silo v nemških gradbenih projektih.

"Pred dejstvom, da bo upad gospodarske rasti in povpraševanja na nemškem trgu povzročil nižjo gospodarsko rast v Sloveniji, si ne gre zatiskati oči. Kot tudi pred tem ne, da vsak upad gospodarske rasti, ki prihaja v ciklih, še ni razlog za paniko. So pa signali, na katere je treba biti pozoren tako v zasebnem sektorju kot na ravni države, ki lahko s fiskalnimi in drugimi ukrepi omejuje turbulence na trgih in spodbuja povpraševanje. Turbulence zaznavajo tudi svetovni kapitalski trgi, ki se v zadnjih tednih gibljejo nepredvidljivo. Glede na to, da svetovne centralne banke sedijo na poceni denarju, za katerega že zaračunavajo negativne obresti, ostajajo delnice vlagateljem edina alternativa. To pa lahko vodi do pokov borznih in nepremičninskih balonov, ki smo jim bili priča ob svetovni gospodarsko-finančni krizi leta 2008."

L.T.

To so kralji črnih gradenj v Sloveniji

4

16. Aug 2019,
19:30

Deli na:

Facebook

Twitter

Tina Benčič, sicer sodnica na Okrožnem sodišču v Postojni, bo od države kupila parcelo, na kateri stoji njena črna gradnja. Gradbeni inšpektorji primera še niso pregledali, na Inšpektoratu RS za okolje in prostor pojasnjujejo, da jim metodologija ne dopušča, da bi konkretno zadevo prioritizirali zaradi zunanjih pritiskov.

Zakonca Benčič tekmujeta s časom, da legalizirata svojo črno gradnjo, kjer je namesto poljščin pred 25 leti zrastle kar cela hiša.

Postojnska sodnica **Tina Benčič** s partnerjem že 25. leto živi v črni gradnji, in to celo na zemljišču, ki je v lasti Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov RS (SKZGRS) in katerega namembnost je seveda kmetijska. Benčičeva se bo sicer izmaknila vsaj delu nepravilnosti, saj naj bi skupaj z možem Denisom kmalu postala lastnica državnega zemljišča – zanj bo menda odštela 200.100 evrov. Do zdaj je njen partner zemljišče zakupoval od SKZGRS. Za zakupnino je **Sergej Benčič** lani odštel 52,12 evra.

Benčičeva morata zdaj spremeniti namembnost zemljišča v stavbno, saj je njuna črna gradnja po zakonodaji nelegalen objekt, stoji namreč na kmetijskem zemljišču. Konec leta 2017 sprejeti **gradbeni zakon** jima časovno okno za to pušča vsaj tri leta, saj je v njem določeno, da se morajo črne gradnje legalizirati v petih letih od njegovega sprejema.

Zakonski postopek legalizacijo namreč dopušča le, če objekt stoji na stavbnem zemljišču, kot ga določa prostorski izvedbeni akt. Benčičeva imata srečo, saj je Občina Piran okoljski prostorski načrt začela spreminjati lani.

Inšpektorji ju ne bodo obiskali

Inšpektorat RS za okolje in prostor (Irsop) nam je sporočil, da postopka zoper Benčičeva še niso začeli, saj delujejo v skladu s sprejetimi prioritetami in načrtom dela. Ena od prioritet pa so objekti, ki se gradijo zdaj.

Prioritete dela so na Irsopu uvedli, ker prejemajo veliko število prijav in ne morejo vseh obravnavati nemudoma. Primer sodnice tudi ni primer v javnem interesu, saj njena črna gradnja ne predstavlja nevarnosti za življenje in zdravje ljudi ali med ostalim javni red in mir. Kdaj bo prišla sodnica na vrsto, težko napovedujejo.

»Metodologija razvrščanja in določanja prioritet, ki veljajo za vse gradbene inšpektorje, onemogoča vpliv zunanjih dejavnikov, pritiskov ter različnih oblik izsiljevanja javnosti na obravnavo prijav in inšpekcijske postopke,« so pojasnili na inšpektoratu.

Vitoslav Türk je ob izbruhu afere s črno gradnjo zatrdil, da bodo dokazali, da v Parecagu niso gradili nezakonito.

Tudi Türk tekmuje s časom

Čeprav je gradbeni inšpektor leta 2013 odločil, da mora **Vitoslav Türk**, nekdanji direktor Elesa in brat nekdanjega predsednika republike **Danila Türka**, svojo črno gradnjo rušiti, se to verjetno ne bo zgodilo.

Z inšpektorata so nam sporočili, da njegova hiša v Paracegu nad Sečovljami sicer je nedovoljena gradnja z začetim izvršilnim postopkom, vendar sta bila za te dve parceli podana predloga za odlog izvršbe odločb. »Inšpekcijski zavezanci so dali pobudo za spremembo prostorskega akta, zato je bilo treba vlogam ugoditi in s sklepom izvršbo odložiti do uveljavitve prostorskega akta, vendar največ za pet let,« so sporočili z inšpektorata. Tudi Türk se torej nadeja, da bodo na Občini Piran njegovo vilo legalizirali, do zdaj je bila namreč obravnavana kot sušilnica sadja, vsaj do leta 2013 pa še nelegalno priključena na kanalizacijsko omrežje.

Zaradi primera Türk je sicer pred leti kot vodja kopsrke gradbene inšpekcije odstopil **Pavle Galjanič**, ki je po lastnih besedah imel dovolj obtožb na račun svojega dela. Šestletno zamujanje z ukrepanjem je takrat pripisal izjemni preobremenjenosti.

Reporter

Marko Jaklič je uradno obnavljal kmečko hišo, po spletu okoliščin pa je zgradil novo hišo in ob njej še bazen.

Nekdanji direktor Lekarne Ljubljana Marko Jaklič.

Uspešno je že legaliziral Jaklič

Z legalizacijo svoje novogradnje pa je bil v maratonskem teku z državo uspešen **Marko Jaklič**, nekdanji direktor Lekarn Ljubljana in nekdanji predsednik uprave Vzajemne. Jaklič je leta 2002 kupil kmetijo v Selu nad Polhovim Gradcem in na njenem mestu ob pojasnilu o prenovi

dotrajanega kmečkega poslopja zgradil nov objekt z zunanjim bazenom. Gradbeni inšpektor je prvo odločbo o nezakonnosti gradenj izdal že leta 2005, vendar je Jaklič s pritožbami dosegel najprej legalizacijo bazena, nato pa še preostalega dela kmetije.

Do njegove nepremičnine pa se prek sodnih mlinov ni uspelo prikopati niti zavarovalnici Vzajemna, ki je Jakliča terjala za 360 tisočakov zaradi negospodarnega sodelovanja Vzajemne z zdaj že izbrisano družbo Maat. Jaklič je nepremičnino prepisal na svojo ženo **Andrejo Jaklič** in jo tako zaščitil pred rubeži.

Kdo v resnici mečka s HE na srednji Savi?

[D delo.si/novice/slovenija/kdo-v-resnici-mecka-s-he-na-srednji-savi-216984.html](https://www.delo.si/novice/slovenija/kdo-v-resnici-mecka-s-he-na-srednji-savi-216984.html)

Sava med Ježico in Suhadolom: Brez ustrezne strokovne podlage za DPN vlada ne more nadaljevati umeščanja HE

Odpri galerijo

HE Blanca ima eno najlepših ribjih stez na savski hidroverigi (na sliki), ki pa očitno še dolgo ne bo imela pravega učinka, saj manjkajo HE na srednji Savi in zadnja v nizu HE na spodnji Savi Mokrice. Foto Jure Eržen

Ljubljana – Če Sloveniji do 31. decembra ne bo uspelo skladno z evropsko uredbo o upravljanju energetske unije pripraviti nacionalnega energetskega in podnebnega načrta z ukrepi do leta 2030 in vizijo do leta 2040, realno ne bo mogoče do leta 2030 v strukturi virov zagotoviti več kot 30-odstotnega deleža energije iz obnovljivih virov. Tega bi najhitreje dosegli z novimi hidroelektrarnami, a Sava bo očitno vsaj še desetletje tekla – divja.

Slovenska politika s premierom Marjanom Šarcem na čelu je prvič v predvolilnem času, nato pri sklepanju koalicijske pogodbe in ponovno po pol leta vladanja letos spomladi izrazila polno podporo gradnji hidroelektrarn (HE) na srednji Savi, to je od Ježice do Suhadola pri Zidanem Mostu. Na infrastrukturnem ministrstvu so jo imenovali celo »prioriteto mandata« ministric Alenke Bratušek, a projekt, ki ima nasprotnike zlasti na litijem območju, še kar stoji. Medtem ko stroka razglablja o sprejetih obveznostih za znižanje porabe fosilnih energentov, o odvisnosti Slovenije od zgolj dveh elektroenergetskih blokov (Nek in Teš) ter hkrati od uvoza električne energije, ki je bil lani 15,3-odstotni, prehod v nizkoogljično

družbo razglašajo za enega od najzahtevnejših korakov za slovensko energetiko, gospodarstvo in gospodinjstva, si politika in potencialni investitor, Holding Slovenske elektrarne (HSE), izmenjujeta očitke, zakaj da se na srednji Savi nič ne premakne.

1.000

gigavatnih ur na leto bi proizvedle hidroelektrarne na srednji Savi, kar je 7,7 odstotka lani porabljene električne energije v Sloveniji

Koncesijska pogodba, ki je bila v času vlade Mira Cerarja skoraj štiri leta v medresorskem usklajevanju, je še vedno v tej fazi. V kabinetu premiera Marjana Šarca in na okoljskem ministrstvu pravijo, da »usklajevanje koncesijske pogodbe kot tudi pogovori o aktivnostih pri umeščanju hidroelektrarn na srednji Savi v prostor še potekajo« in da bo sklepnim formalnim aktivnostim sledil sporazum z lokalnimi skupnostmi. Na vprašanje, zakaj se projekt ne premakne z mrtve točke, v Šarčevem kabinetu kažejo s prstom na investitorja. »Umeščanje hidroelektrarn na srednji Savi v prostor se bo nadaljevalo, ko bo naročnik zagotovil ustrezne strokovne podlage za pripravo državnega prostorskega načrta (DPN).« Na HSE pravijo: »Zadnjega pol leta ni bilo bistvenega napredka pri podpisu koncesijske pogodbe. Ta je še vedno v fazi usklajevanja pri organih koncedenta.« Koncedent pa je vlada ...

Hidroelektrarne kot koalicijska zaveza

Marjan Šarec in koalicijski partnerji: HE so podpirali lani in podpirajo jih letos, a premakne se nič. Foto Roman Šipić

Ta je v koalicijskem sporazumu zapisala, da bo zanesljivost oskrbe ob zavezi razogljichenja zagotovljena predvsem z ukrepi učinkovite porabe energije, nadaljnjo podporo izkoriščanju obnovljivih virov energije, ki jih ima Slovenija v največjem potencialu – hidroenergiji, z ustrezno energetsko mešanico virov in primerno stopnjo samozadostnosti. O tem je v koalicijski pogodbi predvideno, da bodo sklenili tudi koncesijsko pogodbo za izkoriščanje energetskega potenciala srednje Save – s ciljem zagotavljanja optimalne izrabe vodnega potenciala v celotni verigi reke. Zato naj bi pospešili aktivnosti za začetek gradnje prvih treh hidroelektrarn na srednji Savi, tako imenovanih zasavskih hidroelektrarn: Suhadol, Trbovlje in Renke. Okoljski minister Simon Zajc, ki se je Šarčevi ekipi v kvoti SMC pridružil zadnji, je zagotovil, da prav tako »podpira vse investicije v obnovljive vire energije, torej tudi gradnjo hidroelektrarn na srednji Savi, seveda ob upoštevanju vseh zahtev in pogojev, ki jih preverjajo ob umeščanju tovrstnih objektov v prostor«. Celotno območje koncesije, na katerem bodo umeščene v prostor srednesavske hidroelektrarne, se deli na odsek, ki zajema HE Suhadol, Trbovlje, Renke, in odsek s HE na ljubljanskem in litijem odseku reke Save. Za vsak odsek pripravljajo ločen DPN. Sklep o njegovi pripravi za HE Suhadol, Trbovlje, Renke je vlada sprejela avgusta 2013, sklep o pripravi DPN za ljubljanski in litijski odsek Save še ni sprejet.

Od kod dobiti tisoč gigavatnih ur elektrike?

Država nima alternative HE na srednji Savi, evropska komisija pa na področju obnovljivih virov energije Sloveniji do leta 2030 priporoča »dvig ambicij« na 37 odstotkov. Skupna letna potencialna energija vodnega telesa, ki je predmet koncesije za srednjo Savo, ob upoštevanju 50-letnega hidrološkega obdobja (1961–2010) iz povprečnih letnih pretokov reke Save znaša okrog 1000 gigavatnih ur na leto. Inštalirana moč devetih hidroelektrarn med Ježico in Suhadolom naj bi bila skoraj 300 megavatov, kar je toliko, kot če bi ob Savi stali dve nekdanji trboveljski termoelektrarni in pol (imela je moč 125 megavatov). Za primerjavo: neto poraba električne energije je lani znašala dobrih 13.620 gigavatnih ur. Srednja Sava bi v trenutnih razmerah predstavljala 7,7 odstotka porabe električne energije.

Brez OVE bo treba znižati porabo v industriji

Po odprtju brežiške HE sta gradnja in umeščanje načrtovanih HE zastala; postopek za HE Mokrice stoji, za srednjo Savo se zatika.

Foto Jure Eržen

Kolikšne bi bile kazni, če Slovenija z deleži obnovljivih virov in učinkovite porabe energije v bruto porabi ne bi zadostila ciljem energetskega prehoda v nizkoogljično družbo, nista hotela ugibati niti politika, še manj gospodarstvo. Iz slednjega je čedalje pogosteje slišati opozorila, da bi morali ob nedoseganju ciljev OVE ustrezno znižati porabo industrije. To, so povedali na Gospodarski zbornici Slovenije (GZS), bi lahko imelo opazne posledice za državo in naš BDP. »Med industrijo je kar nekaj energetske intenzivnih podjetij, ki so tudi izvozniki in bi jih ukrepi prizadeli ne glede na visoko energetske učinkovitost. Tudi slovenska industrija se bo morala tako kot drugje prestrukturirati v okviru energetskega prehoda, vendar preišljeno in v razumnih rokih.« Energija iz novih hidroelektrarn lahko po njihovem olajša ta prehod.

Pri gradnji HE do sedemkrat več zaposlitev kot pri TE

Gospodarstvo v gradnji hidroelektrarn vidi priložnost za posel: 90 odstotkov storitev, opreme in gradbenih del po zadnjih dostopnih podatkih GZS pri gradnji namreč zagotovijo domača podjetja. Po podatkih Svetovne banke ima gradnja hidroelektrarn visok multiplikativni učinek, saj generira od pet- do sedemkrat več zaposlitev kot gradnja termoelektrarn glede na enak vloženi znesek. Ekonomska aktivnost se ob okrepljeni gradnji hidroelektrarn po navedbah GZS poviša predvsem v **gradbeništvu**, kjer je povprečno več kot polovica investicije namenjena gradbenim delom. Ocenjeni učinek na BDP je leta 2010 znašal 0,25, leta 2020 naj bi dosegel 0,45, do leta 2045 pa po preračunih Umarja vsako leto okrog 0,20 odstotka BDP.

Postopki umeščanja so vse daljši

Dosedanje izkušnje s celovitimi presojami vplivov na okolje v Sloveniji kažejo, da imajo te bolj normativni značaj, pravijo pri GZS Foto Mavric Pivk

Vode je v državi veliko. Ker je izrabljenega polovico hidroenergetskega potenciala, je druga, neizkoriščena polovica najbolj pripravno »orodje« za prehod v nizkoogljično družbo. Naše hidroelektrarne proizvedejo približno tretjino letne proizvodnje elektrike, predvsem z dravskimi elektrarnami. Veriga od HE Moste do HE Mokrice – gradnja slednje je zaradi postopka pred upravnim sodiščem ustavljena – ne daje pričakovanih učinkov, ker je večji del manjka: od 18 načrtovanih jih deluje peterica na spodnji Savi – od Brežic do Vrhovega – in tri na zgornji Savi – od Most do Medvod. Kot del srednjesavske verige je načrtovana tudi črpalna elektrarna Požarje, ki bi bila pomemben vir za terciarno rezervo, ki jo kupujemo v tujini; ta bi za obdobje, ko energije iz obnovljivih virov ne bi bilo, shranila tudi presežke proizvodnje iz sončnih in vetrnih elektrarn. Vendar so postopki umeščanja v prostor za vsak nov objekt daljši. Dosedanje izkušnje s celovitimi presojami vplivov na okolje v Sloveniji kažejo, da imajo te bolj normativni značaj, pravijo pri GZS – v smislu prepovedi gradnje (hidro)energetskih objektov, kajti v Sloveniji je »celovita presoja vplivov na okolje le verifikacijski postopek, ne pa optimizacijsko opravilo, v okviru katerega bi upoštevali načelo Alara, ki se nanaša na zmanjšanje vplivov na najmanjšo možno mero ob upoštevanju gospodarskih, socialnih in tehnoloških pogojev«.

Naše reke od nekdanj dišijo tujcem

Gospodarstveniki ne pozabijo povedati, da so naše reke vedno privabljale tuje vlagatelje. Ti se že več kot osemdeset let zanimajo za Savo. Na Ljubljani je bila že leta 1897, le dve leti za Edisonovo elektrarno na Niagari, zgrajena hidroelektrarna na trifazni tok s trikilovoltnim daljnovodom do papirnice Vevče. Med drugo svetovno vojno so Nemci izdelali projekte za hidroelektrarne na spodnji Savi. Tudi na razpis za koncesijo na spodnjesavski verigi so se leta 1994 prijavile velike energetske družbe, EdF iz Francije, Hydro Quebec iz Kanade in Verbund iz Avstrije.

Nepravilnosti na gradbiščih

LJUBLJANA - Inšpektorat za delo je v prvi polovici leta na gradbiščih opravil 860 pregledov, kar je 32 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Ob tem so ugotovili za 23 odstotkov več kršitev in izdali za desetino več ukrepov. Letos so odkrili 1133 kršitev, izdali pa 472 ukrepov. Med kršitvami letos najbolj izstopajo tiste v zvezi z namestitvijo in urejenostjo varnostnih ograj ter odrov in neuporabo osebne varovalne opreme. Ker se razmere na gradbiščih v prvi polovici leta niso izboljšale, bo inšpektorat do konca leta nadzore okrepil in poostрил. **STA**

Sanacija terase na sodoben način

 [dnevnik.si/1042895097/Gradnja in prenova/sanacija-terase-na-sodoben-nacin](https://www.dnevnik.si/1042895097/Gradnja_in_prenova/sanacija-terase-na-sodoben-nacin)

Obtežna ravna streha, prekrita s ploščami.

Na nas se je s tako težavo obrnil bralec Franc, ki ima težav s ploščicami enostavno dovolj in išče novo tehnično rešitev za saniranje terase.

Dovolj ploščic!

Tako pravi: »V prilogi Moj dom vedno rad prebiram novosti in nasvete v **gradbeništvu** tako glede vgradnje raznih materialov kot nasvete oziroma ideje, kako na najbolj funkcionalen način izkoristiti bivalne prostore in zunanjo ureditev naših domov. Tako imamo tudi pri nas problem z nepokrito teraso s položenimi keramičnimi ploščicami na lepilo. Na osnovni betonski plošči sta bila izdelana hidroizolacija in estrih debeline 5–6 cm, nato dvakratni premaz s hidrostopom, potem emulzija, lepilo, fugirna masa in ploščice. Vse naj bi bilo namenjeno zunanji uporabi. Po približno osmih letih so začele ploščice odstopati in sedaj po trinajstih letih so že vse odstopile od lepila. Na isti način ploščic ne bi več polagali, zato vas prosim za nasvet, ali obstaja kakšen zunanji trajni premaz estriha ali kakšen drugi v vseh ozirih obstojen in ekonomičen material, ker naša hiša stoji na skoraj 1000 metrih nad morjem.«

Strešna membrana

Na bralčevo vprašanje odgovarja Rok Karmuzel, dipl. inž. grad. iz podjetja Sika Slovenija, d. o.o. »V primeru, kot ste ga opisali, je treba pristopiti k ustrezni celoviti sanaciji oziroma obnovi terase. Kot ste navedli, vam je večina ploščic že odstopila, kar vodi omogoča neoviran vstop v konstrukcijo terase in omogoča njene dodatne poškodbe. Kot ustrezna sanacija se največkrat izkaže odstranitev vseh obstoječih slojev terase do osnovne hidroizolacije, ki je verjetno na bitumenski osnovi in je izvedena na betonski plošči. Po odstranitvi je treba narediti nove sloje sistema terase (dodatna toplotna izolacija, estrih, hidroizolacija ...).

Treba je poudariti, da so ti sloji oziroma sestava terase prilagojeni in odvisni od vaših želja in zahtev ter seveda od obstoječega objekta. Podjetje Sika vam lahko ponudi številne možnosti za izvedbo sanacije. Odvisno od želje po zaključnem sloju. Ponudimo vam lahko sledeče sisteme: strešne folije Sikaplan®/Sarnafil®, hidroizolacijski sistem s Sikafloor® 405, poliuretanski hidroizolacijski premaz/lepilo SikaBond® T8, bitumenske hidroizolacijske materiale SikaBit® in polimerne bitumenske premaze Sika® Igoflex. Glede na vaše želje tako upoštevamo izbiro materialov oziroma sistema, ki bo najbolj ustrezal vašim zahtevam, in vam tako omogočimo sanacijo vaše terase z visokokakovostnimi materiali in tako omogočimo dolgo življenjsko dobo vaše nove terase.

Za pripravo ustreznega in kakovostnega predloga sanacije vam priporočamo, da se obrnete na naše podjetje in vas bo obiskal naš strokovnjak, ki bo skupaj z vami opravil ogled vaše terase ter vam pripravil ustrezen predlog pristopa k sanaciji.«

Obtežna ravna streha

Tako izdelana terasa je v bistvu sistem obtežne ravne strehe, kjer je lahko strešna membrana, o kateri govori naš sogovornik, pokrita z gramozom ali tlakovci, lahko pa tudi z lesenim plavajočim podom. Prane plošče se postavi na posebne plastične nosilce, podobno tudi plavajoči leseni pod, je pa pri tem treba paziti, da se ne naredi prebojev membrane.

Reproduciranje, povzemanje in citiranje vsebin je dovoljeno v skladu z določili uporabe in citiranja vsebin.

Populistične izjave politikov izjemno škodijo pravni državi

**Samo Červek, predsednik državne
revizijske komisije** *Dokler bo v Sloveniji
kriza vrednot, spremembe zakonodaje
ne koristijo*

LJUBLJANA – Po odstopu Boruta Smrdela se je na vrh državne revizijske komisije (DKOM), ki odloča o milijardah evrov porabe javnega denarja, po dobrem desetletju vrnil Samo Červek. Na mizi ga je med drugim pričakalo odločanje o javnem naročilu za predor Karavanke, predvidoma se bo ukvarjal še z drugimi velikimi projekti, kot je drugi tir. Med njegovim mandatom bo uvedena tudi sodna instanca nad DKOM.

NEJC GOLE

Na vrh DKOM ste prišli po tem, ko je zaradi »sistematičnih pritiskov«, »rušenja avtoritete organa« in »nenehnih napadov« odstopil Borut Smrdel. Odločali boste o velikih projektih, kot so predor Karavanke, verjetno tudi drugi tir in tretja razvojna os. Tudi vi pričakujete tovrstne pritiske in kako se boste z njimi spoprijeli?

Definicija pritiska je lahko zelo različna. Skoraj vso kariero sem delal v gospodarstvu, kjer sem bil ves čas pod nekakšnim pritiskom, tako nadrejenih, včasih javnosti, kot tudi stroke, časa ... V prejšnjem mandatu nisem doživljal pritiskov, nad čimer sem bil celo sam nekoliko začuden. Nikoli me ni nihče klical ali česarkoli zahteval od mene. Pričakujem le »pritiske«, če jih lahko tako imenujem, medijev. Vendar vas razumem, saj je vaše delo dobiti pravočasno in korektno informacijo. Ne pričakujem pa pritiskov politike, lobijev, ponudnikov. Skoraj sem prepričan, da si kaj takšnega nihče ne bo drznil.

DKOM ste vodili med letoma 2006 in 2008. Kot ste dejali, ste

odstopili, »ker sem imel dovolj tega, kako državna uprava na splošno ravna z denarjem. Kot bi rasel v bankomatu. Ni treba biti ne pravni ne javnonaročniški genij, da doumeš, da sta sistem javnih naročil in revizija postopkov neučinkovita, zapletena, pravno varstvo pa je le vrh te ledene gore.« Zakaj se zdaj vračate?

V mojih zdaj »abrahamovskih« letih nekoliko drugače gledaš na svet. Je pa res, da se včasih še vedno dela, kot bi denar rasel v bankomatu. Zaradi denarja verjetno nihče ne postane funkcionar, sploh ne na državni revizijski komisiji. Kar nekaj časa sem že spremljal blatenje njenega nekdanjega predsednika in same DKOM. Pogoste so bile tudi včasih lahkomišelnosti in populistične izjave posameznih politikov, ki izjemno škodijo pravni državi, tudi DKOM, pravosodju itd. Ni mi bilo vseeno, kako se je ves čas le pavšalno kritiziralo brez konkretnih pravnih argumentacij. Po odstopu Boruta Smrdela sem dobil več SMS-sporočil znancev, kolegov in prijateljev, naj kandidiram za predsednika. Najprej sem se temu le nasmihal, vendar ker mi ni vseeno, kaj se tu dogaja in kaj se bo dogajalo, sem kandidaturo vzel kot osebni izziv. Vse do zadnjega tudi moji doma niso bili najbolj navdušeni nad njo. Moramo izboljšati napačno javno mnenje o DKOM in zadržati zaposlene strokovnjake, čeprav bi ti s svojim znanjem lahko marsikje drugje več zaslužili. Kolegi pravniki so menili, da bi bil dober predsednik DKOM, ker imam dokazano dobro izraženo kadrovsko žilico, obenem sem ves čas sledil javnim naročilom, a ne samo tem. Ogromno sem se ukvarjal s korporativnim

pravom, skladnostjo poslovanja, pogodbami, obligacijami, civilnimi pravnimi postopki, upravnimi postopki, zavarovalnim pravom, pravom konkurence, kazenskimi postopki, etiko poslovanja itd. To miselnost oziroma širino bi rad pripeljal v organ. Za sprejetje prave in modre odločitve je zelo pomembno razumevanje širše problematike javnih naročil ter tudi dogajanja po sami oddaji in sklenitvi pogodbe.

V prvem mandatu ste se veliko ukvarjali z gradbeništvom, denimo z gradnjo predora Markovec in hitre ceste čez Rebrnice. Dobrih deset let kasneje je investicij znova veliko, gradbeništvo raste, slovenski gradbeni trg je spet zanimiv za tujce, le igralci so drugi. Kako koristne bodo takratne izkušnje danes?

Te izkušnje so izjemno dragocene; scena je tako rekoč enaka, le igralci so drugi. V takih razmerah vodenje DKOM ni samo odločanje o javnih naročilih, ampak je tudi menedžment. V tem vidim svojo prednost; torej prave ljudi imenovati na prava mesta ter iz njih potegniti najboljše, kar zmorejo, jim dati prave naloge, obvladovati finance in odnose z mediji. Le tako je mogoče učinkovito voditi organ, kot je DKOM. Nekdanji predsednik DKOM je javno priznal, da je naivno mislil, da se samo z znanjem javnih naročil lahko vodi to institucijo. Poudariti moram, da je moj predhodnik vrhunski strokovnjak za javna naročila, to mu vsi priznavamo.

Borut Smrdel ostaja zaposlen na DKOM?

Na DKOM je bil pred imenovanjem za predsednika svetova-

lec, zdaj se je vrnil na delovno mesto svetovalca. To počne že vso kariero in je tako zelo izkušen svetovalec.

Na mizi vas je med drugim pričakalo odločanje o predoru Karavanke, kjer sta se GGD in Kolektor CPG pritožila na Darsov način izbora. Kdaj je pričakovati odločitev?

Odločitev je pričakovati v zakonitem roku, ki se izteče enkrat prihodnji teden. Njene vsebine seveda ne smem komentirati, vse dokler niso vrnjene vse podpisane povratnice.

Lahko potegnemo vzporednico med izbiranjem izvajalca za predor Markovec in za predor Karavanke – dva dolgotrajna postopka, kjer je DKOM zavrnila tudi Darsov izbor tujih ponudnikov?

Postopka nista enaka, sta pa oba dolgotrajna, medijsko izpostavljena, vlagatelji oziroma ponudniki so zelo vztrajni, politiki dokaj glasni, precej je izkrivljanja pomembnih dejstev v javnosti, strokovnih argumentov skoraj ni slišati, vedno se DKOM krivi za zamude ... Vendar postopki nekaj mesecev stojijo drugje, tudi v Darsu, medtem ko DKOM rešuje zadeve v zakonitih rokih. Pripravljajo se spremembe zakona o pravnem varstvu v javnem naročanju. Toda dokler bo v Sloveniji kriza vrednot, tako dolgo lahko zakonodajajo spreminjamo do obisti in ne bo nič drugače. To ne velja le v pravo javnih naročil, ampak tudi na drugih pravnih področjih.

O kakšni krizi vrednot govorite?

Pravna sredstva morajo biti in jih ne moremo kar ukiniti, kot to nekateri populistično razglašajo in zahtevajo, da bi se tako postopki hitreje končali. To bi bil propad pravne države. Ampak pravna sredstva, procesne varovalke se morajo uporabljati odgovorno. To pomeni, da se ne smejo zlorabljati pravna sredstva, procesne varovalke, ne sme se nagajati, nelojalno rušiti konkurence, napihovati cene in tako dalje. Tega ni mogoče z zakonom predpisati. Zakon je vedno le minimum morale. Zato je iluzorno pričakovati, da bo po spremembi omenjenega zakona vse v najlepšem redu. Ne bo, dokler bodo različni deležniki ravnali tako, kot ravnajo zdaj. Pa to ne govorim samo za Karavanke, ampak to vidimo vsak dan, tudi v javnih naročilih male vrednosti, kjer se ponudniki med

seboj in tudi z naročniki borijo do onemoglosti za dokaj nizke zneske.

DKOM bo že drugič odločala o Karavankah v dveh različnih postopkih. Medtem ko so Avstriji že globoko v gori, pri nas ni jasno, kdaj bo izbran izvajalec. Kje je težava?

V etiki in krizi vrednot slovenske družbe. Zakonodajata se ne razlikuje tako zelo od avstrijske. Na več področjih imamo skoraj identično kot opevani Avstriji, pa pri njih zadeve delujejo, pri nas pa ne.

Sistem javnega naročanja tako v Sloveniji kot v Avstriji temelji na evropskih direktivah.

Seveda, sistema si ne moremo sami izmišljovati, tako kot nekateri neodgovorno prodajajo javnosti. Smo del Evropske unije in moramo upoštevati evropska pravila igre. Avstriji očitno bolj odgovorno uporabljajo pravna pravila pri javnih naročilih, naročniki so spretnejši, ponudniki ne vztrajajo za vsako ceno ... Več je strpnosti, premišljenih potez, zakonodajata se ne spreminjata vsako leto ali celo večkrat na leto in še bi lahko našteval. Tega nobena zakonska sprememba ne bo in ne more spremeniti. Potrebujemo sistematične rešitve in ne rešitve, ki bi bile sprejete v trenutku, brez razmisleka ali celo zaradi enega samega primera, ki, denimo, odmeva v javnosti. Takšni posegi v zakonodajo so lahko zelo nevarni in vodijo v še večji kaos.

Kdo neodgovorno uporablja pravila?

Od naročnikov, ki dajejo prednost nekaterim ponudnikom, pa do ponudnikov, ki zlorabljajo postopek in vseprek vlagajo pravna sredstva na včasih zelo mejne načine. Ne želim nikogar izrecno izpostavljati, obenem pa to seveda ne velja za vse deležnike, ki se pojavljajo v postopkih javnih naročil. Ni vse tako slabo in črno, kot se včasih prikazuje v medijih.

Nadzorni svet Darsa je bil po tem, ko je DKOM razveljavil Darsov izbor Cengiza za izvajalca predora Karavanke, kritičen, da postopki javnega naročanja v revizijskem delu vedno bolj postajajo iskanje formalnih pomanjkljivosti izbrane ponudbe. Vaš komentar? Ali je DKOM preveč formalistična?

Nadzorni svet Darsa si v pravno zreli družbi takšnih komentarjev ne bi smel dovoliti. Takšna trditev

lahko izhaja tudi iz nepoznavanja postopkov in pristranskosti, saj so naročnik. Če naročniku kaj ni všeč, so krivi vsi drugi. Pri takih zadevah vedno svetujem, naj vsak najprej pometa pred svojim pragom in šele nato komentira naprej. Sicer pa sem pri nekaterih postopkih opazil teoretično pravilne odločitve, ki pa niso nujno modre in pravilne odločitve. Pravne norme se lahko interpretirajo različno v okviru pravne stroke. Treba je gledati širše, kaj bo to pomenilo navzven, in včasih za takšno razmišljanje potrebujete več različnih pravnih znanj. Vsekakor pa ne morem reči, da je DKOM črkobralski. Takšna trditev je zelo pavšalna in netočna.

V medresorski obravnavi je predlog sprememb zakona o pravnem varstvu v postopkih javnih naročil. Ta predvideva sodno varstvo nad odločitvami DKOM s sprožitvijo upravnega spora. Kako komentirate to spremembo?

Sodno instanco sem predlagal že pred enajstimi leti, vendar se doslej v tej smeri ni zgodilo tako rekoč nič. Tudi mi smo dali več pripomb na predlog sprememb zakona, ministrstvo za javno upravo jih je precej tudi upoštevalo. Na področju spremembe zakonodaje smo in bomo še naprej korektno sodelovali z ministrstvom. Nekatero spremembo so nekoliko populistične in je vprašanje, ali bodo v resnici pomenile kakšno dodano vrednost. Delno takšna je uvedba sodne instance. Ta vsekakor mora biti, a ni vseeno, kakšna je. Biti mora učinkovita, hitra in s tem dodana vrednost za vse udeležence v postopku. Predlagali smo, da bi bil sodna instanca specializiran senat vrhovnega sodišča, ki bi imel rok odločitve, denimo, največ 60 dni. Pri predlogu sodne instance pri upravnem sodišču imamo pomislek, da ne bi postopki morebiti trajali predolgo, da bi bila morda samo ugotovitev nezakonitosti odločbe DKOM bolj ali manj formalna stvar, ki ne bi pomenila dodane vrednosti za udeležence v postopku, ampak bi kvečjemu dajala podlago za odškodninsko tožbo. Države s tem sistemom niso preveč zadovoljne s takšnimi rešitvami. V eni od sosednjih držav se ti postopki vlečejo skoraj desetletje, medtem ko so gradnje že zdavnaj končane. Najti moramo torej učinkovit in koristen sistem sodnega varstva, ki bo koristen za vse udeležence postopka.

Druga pomembna sprememba,

ki jo prinaša predlog zakona, so javne obravnave. To se mi zdi malo populističen ukrep. Sem edini predsednik senata, ki je kdaj vodil javne obravnave. Včasih so se izkazale za koristne. Prisiliti nekoga z zakonom, da mora imeti javno obravnavo, pa je bolj ali manj nekoristno. Zdaj večino zadev končamo v zakonskem roku. Če bodo obvezne javne obravnave uzakonjene, se bodo ti roki močno podaljšali in znova bomo dobili natanko to, česar ne želimo. V večini zadev ni treba razpisati javne obravnave, ta je koristna le v nekaterih in o tem odloča predsednik senata. V nasprotnem primeru bi se tako le podaljšal čas reševanja in narasli stroški postopka.

Najpomembnejša novost pri spremembi zakona, v kateri se strinjam z ministrstvom za javno upravo, je način izbora funkcionarjev.

Po predlogu naj bi sodni svet oziroma komisija sodnega sveta o kandidatih za člane in predsednika DKOM podala obrazloženo mnenje pred imenovanjem v državnem zboru.

To je prava pot, ki nakazuje smer razvoja organa in je po mojem mnenju velik korak v pravo smer. **Kaj bi bilo treba spremeniti, da bi povečali učinkovitost, pravno varnost in transparentnost javnega naročanja?**

Vzgojiti državljanje in vse akterje.

Iskanje lukenj v zakonu je nacionalni šport. V tem smo olimpijski prvaki. Morebiti bi veliko dodano vrednost pomenila možnost specializacije iz javnih naročil na kateri od fakultet. To bi morda prineslo strokovnjake na področju javnih naročil, ki razumejo tudi druga pravna področja. Teh zdaj primanjkuje. Javno naročilo ni le postopek zaradi pwpstopka, ampak gre v končni fazi za posel. Pri nas javna naročila velikokrat vodijo ljudje, ki so ali preveč specializirani, brez širšega znanja, ali pa ljudje, ki poleg vseh drugih poslov občasno vodijo še javna naročila. Takim se, pa tudi politikom, odločitve DKOM včasih zdijo slabe. Toda jezi se vedno tisti, ki izgubi. Tako je tudi v sodnih sporih. Vendar je načelo zakonitosti izredno pomembno, tudi če je včasih v nasprotju z gospodarnostjo. Če bomo privolili v to, da v sledenju gospodarnosti delamo nezakonito, bomo imeli resne težave in zaton pravne države. Enostavne rešitve, ki bi prinesla takojšnje rezultate, ni, to je proces, in zato vedno znova svarim pred nepremišljenimi in ad hoc posegi v sistem. Prvi pogoj pa je zakonodaja, ki naj se ne spreminja prepogosto, če pa se, naj se spreminja zelo premišljeno. Le tako se lahko oblikuje ustrezna pravna praksa, ki je ključna za pravno varnost.

Ne pričakujem pritiskov politike, lobijev, ponudnikov. Skoraj sem prepričan, da si kaj takšnega nihče ne bo drznil. Postopki nekaj mesecev stojijo drugje, tudi v Darsu, medtem ko DKOM rešuje zadeve v zakonitih rokih.

Pri nekaterih postopkih na DKOM sem opazil teoretično pravilne odločitve, ki pa niso nujno modre in pravilne odločitve.

Samo Červak: Predlagali smo, da bi bil sodna instanca specializiran senat vrhovnega sodišča, ki bi imel rok odločitve, denimo, največ 60 dni. Pri predlogu sodne instance pri upravnem sodišču imamo pomisleke. FOTO JOŽE SUHADOLNIK

Na gradbiščih letos več nepravilnosti kot lani

Inšpektorat za delo je v prvi polovici leta na gradbiščih opravil 860 inšpekcijskih pregledov, kar je 32 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Ob tem so inšpektorji v primerjavi z istim obdobjem lani ugotovili tudi za 23 odstotkov več kršitev in izdali za 10 odstotkov več ukrepov. Kot so sporočili z inšpektorata, so inšpektorji letos odkrili 1133 kršitev, izdali pa 472 ukrepov. Inšpektor lahko sicer z enim ukrepom - na primer odločbo o prekršku ali upravno odločbo - sankcionira več ugotovljenih kršitev, so pojasnili. Inšpektorat je že lani na slovenskih gradbiščih opazil občutno poslabšanje razmer s področja varnosti in zdravja pri delu. Povečuje se tudi število gradbišč za zahtevne objekte, katerih gradnja traja dlje - tudi več let - oziroma gradbišč, na katerih se čas gradnje glede na pretekla leta podaljšuje. Tudi zato je inšpekcija za letos načrtovala še večjo intenzivnost nadzorov kot v zadnjih letih.

Na gradbiščih letos precej več nepravilnosti kot lani

Inšpektorat za delo je v prvi polovici letošnjega leta na gradbiščih opravil 860 inšpekcijskih pregledov, kar je 32 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Ob tem so inšpektorji v primerjavi z enakim obdobjem lani ugotovili tudi za 23 odstotkov več kršitev in izdali za 10 odstotkov več ukrepov. Že lani je inšpektorat na slovenskih gradbiščih opazil občutno poslabšanje razmer s področja varnosti in zdravja pri delu. Povečuje se tudi število gradbišč za zahtevne objekte, katerih gradnja traja dlje časa, tudi več let, oziroma gradbišč, na katerih se čas gradnje glede na pretekla leta podaljšuje. Tudi zato je inšpekcija za letos načrtovala še večjo intenzivnost inšpekcijskih nadzorov kot zadnja leta. Letos so inšpektorji ugotovili 1133 kršitev, izdali pa 472 ukrepov.

GRADBENIŠTVO SI PO GOSPODARSKI KRIZI ŠE NI OPOMOGLA

16. 8. 2019 | Besedilo: STA

[gradbeništvo](#), [gospodarska kriza](#), [rast](#), [zaposleni](#), [delo](#)

Gradbeništvo v Sloveniji v zadnjih dveh letih beleži rast na vseh področjih, kljub temu pa še ni doseglo rasti iz predkriznih časov. Hkrati nekateri kazalniki kažejo, da se bo trend že v bližnji prihodnosti obrnil navzdol, ugotavlja državni statistični urad.

Gradbeništvo je med panogami, ki jih je gospodarska kriza pred desetimi leti najbolj prizadela. Medtem ko je večina področij gospodarstva (industrija, trgovina, storitve) že preseгла predkrizni prihodek od prodaje, **gradbeništvo** še zmeraj precej zaostaja.

"Po precejšnjem padcu tako prihodkov kot tudi števila zaposlenih in števila podjetij po letu 2008 smo ponovno rast vseh treh kazalnikov zaznali deloma po letu 2013, predvsem pa v letih 2017 in 2018, ko lahko ponovno govorimo o t. i. konjunkturi," so v današnji objavi zapisali statistiki.

Prihodek od prodaje in število zaposlenih zaostajata

Medtem ko je število podjetij že doseglo predkrizno vrednost, prihodek od prodaje in število zaposlenih še precej zaostajata. Leta 2018 so gradbena podjetja ustvarila šest milijard evrov prihodkov od prodaje, kar je skoraj 30 odstotkov manj kot leta 2008 ter hkrati več kot 34 odstotkov več kot leta 2013. Največji delež v prihodku, 49 odstotkov, so v letu 2018 predstavljala specializirana gradbena dela, s 30 odstotki je sledila gradnja stavb in z 21 odstotki gradnja inženirskih objektov.

Zaposlenih 30 odstotkov tujcev

V panogi je lani delalo okoli 67.600 oseb, medtem ko jih je 10 let prej skoraj 89.800. Lani je bilo med zaposlenimi v **gradbeništvu** 70 odstotkov državljanov Slovenije, 30 odstotkov pa tujcev. Med tujci je bilo največ državljanov Bosne in Hercegovine, sledili

so državljani Kosova, Severne Makedonije in Hrvaške. Med vsemi zaposlenimi v panogi je bilo več kot 90 odstotkov moških. 39 odstotkov jih je imelo dokončano srednjo poklicno šolo, 33 odstotkov srednjo strokovno ali srednjo splošno šolo, 13 odstotkov osnovno šolo in 11 odstotkov višjo ali visoko šolo.

Na račun manjšega števila delavcev se je sicer dvignila produktivnost dela, ki je v letu 2018 znašala 24.952 evrov na zaposlenega in je presegla vrednost pred gospodarsko krizo (23.682 evrov).

Prevladujejo mikro in majhna podjetja

Leta 2008 je bilo v **gradbeništvu** registriranih 19.433 podjetij, leta 2018 pa 19.220. Prevladujejo mikro in majhna podjetja, z do 10 zaposlenimi, v letu 2017 je bilo takšnih 94 odstotkov vseh. V primerjavi z letom 2008 je bilo v letu 2017 več kot polovico manj srednje velikih in velikih podjetij, se je pa v tem obdobju podvojilo število skupin podjetij, kar pomeni, da prevladujejo sicer majhna podjetja, ki pa se med seboj povezujejo.

Plače so v **gradbeništvu** naraščale do leta 2011, nato so med letoma 2011 in 2015 nekoliko padle, po letu 2015 pa so ponovno naraščale. Lani je povprečna mesečna bruto plača znašala 1290 evrov, kar je 12 odstotkov več kot leta 2008 in hkrati za 23 odstotkov pod povprečno bruto plačo v Sloveniji. Najvišjo povprečno bruto plačo v **gradbeništvu** so lani imeli zaposleni v pomurski (1429 evrov), najnižjo zaposleni v podravski statistični regiji (1219 evrov).

Največ del v oktobru in novembru

Rast kažejo tudi mesečni indeksi vrednosti opravljenih gradbenih del - leta 2018 glede na leto 2017 za 20 odstotkov, leta 2017 glede na leto 2016 za 17 odstotkov - pri čemer so v večini zadnjih let izrazito najvišjo rast zaznali v oktobru in novembru, najnižjo pa v januarju in februarju.

Obrat navzdol?

Na morebiten skorajšnji obrat navzdol pa kažejo podatki o izdanih gradbenih dovoljenjih in kazalnik zaupanja v **gradbeništvu**, ki sta neke vrste napovednik prihodnjega stanja. Število izdanih gradbenih dovoljenj je v zadnjih treh letih padlo, trend se nadaljuje tudi v letu 2019 - v prvi polovici letošnjega leta je bilo izdanih 10 odstotkov manj gradbenih dovoljenj kot v enakem obdobju 2018. Nekoliko narašča le število izdanih gradbenih dovoljenj za stanovanjske stavbe, medtem ko število

izdanih gradbenih dovoljenj za nestanovanjske stavbe pada. V obdobju 2016-2018 se je povečala površina stavb, za katere so bila izdana gradbena dovoljenja (za osem odstotkov) ter tudi število stanovanj v teh stavbah (za več kot 19 odstotkov).

Kazalnik zaupanja v **gradbeništvo**, ki ga sestavljata kazalnika skupna naročila in pričakovano zaposlovanje, je bil v prvih šestih mesecih letos ves čas pod povprečjem preteklega leta. Tudi podatki o pričakovanih podjetjih glede naročil, zaposlovanja in cen nakazujejo, da so podjetja višek dosegla v začetku leta 2018, nato pa so pričakovanja začela padati. Izjema je kazalnik zagotovljeno delo, ki je bil v prvih šestih mesecih letos ves čas nad lanskim povprečjem. Gradbena podjetja kot omejitveni dejavnik za poslovanje pri tem navajajo predvsem pomanjkanje usposobljenih delavcev, dejavnik velike konkurence v dejavnosti ter visoke stroške dela.

Zaščitena bukev ustavila gradnjo luksuznih stanovanj, a investitor ostaja optimističen

S. siol.net/novice/slovenija/zascitena-bukev-ustavila-gradnjo-luksuznih-stanovanj-a-investitor-ostaja-optimisticen-504803

August 16, 2019

Lastniki nepremičninskega projekta Schellenburg ostajajo optimistični

Avtor: David Kos

Foto: Reitenburg

Kljub pritožbi na izdano gradbeno dovoljenje za gradnjo prestižnega objekta Schellenburg v središču Ljubljane, investitorji ostajajo optimistični. Gradnja, ki bi se morala že začeti, se sicer odmika v prihodnje leto. Temnih oblakov nad slovenskim nepremičninskim trgom se ne bojijo.

Čeprav je investitor in lastnik projekta, podjetje Ilag Tivoli, gradbeno dovoljenje pridobil že marca letos, se je pred njegovo pravnomočnostjo nanj pritožil eden izmed sosedov. Neuradno ga moti možnost poškodbe zaščitene rdečelistnate bukve, ki stoji na njegovem zemljišču, krošnja pa sega na zemljišče bodočega gradbišča. Ta bi se po prepričanju soseda lahko med gradnjo poškodovala, čeprav investitorji zatrjujejo, da 14 metrov vstran od bukve sploh ne bodo posegali.

Za podjetje Ilag Tivoli, ki je v lasti avstrijske družine Turnauer, celoten razvoj projekta izvaja podjetje Reitenburg. Od inženiringa do gradnje na ključ. Reitenburg je sicer krovna družba vseh podjetij v lasti Jožeta Andreliča v Sloveniji.

Pričakujejo, da bodo začeli graditi prihodnje leto

Po pritožbi je bilo gradbeno dovoljenje zavrženo. Ker novi **gradbeni zakon** predpisuje, da o gradbenih dovoljenjih za objekte z vplivi na okolje odloča ministrstvo za okolje in prostor, v novem postopku za izdajo gradbenega dovoljenja odloča ministrstvo in ne več upravna enota. Pravnomočno okoljevarstveno soglasje investitorji že imajo.

Kdaj bo birokratsko kolesje izdalo novo odločbo, ni znano; lahko se zavleče tudi za leto dni. Kljub temu po naših informacijah investitorji pričakujejo, da bodo lahko začeli graditi v prvi polovici prihodnjega leta. Gradnja naj bi trajala 30 mesecev.

Skupaj bo naprodaj 127 stanovanj

Stavba Schellenburg bo sestavljena iz dveh ločenih stavb, Vile in Palače Schellenburg, v njej pa bo skupno 127 stanovanj. Večina stanovanj bo večjih od sto kvadratov, najmanjše pa bo merilo 62 kvadratnih metrov. Sedem stanovanj bo imelo več kot 300 kvadratnih metrov, največje stanovanje pa bo merilo 400 kvadratnih metrov.

Foto: Reitenburg Celotna investicija je ocenjena na okrog 80 milijonov evrov, pod stanovanji pa bo na voljo 276 parkirnih mest. Ta se bodo prodajala posebej, zanje pa bo treba odšteti okrog 30 tisoč evrov. V Palači Schellenburg so predvidena še restavracija, fitnes oziroma spa, v kletnih prostorih pa bo mesto zasedel eden od trgovcev.

Morebitna nova kriza jih ne skrbi

Investitorji se po naših informacijah kljub ohlajanju nemškega gospodarstva, ki je prva slovenska trgovinska partnerica, temnih oblakov nad slovenskim nepremičninskim trgom ne bojijo.

Zaradi rekordno nizkih obrestnih mer, robustne rasti turističnega sektorja in dobičkonosnosti slovenskih podjetij ostajajo optimistični. Na roko bi jim lahko šlo tudi pomanjkanje nepremičninskih projektov v prestolnici, tako stanovanjskih kot poslovnih.

O točnih cenah še ne želijo govoriti

Najbolj stavijo na premožnejši segment slovenskih kupcev. Sem uvrščajo uspešne lastnike gospodarskih družb, Slovence, živeče v tujini, ki iščejo drugi dom, obstoječe lastnike enodružinskih hiš, ki jih bodo zaradi starosti zamenjali za udobnejše in manjše domovanje v središču Ljubljane ...

Foto: Ljubljana nepremičnine Investitorji poudarjajo, da kljub nekaterim informacijam o zasoljenih cenah, ki so zaokrožile v medijih, le-teh še nimajo izoblikovanih. Ker želijo projekt zgraditi na ključ, kjer bo vključena tudi stanovanjska oprema po izbiri kupca, težko govorijo o ceni kvadratnega metra. Prepričani so, da boljšega projekta v Ljubljani v naslednjih 50 letih ne bo. Nobena lokacija v središču prestolnice, z izjemo Šumija, namreč po njihovih navedbah tovrstne pozidave ne omogoča.

Saga o projektu Kolizej

Jože Anderlič je zemljišče, kjer je nekdanje Kolizej, kupil pred 16 leti. Foto: Matej Leskovšek Jože Anderlič je že pred 16 leti na območju nekdanjega Kolizeja sprva snoval gradnjo koncertno-operne dvorane, luksuznega hotela in stanovanjsko-poslovne soseske, a je 140 milijonov evrov vreden projekt ostal na papirju.

Zaradi zapletov z dovoljenji oziroma omejitvami pri gradnji je moral spremeniti načrte in leta 2015 napovedal 65 milijonov evrov vredno stanovanjsko sosesko višjega cenovnega razreda. Južnoafriški sklad Greenbay je zemljišče in projekt za gradnjo palače in prestižne vile kupil leta 2016 od družbe Tivoli projekt, ki je bila v lasti Anderličeve družbe. Greenbay je maja 2018, po dveh letih čakanja na gradbeno dovoljenje, obupal in zemljišče prodal Ilag Tivoliju.

Po podatkih poslovnega asistenta bizi.si so direktorji v podjetju Ilag Tivoli žena Anderliča Tina Anderlič Jelenc, Cladia Gröschl in Alexander Hartig.

Sanacija terase na sodoben način

D [dnevnik.si/1042895097/Gradnja in prenova/sanacija-terase-na-sodoben-nacin](http://dnevnik.si/1042895097/Gradnja_in_prenova/sanacija-terase-na-sodoben-nacin)

Obtežna ravna streha, prekrita s ploščami.

Na nas se je s tako težavo obrnil bralec Franc, ki ima težav s ploščicami enostavno dovolj in išče novo tehnično rešitev za saniranje terase.

Dovolj ploščic!

Tako pravi: »V prilogi Moj dom vedno rad prebiram novosti in nasvete v **gradbeništvu** tako glede vgradnje raznih materialov kot nasvete oziroma ideje, kako na najbolj funkcionalen način izkoristiti bivalne prostore in zunanjo ureditev naših domov. Tako imamo tudi pri nas problem z nepokrito teraso s položenimi keramičnimi ploščicami na lepilo. Na osnovni betonski plošči sta bila izdelana hidroizolacija in estrih debeline 5–6 cm, nato dvakratni premaz s hidrostopom, potem emulzija, lepilo, fugirna masa in ploščice. Vse naj bi bilo namenjeno zunanji uporabi. Po približno osmih letih so začele ploščice odstopati in sedaj po trinajstih letih so že vse odstopile od lepila. Na isti način ploščic ne bi več polagali, zato vas prosim za nasvet, ali obstaja kakšen zunanji trajni premaz estriha ali kakšen drugi v vseh ozirih obstojen in ekonomičen material, ker naša hiša stoji na skoraj 1000 metrih nad morjem.«

Strešna membrana

Na bralčevo vprašanje odgovarja Rok Karmuzel, dipl. inž. grad. iz podjetja Sika Slovenija, d. o.o. »V primeru, kot ste ga opisali, je treba pristopiti k ustrezni celoviti sanaciji oziroma obnovi terase. Kot ste navedli, vam je večina ploščic že odstopila, kar vodi omogoča neoviran vstop v konstrukcijo terase in omogoča njene dodatne poškodbe. Kot ustrezna sanacija se največkrat izkaže odstranitev vseh obstoječih slojev terase do osnovne hidroizolacije, ki je verjetno na bitumenski osnovi in je izvedena na betonski plošči. Po odstranitvi je treba narediti nove sloje sistema terase (dodatna toplotna izolacija, estrih, hidroizolacija ...).

Treba je poudariti, da so ti sloji oziroma sestava terase prilagojeni in odvisni od vaših želja in zahtev ter seveda od obstoječega objekta. Podjetje Sika vam lahko ponudi številne možnosti za izvedbo sanacije. Odvisno od želje po zaključnem sloju. Ponudimo vam lahko sledeče sisteme: strešne folije Sikaplan®/Sarnafil®, hidroizolacijski sistem s Sikafloor® 405, poliuretanski hidroizolacijski premaz/lepilo SikaBond® T8, bitumenske hidroizolacijske materiale SikaBit® in polimerne bitumenske premaze Sika® Igoflex. Glede na vaše želje tako upoštevamo izbiro materialov oziroma sistema, ki bo najbolj ustrezal vašim zahtevam, in vam tako omogočimo sanacijo vaše terase z visokokakovostnimi materiali in tako omogočimo dolgo življenjsko dobo vaše nove terase.

Za pripravo ustreznega in kakovostnega predloga sanacije vam priporočamo, da se obrnete na naše podjetje in vas bo obiskal naš strokovnjak, ki bo skupaj z vami opravil ogled vaše terase ter vam pripravil ustrezen predlog pristopa k sanaciji.«

Obtežna ravna streha

Tako izdelana terasa je v bistvu sistem obtežne ravne strehe, kjer je lahko strešna membrana, o kateri govori naš sogovornik, pokrita z gramozom ali tlakovci, lahko pa tudi z lesenim plavajočim podom. Prane plošče se postavi na posebne plastične nosilce, podobno tudi plavajoči leseni pod, je pa pri tem treba paziti, da se ne naredi prebojev membrane.

Reproduciranje, povzemanje in citiranje vsebin je dovoljeno v skladu z določili uporabe in citiranja vsebin.

L.T.

To so kralji črnih gradenj v Sloveniji

4

16. Aug 2019,
19:30

Deli na:

Facebook

Twitter

Tina Benčič, sicer sodnica na Okrožnem sodišču v Postojni, bo od države kupila parcelo, na kateri stoji njena črna gradnja. Gradbeni inšpektorji primera še niso pregledali, na Inšpektoratu RS za okolje in prostor pojasnjujejo, da jim metodologija ne dopušča, da bi konkretno zadevo prioritizirali zaradi zunanjih pritiskov.

Zakonca Benčič tekujeta s časom, da legalizirata svojo črno gradnjo, kjer je namesto poljščin pred 25 leti zrastle kar cela hiša.

Postojnska sodnica **Tina Benčič** s partnerjem že 25. leto živi v črni gradnji, in to celo na zemljišču, ki je v lasti Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov RS (SKZGRS) in katerega namembnost je seveda kmetijska. Benčičeva se bo sicer izmaknila vsaj delu nepravilnosti, saj naj bi skupaj z možem Denisom kmalu postala lastnica državnega zemljišča – zanj bo menda odštela 200.100 evrov. Do zdaj je njen partner zemljišče zakupoval od SKZGRS. Za zakupnino je **Sergej Benčič** lani odštel 52,12 evra.

Benčičeva morata zdaj spremeniti namembnost zemljišča v stavbno, saj je njuna črna gradnja po zakonodaji nelegalen objekt, stoji namreč na kmetijskem zemljišču. Konec leta 2017 sprejeti **gradbeni zakon** jima časovno okno za to pušča vsaj tri leta, saj je v njem določeno, da se morajo črne gradnje legalizirati v petih letih od njegovega sprejema.

Zakonski postopek legalizacijo namreč dopušča le, če objekt stoji na stavbnem zemljišču, kot ga določa prostorski izvedbeni akt. Benčičeva imata srečo, saj je Občina Piran okoljski prostorski načrt začela spreminjati lani.

Inšpektorji ju ne bodo obiskali

Inšpektorat RS za okolje in prostor (Irsop) nam je sporočil, da postopka zoper Benčičeva še niso začeli, saj delujejo v skladu s sprejetimi prioritetami in načrtom dela. Ena od prioritet pa so objekti, ki se gradijo zdaj.

Prioritete dela so na Irsopu uvedli, ker prejemajo veliko število prijav in ne morejo vseh obravnavati nemudoma. Primer sodnice tudi ni primer v javnem interesu, saj njena črna gradnja ne predstavlja nevarnosti za življenje in zdravje ljudi ali med ostalim javni red in mir. Kdaj bo prišla sodnica na vrsto, težko napovedujejo.

»Metodologija razvrščanja in določanja prioritet, ki veljajo za vse gradbene inšpektorje, onemogoča vpliv zunanjih dejavnikov, pritiskov ter različnih oblik izsiljevanja javnosti na obravnavo prijav in inšpekcijske postopke,« so pojasnili na inšpektoratu.

STA

Vitoslav Türk je ob izbruhu afere s črno gradnjo zatrdil, da bodo dokazali, da v Parecagu niso gradili nezakonito.

Tudi Türk tekmuje s časom

Čeprav je gradbeni inšpektor leta 2013 odločil, da mora **Vitoslav Türk**, nekdanji direktor Elesa in brat nekdanjega predsednika republike **Danila Türka**, svojo črno gradnjo rušiti, se to verjetno ne bo zgodilo.

Z inšpektorata so nam sporočili, da njegova hiša v Paracegu nad Sečovljami sicer je nedovoljena gradnja z začetim izvršilnim postopkom, vendar sta bila za te dve parceli podana predloga za odlog izvršbe odločb. »Inšpekcijski zavezanci so dali pobudo za spremembo prostorskega akta, zato je bilo treba vlogam ugoditi in s sklepom izvršbo odložiti do uveljavitve prostorskega akta, vendar največ za pet let,« so sporočili z inšpektorata. Tudi Türk se torej nadeja, da bodo na Občini Piran njegovo vilo legalizirali, do zdaj je bila namreč obravnavana kot sušilnica sadja, vsaj do leta 2013 pa še nelegalno priključena na kanalizacijsko omrežje.

Zaradi primera Türk je sicer pred leti kot vodja kopske gradbene inšpekcije odstopil **Pavle Galjanič**, ki je po lastnih besedah imel dovolj obtožb na račun svojega dela. Šestletno zamujanje z ukrepanjem je takrat pripisal izjemni preobremenjenosti.

Reporter

Marko Jaklič je uradno obnavljal kmečko hišo, po spletu okoliščin pa je zgradil novo hišo in ob njej še bazen.

Nekdanji direktor Lekarne Ljubljana Marko Jaklič.

Uspešno je že legaliziral Jaklič

Z legalizacijo svoje novogradnje pa je bil v maratonskem teku z državo uspešen **Marko Jaklič**, nekdanji direktor Lekarn Ljubljana in nekdanji predsednik uprave Vzajemne. Jaklič je leta 2002

kupil kmetijo v Selu nad Polhovim Gradcem in na njenem mestu ob pojasnilu o prenovi dotrajanega kmečkega poslopja zgradil nov objekt z zunanjim bazenom. Gradbeni inšpektor je prvo odločbo o nezakonnosti gradenj izdal že leta 2005, vendar je Jaklič s pritožbami dosegel najprej legalizacijo bazena, nato pa še preostalega dela kmetije.

Do njegove nepremičnine pa se prek sodnih mlinov ni uspelo prikopati niti zavarovalnici Vzajemna, ki je Jakliča terjala za 360 tisočakov zaradi negospodarnega sodelovanja Vzajemne z zdaj že izbrisano družbo Maat. Jaklič je nepremičnino prepisal na svojo ženo **Andrejo Jaklič** in jo tako zaščitil pred rubeži.

Dnevnik.si

MINERVO

Sebastjan Morozov

17. avgust 2019

17. avgust 2019 0:00

»Cilj lastniških premetavanj v Minervu je zaobiti prevzemno zakonodajo«

Očitno je vodstvena posadka Minerva spoznala, da bi agencija za trg vrednostnih papirjev lahko odločila, da delujejo usklajeno in da morajo – zaradi prekoračitve prevzemnega praga – objaviti prevzemno ponudbo za nakup vseh delnic Minerva. Zato so se lotili premetavanja delnic, je opozoril predsednik društva Mali delničarji Slovenije Rajko Stankovič.

Potem ko je Minervo vodstveni ekipi lani prodal tri hčerinske družbe, je

NAJNOVEJŠE

Obiskovalci Velike planine bodo poslej stopali Po stopinjah pastirjev

3 min

Nekdanji pevec skupine Bauhaus preživel srčni infarkt

18 min

Najboljši Zajc na 18. mestu

33 min

Tobačna Ljubljana: Investiranje v znanje izplača najvišje obresti

43 min

Prekmurščina: Dnevi so minejvali pa nika takšoga se nej zgoudilo

1 ura

Na Hvaru srbska princesa in Neil Patrick Harris

1 ura

Obnova trboveljskega pokopališča

1 ura

Slovenska veselica v Imoli

1 ura

Bose noge

2 uri

Starodobna vozila v Sloveniji: Mladih stari ne zanimajo kaj prida – in obrnjeno

2 uri

Vse objave

Da bi se izognili objavi prevzemne ponudbe za nakup vseh delnic, so se največji lastniki Minerva v zadnjih nekaj tednih lotili več dejanj, je opozoril predsednik društva Mali delničarji Slovenije **Rajko Stankovič**. Po njegovem prepričanju več lastnikov podjetja deluje usklajeno, zato so presegli tako prvi prevzemni prag, ki je določen ob pridobitvi 33 odstotkov delnic, kot tretji prevzemni prag, ki je določen ob pridobitvi 75 odstotkov delnic.

Cenitev kar čez palec

Po pojasnilih Stankoviča je bil prevzemni prag presežen decembra lani, temu bi morala slediti objava prevzemne ponudbe za nakup vseh delnic. Kot smo razkrili v *Dnevniku*, je takrat Minervo, ki se ukvarja z miniranjem, vrtanjem in izkoriščanjem rudnin, prodal tri hčerinske družbe. Za Proeks, ključno med njimi, ki trguje z gospodarskimi razstrelivi, skladišči razstrelivo in prevažna nevarno blago, lani pa je dosegla 2,25 milijona evrov prihodkov od prodaje in 147 tisočakov čistega dobička, je kupnina znašala 113.000 evrov. Po opozorilih Stankoviča je bila cenitev Proeksa narejena čez palec, na podlagi podatkov iz leta 2017. Za drugi dve – Minervo control in Vibrolab, laboratorij za meritve v **gradbeništvu** in rudarstvu – pa naj ocena vrednosti ne bi bila narejena. Za vsako od njiju je kupnina znašala 9000 evrov.

Z 38-odstotnim lastniškim deležem je največji lastnik Proeksa postal predsednik uprave Minerva **Vojko Reven**. Preostalo lastništvo si je razdelilo še sedem fizičnih oseb, ki imajo v Minervu oziroma prodanih hčerinskih družbah vodstvene oziroma nadzorniške funkcije. Po enakem ključu so si razdelili lastništvo Vibrolaba in Minerve control. Skupaj z nakupom Proeksa in Minerve control je vodstvena posadka Minerva pridobila še nekaj odstotkov delnic Minerva. Upoštevajte te delnice in delnice Minerva, ki so v neposredni lasti osmerice, to pomeni, da je bil presežen prvi prevzemni prag v višini 33 odstotkov vseh delnic, pravi Stankovič. Ob tem dodaja, da je

usklajeno delovanje razvidno iz zapisnikov skupščin od leta 2015, na katerih je večino povezanih oseb kot pooblaščenec zastopal Reven.

Podobno velja za družbo pooblaščenko Pomin, ki je s skoraj 45-odstotnim lastniškim deležem največja posamična lastnica Minerva. V Pominu osmerica obvladuje 34-odstotni lastniški delež. To po prepričanju Stankoviča pomeni, da je treba k delnicam Minerva, ki so jih do nedavnega posredno in neposredno obvladovali menedžerji, prišteti še lastništvo Pomina v Minervi. Povedano drugače: po prepričanju Stankoviča osmerica obvladuje skoraj 80 odstotkov delnic Minerva. Ker je s tem presežen tretji prevzemni prag, je Stankovič, ki je sporno delovanje naznanil agenciji za trg vrednostnih papirjev (ATVP), prepričan, da bi morali objaviti prevzemno ponudbo za nakup vseh delnic Minerva od nepovezanih oseb.

Skrbno načrtovani manever

Na maratonski skupščini Minerva na začetku julija so mali delničarji povezanim osebam hoteli odvzeti glasovalne pravice. Ker jim to ni uspelo, so napovedali izpodbojno tožbo. Po skupščini je sledilo več poslovnih dogodkov, za katere Stankovič meni, »da je njihov cilj zaobiti prevzemno zakonodajo«. Tako sta Vojko Reven in predsednik nadzornega sveta Minerva **Matevž Turk** odprodala vsak po približno 5,2 odstotka delnic Minerva Miranu Lavrenčiču iz Izole. Poleg tega je Proeks, ki ga je, kot že rečeno, osmerica prevzela decembra lani, prodal Minervo nazaj 5000 delnic (dober odstotek vseh izdanih delnic) kot lastne delnice. Ta sveženj delnic je Minervo za 49.550 evrov oziroma 9,91 evra na delnico lani prodal Proeksu, potem ko so ga decembra lani prevzeli menedžerji. Doseženi iztržek od prodaje delnic je bil občutno pod njihovo knjigovodsko vrednostjo. Slednja je konec lanskega leta znašala 13,68 evra na delnico.

Obenem je Proeks prodal še 1,2 odstotka delnic Minerva, katerih lastnik je bil še pred lanskimi lastniškimi spremembami. Ta sveženj delnic je v drugi polovici julija odkupila družba Minervo control, potem ko je osmerica njeno lastništvo nekaj dni prej prenesla nazaj na Minervo.

Na novinarska vprašanja, ki smo jih naslovili na Vojka Revna, nismo prejeli odgovorov.

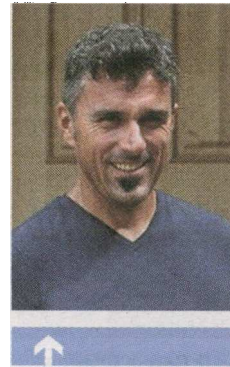

barometer

Jožef Horvat

S tem, ko je leta 2005 najprej pričal poslanske kolege iz regije, da si Prekmurje zasluži svoj praznik, in potem zanj zbral zadostno podporo v parlamentu, je dejansko postavil temelje za **graditev** zavesti, da je tudi Prekmurje Slovenija. To se je dejansko pokazalo šele zdaj, ob stoletnici priključitve. Prekmurje je namreč postalo zvezda na obzorju, za mnoge pravo odkritje, ki navdušuje zaradi vsega, kar je, predvsem pa zaradi ljudi, ob katerih bledijo stereotipi.

Marko Stajner

Je vodja Penziona Mavrca, ki deluje poleg Marijanišča in rokodelskega centra v okviru Zavoda Marianum Veržej. Že pred leti, ko je bila obnovljena stavba salezijanskega zavoda, so si sistematično načrtali razvoj turizma, ki je z leti in dodajanjem verskih vsebin postajal vse bolj versko usmerjen. Danes z dostopnimi cenami omogočajo kakovostno bivanje in možnost oddiha, hkrati pa salezijanci skrbijo za verske vsebine, po katerih gostje vse bolj povprašujejo.

Beno Misja

V avstrijskem Welsu je bilo evropsko prvenstvo v tekvandoju, na katerem je drugo leto zapored evropski klubski prvak v kategoriji do 80 kg postal član italijanskega kluba Hwarang Verona, doma iz Lendave. Beno Misja je v predtekmovanju svoje skupine sedemkrat zmagal in dvakrat izgubil. V končnici tekmovanja je kljub poškodbi reber v polfinalu premagal Lucasa Kraiderja iz Nemčije, v finalu pa še Portugalca Andreja Mendesa.

Sanacija terase na sodoben način

 [dnevnik.si/1042895097/Gradnja in prenova/sanacija-terase-na-sodoben-nacin](https://dnevnik.si/1042895097/Gradnja_in_prenova/sanacija-terase-na-sodoben-nacin)

Obtežna ravna streha, prekrita s ploščami.

Na nas se je s tako težavo obrnil bralec Franc, ki ima težav s ploščicami enostavno dovolj in išče novo tehnično rešitev za saniranje terase.

Dovolj ploščic!

Tako pravi: »V prilogi Moj dom vedno rad prebiram novosti in nasvete v **gradbeništvu** tako glede vgradnje raznih materialov kot nasvete oziroma ideje, kako na najbolj funkcionalen način izkoristiti bivalne prostore in zunanjo ureditev naših domov. Tako imamo tudi pri nas problem z nepokrito teraso s položenimi keramičnimi ploščicami na lepilo. Na osnovni betonski plošči sta bila izdelana hidroizolacija in estrih debeline 5–6 cm, nato dvakratni premaz s hidrostopom, potem emulzija, lepilo, fugirna masa in ploščice. Vse naj bi bilo namenjeno zunanji uporabi. Po približno osmih letih so začele ploščice odstopati in sedaj po trinajstih letih so že vse odstopile od lepila. Na isti način ploščic ne bi več polagali, zato vas prosim za nasvet, ali obstaja kakšen zunanji trajni premaz estriha ali kakšen drugi v vseh ozirih obstojen in ekonomičen material, ker naša hiša stoji na skoraj 1000 metrih nad morjem.«

Strešna membrana

Na bralčevo vprašanje odgovarja Rok Karmuzel, dipl. inž. grad. iz podjetja Sika Slovenija, d. o.o. »V primeru, kot ste ga opisali, je treba pristopiti k ustrezni celoviti sanaciji oziroma obnovi terase. Kot ste navedli, vam je večina ploščic že odstopila, kar vodi omogoča neoviran vstop v konstrukcijo terase in omogoča njene dodatne poškodbe. Kot ustrezna sanacija se največkrat izkaže odstranitev vseh obstoječih slojev terase do osnovne hidroizolacije, ki je verjetno na bitumenski osnovi in je izvedena na betonski plošči. Po odstranitvi je treba narediti nove sloje sistema terase (dodatna toplotna izolacija, estrih, hidroizolacija ...).

Treba je poudariti, da so ti sloji oziroma sestava terase prilagojeni in odvisni od vaših želja in zahtev ter seveda od obstoječega objekta. Podjetje Sika vam lahko ponudi številne možnosti za izvedbo sanacije. Odvisno od želje po zaključnem sloju. Ponudimo vam lahko sledeče sisteme: strešne folije Sikaplan®/Sarnafil®, hidroizolacijski sistem s Sikafloor® 405, poliuretanski hidroizolacijski premaz/lepilo SikaBond® T8, bitumenske hidroizolacijske materiale SikaBit® in polimerne bitumenske premaze Sika® Igoflex. Glede na vaše želje tako upoštevamo izbiro materialov oziroma sistema, ki bo najbolj ustrezal vašim zahtevam, in vam tako omogočimo sanacijo vaše terase z visokokakovostnimi materiali in tako omogočimo dolgo življenjsko dobo vaše nove terase.

Za pripravo ustreznega in kakovostnega predloga sanacije vam priporočamo, da se obrnete na naše podjetje in vas bo obiskal naš strokovnjak, ki bo skupaj z vami opravil ogled vaše terase ter vam pripravil ustrezen predlog pristopa k sanaciji.«

Obtežna ravna streha

Tako izdelana terasa je v bistvu sistem obtežne ravne strehe, kjer je lahko strešna membrana, o kateri govori naš sogovornik, pokrita z gramozom ali tlakovci, lahko pa tudi z lesenim plavajočim podom. Prane plošče se postavi na posebne plastične nosilce, podobno tudi plavajoči leseni pod, je pa pri tem treba paziti, da se ne naredi prebojev membrane.

Reproduciranje, povzemanje in citiranje vsebin je dovoljeno v skladu z določili uporabe in citiranja vsebin.

Nova blagovna znamka Slovenski ornament Jože Karlovšek vabi k sodelovanju slovenske proizvajalce prepoznavnih odličnih izdelkov in daril

o-sta.si/25085/nova-blagovna-znamka-slovenski-ornament-joze-karlovsek-vabi-k-sodelovanju-slovenske-proizvajalce-prepoznavnih-odlicnih-izdelkov-in-daril

Kolekcija Slovenski ornament Jože Karlovšek se je razvila iz dela Jožeta Karlovška, ki se je sistematično svoje celo življenje ukvarjal z raziskovanjem slovenske ljudske umetnosti. S svojim gigantskim delom in neverjetnim opusom se je zapisal "med velike slovenske ljudi, o katerih se bo govorilo toliko časa, dokler bo obstal slovenski rod". Tako so opisali velikana slovenske narodopisne dediščine - Jožeta Karlovška.

Nova kolekcija Slovenski ornament Jože Karlovšek nadaljuje njegovo delo in ohranja našo bogato kulturno dediščino slovenskega ornamenta. Lani so v celjski Mohorjevi družbi izdali dnevnik branja za odrasle ter zvezek z motivom ornamenta Jožeta Karlovška. Podjetje Vivapen iz Celja je izdelalo nalivno pero, roler ter kaligrafska peresa z ornamentom. Podjetje Emo Celje je izdelalo lonček in džezvo, katera krasi ornament Jožeta Karlovška. Steklarna Hrastnik je izdelala kozarce z ročno graviranim ornamentom, Slovenski etnografski muzej je izdelal nakit z ornamentom. Del kolekcije so tudi ročno izdelane torbe ter ročno šivan nakit iz steklenih kroglic in Swarovski kristalov. Kaligrafinja Katarina Rojc je izdelala voščilnico. V čokoladnici Lucifer so izdelali čokolado z okusom orehove potice, katere embalažo krasi ornament, Vsi izdelki so kvalitetne izdelave ter slovenskega porekla. V nastajanju je damska ročna ura blagovne znamke Zlatarne Celje.

Ustvarjalci kolekcije Slovenski ornament Jože Karlovšek so objavili poziv slovenskim proizvajalcem prepoznavnih odličnih izdelkov in daril z namenom širjenja kolekcije s kvalitetnimi izdelki slovenske proizvodnje.

Jože Karlovšek (1900-1963) je bil neutrudni raziskovalec in strokovnjak za ornamentiko in slovensko stavbno dediščino, raziskovalec ljudske umetnosti, gradbenik in slikar.

Izdal je več knjig in strokovnih članov o slovenski hiši, slovenskem ornamentu, stavbarstvu.

Povzpel se je med naše najvidnejše raziskovalce ljudskega blaga v **gradbeništvu** in slikarstvu ter s samosvojim načinom dela oral ledino na tem področju, Na njegovo dekorativno slikarstvo je v veliki meri vplival tudi Maksim Gaspari. Prav ornament je

---

pravo jedro Karlovških raziskav, leta 1935 je izdal knjigo Slovenski ornament ter knjigo o ljudskih in obrtniških izdelkih.

Stanje nepremičnin na Ptujskem

Objavil: **Stanka Krajnc Letonja** Dne: **avgust 16, 2019** V: **Novice, Splošno**

Po podatkih Geodetske uprave RS je bilo leto 2017 rekordno kar se tiče skupne vrednosti in števila kupoprodajnih poslov, lani se je trg že precej umiril. Nas pa je zanimalo, kakšna je trenutna ponudba nepremičnin na Ptujskem. Poslovanje na nepremičninskem trgu je precej živahno, res pa se med poletnimi meseci malce umiri. Največje povpraševanje je po stanovanjih, ki jih na Ptuju in v okolici zelo primanjkuje. Ponudba je občutno manjša od povpraševanja, kar se odraža tudi v višjih cenah, medtem ko je ponudba stanovanjskih hiš precej večja, povpraševanje pa je predvsem za hiše nekje do 120.000, 130.000 evrov. Povprečna cena za kvadratni meter stanovanja je nekje okrog 1.100 evrov, če so v slabšem stanju je cena okrog 900 evrov ali celo manj. Na končno ceno pač vpliva, v kakšnem stanju je stanovanje. Povpraševanje vzpodbuja financiranje, ki je kar se obrestnih mer tiče ugodno, so pa banke po sprejetju **gradbenega zakona** v lanskem letu bolj previdne pri dokumentaciji, kar podaljšuje postopke in nepremičninskim agentom kar otežuje delo.

(Objavljeno v oddaji Ptujška kronika, dne 16. avgusta 2019.)

NA OSNUTEK GRADBENO-PROSTORSKE ZAKONODAJE VRSTA PRIPOMB

Ministrstvo za okolje in prostor je na osnutek sprememb **gradbeno-prostorske zakonodaje** prejelo pripombe več kot 100 deležnikov. Pri **gradbenem zakonu** se med drugim nanašajo na vodjo projekta in legalizacijo hiš. Ali in kako se bosta osnutka na podlagi pripomb spremenila, na ministrstvu še ne vedo. Vladna obravnava je predvidena za jesen.

Na osnutek **gradbenega zakona** so v času javne obravnave, ki je trajala od 30. maja do 15. julija, svoje pripombe podali različni deležniki, od posameznih zbornic, podjetij, občin, upravnih enot do posameznikov, so STA povedali na ministrstvu.

Pripombe se nanašajo na vprašanje vodje projekta, na rešitve v zvezi z legalizacijami, pridobivanjem uporabnih dovoljenj, na novo določeno dolžnost prijave začetka gradnje tudi za večja vzdrževalna dela, ki bi se uredila na novo, in za vzdrževalna dela v javno korist.

“Veliko pripomb se nanaša na obstoječo ureditev vodje gradnje in vodje del. Zlasti pripombe upravnih enot se nanašajo na obvezno sodelovanje prostorskega načrtovalca v postopku izdaje gradbenega dovoljenja. Zanimive so pripombe posameznih občanov, ki se nanašajo na določbe o legalizaciji, saj so pripombe zelo specifične in prilagojene rešitvi posameznega (njihovega) primera,” pravijo na ministrstvu.

Prejeli so tudi pobude, da se postopek priprave občinskega podrobnega prostorskega načrta uredi ločeno in drugače od postopka za občinski prostorski načrt.

Prav tako se pripombe nanašajo na področje regionalnega prostorskega načrtovanja, zlasti na uskladitev z zakonom o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja. Glede zemljiške politike se pripombe in predlogi nanašajo predvsem na področje komunalnega opremljanja in odmere komunalnega prispevka ter s tem povezano pogodbo o opremljanju.

“Ker se je javna obravnava šele dobro končala in ker je število pripomb in predlogov veliko, ni mogoče povedati, kako se bo besedilo osnutka spremenilo,” so povedali na ministrstvu. “Ocenjujemo, da so nekatere pripombe in predlogi utemeljeni, o nekaterih pa bo treba še premisliti,” so dodali.

Zakonska predloga bosta šla sedaj v medresorsko obravnavo in nato v obravnavo na vladi. Glede na normativni programom dela vlade bosta predloga v obravnavi jeseni, so pojasnili.

Slovensko **gradbeništvo** še ni doseglo predkriznih časov

16/08/2019 urednik slovensko **gradbeništvo**, STAT.SI

V letu 2017 in 2018 slovensko **gradbeništvo** ponovno doživlja rast na vseh področjih, a kljub temu še ni doseglo rasti iz predkriznih časov. Hkrati nekateri kazalniki ponovno kažejo, da se bo trend rasti že v bližnji prihodnosti obrnil navzdol.

Gradbeništvo je ena od dejavnosti, ki jo je gospodarska kriza pred desetimi leti najbolj prizadela. Medtem ko je večina področij gospodarstva (industrija, trgovina, storitve) že preseгла predkrizni prihodek od prodaje, je **gradbeništvo** tista panoga, ki še zmeraj precej zaostaja v rasti v primerjavi z drugimi dejavnostmi. Po precejšnjem padcu tako prihodkov kot tudi števila zaposlenih in števila podjetij po 2008 smo ponovno rast vseh treh kazalnikov zaznali deloma po letu 2013, predvsem pa v letih 2017 in 2018, ko lahko ponovno govorimo o t.i. konjunkturi.

Če smo s številom podjetij, registriranih v gradbeni dejavnosti, sicer že dosegli predkrizne čase (v letu 2018 je bilo v Sloveniji v **gradbeništvu** registriranih 19.220 podjetij), pa še zmeraj močno zaostajamo (ko primerjamo leto 2018 z letom 2008) pri prihodu od prodaje (za skoraj tretjino) ter pri številu oseb, ki delajo v **gradbeništvu** (za skoraj četrtino). Na račun manjšega števila delavcev se je sicer dvignila produktivnost dela, ki je v 2018 znašala 24.952 EUR in je preseгла vrednosti pred gospodarsko krizo.

Nekoliko drugačno sliko kažejo podatki o izdanih gradbenih dovoljenjih in kazalnik zaupanja v **gradbeništvo**, ki jih lahko uporabimo kot neke vrste napovednik bodočega stanja – v teh dveh primerih se je trend rasti že obrnil, in sicer ponovno navzdol.

Ključni podatki o gradbeništvu, Slovenija

	2008	2013	2018
število podjetij	19.433	18.066	19.220
prihodki od prodaje (mrd. EUR)	8,4	4,4	6,0
dodana vrednost v stroških faktorjev (mrd. EUR)	2,1	1,2	1,7
stroški dela (mrd. EUR)	1,3	0,8	1,1
število oseb, ki delajo	89.766	60.852	67.582
produktivnost dela	23.682	18.929	24.952
povprečna bruto mesečna plača (EUR)	1.148	1.188	1.290

Vir: SURS

Ustvarjena dodana vrednost nižja kot pred krizo

V Sloveniji je **gradbeništvo** v 2018 prispevalo skoraj 7 % ustvarjene dodane vrednosti (kar znaša skoraj 1,7 milijarde EUR), ta delež pa po letu 2015 ves čas malenkost narašča. Za primerjavo: v času pred gospodarsko krizo, torej leta 2008, je **gradbeništvo** predstavljalo skoraj 11 % ustvarjene dodane vrednosti. Več kot polovico dodane

vrednosti so sicer v 2018 ustvarila podjetja, ki opravljajo specializirana gradbena dela (več kot 59 %; med specializirana gradbena dela uvrščamo pripravljala dela na gradbišču, inštaliranje pri gradnjah, zaključna gradbena dela ter krovstvo in druga specializirana gradbena dela), sledila so podjetja, ki gradijo stavbe (23 %), ter podjetja, ki gradijo gradbeno inženirske objekte (skoraj 18 %).

Gradbena podjetja ustvarila skoraj 6 milijard EUR prihodka od prodaje

Gradbena podjetja v Sloveniji so v 2018 ustvarila za skoraj 6 milijard EUR prihodka od prodaje, kar je še zmeraj za skoraj 30 % manj kot v 2008, a hkrati tudi za več kot 34 % več kot v 2013. Največji delež v prihodku (več kot 49 %) so v 2018 predstavljala specializirana gradbena dela, s skoraj 30 % je sledila gradnja stavb, na zadnjem mestu pa s skoraj 21 % gradnja inženirskih objektov. **Število podjetij na ravni predkriznih časov**

V 2018 je bilo v Sloveniji 19.220 podjetij, ki so bila registrirana v dejavnosti **gradbeništvo**, s čimer smo že skoraj dosegli število podjetij iz leta 2008. Največ podjetij je bilo v 2018 sicer registriranih v dejavnosti specializirana gradbena dela (več kot 81 %).

67.582 oseb v 2018 delalo v **gradbeništvu**

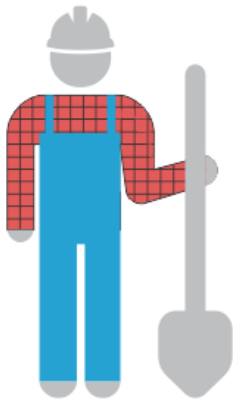
V zadnjih 10 letih je po precejšnjem padcu (v 2013 je v **gradbeništvu** delalo več kot 32 % manj oseb kot v letu 2008) število oseb, ki delajo v **gradbeništvu**, naraščalo le počasi. V 2018 je bilo v primerjavi z 2008 (89.766 oseb, ki delajo) v Sloveniji še zmeraj za skoraj 25 % manj oseb, ki so delale v tej dejavnosti (v 2018: 67.582 oseb, ki delajo). **Prevladujejo majhna podjetja**

Število novonastalih podjetij v **gradbeništvu** je od leta 2008 ves čas padalo, do manjše rasti je prišlo šele v 2017 (v 2008 je bilo novonastalih podjetij 3.065, v 2017 pa polovico manj, in sicer 1.535), ves čas pa pada tudi število podjetij, ki so prenehala poslovati (v 2008 je bilo takih 1.562, v 2017 pa le še 950). Med gradbenimi podjetji še vedno prevladujejo mikro in majhna podjetja, takih z manj kot 10 zaposlenimi je bilo v 2017 kar 94 % od vseh podjetij, registriranih v gradbeni dejavnosti. V primerjavi z 2008 je bilo v letu 2017 v **gradbeništvu** kar več kot polovico manj srednje velikih in velikih podjetij, se je pa v tem istem obdobju podvojilo število skupin podjetij,

kar pomeni, da prevladujejo sicer majhna podjetja, ki pa se med seboj povezujejo. **Prevladuje manj izobražena delovna sila**

V 2018 je bilo od zaposlenih v **gradbeništvu** skoraj 70 % takih, ki imajo državljanstvo RS, 30 % pa je bilo tujcev. Med tujci je bilo največ državljanov Bosne in Hercegovine, sledili so državljani Kosova, Severne Makedonije in Hrvaške. Med zaposlenimi v **gradbeništvu** so prevladovali moški, teh je bilo v letu 2018 več kot 90 %. Več kot 39 % zaposlenih v **gradbeništvu** je imelo dokončano srednjo poklicno šolo, skoraj 33 % jih je imelo dokončano srednjo strokovno ali srednjo splošno šolo, sledili so zaposleni z osnovnošolsko izobrazbo (skoraj 13 %), višješolsko ali visokošolsko izobrazbo je imelo le skoraj 11 % zaposlenih.

Zaposleni v gradbeništvu, Slovenija, 2018

- 70 % državljanov Slovenije
- 30 % tujcev (največ iz Bosne in Hercegovine)
- 90 % moških
- 76 % s srednješolsko izobrazbo

Vir: SURS

© SURS

Produktivnost dela narašča

Čeprav je delež oseb, ki delajo še vedno precej nižji kot v predkriznem obdobju, pa na ta račun narašča v **gradbeništvu** predvsem produktivnost dela, ki je že preseгла obdobje pred krizo, in sicer je bila produktivnost dela (dodana vrednost na osebo, ki dela) v 2018 v primerjavi z 2008 za več kot 5 % višja, v primerjavi z 2013 pa kar za skoraj 32 % višja in je znašala 24.952 EUR. **Povprečna bruto plača v gradbeništvu nižja od povprečne slovenske bruto plače**

Kljub gospodarski krizi so plače v **gradbeništvu**, za razliko od drugih kazalnikov, naraščale do leta 2011, nato so nekoliko padle (za skoraj 4 % med 2011 in 2015) in so ponovno začele naraščati po letu 2015. Povprečna mesečna bruto plača na zaposlenega v **gradbeništvu** je v 2018 znašala 1.290 EUR in je bila za več kot 12 % večja kot v 2008. Povprečna bruto plača v **gradbeništvu** je bila v 2018 sicer za več kot 23 % nižja od povprečne slovenske bruto plače. Najvišjo povprečno bruto plačo v **gradbeništvu** so sicer imeli v 2018 zaposleni v pomurski statistični regiji (1.429 EUR), najnižje plače v **gradbeništvu** pa so imeli zaposleni v podravski statistični regiji (1.219 EUR). **Gradbena dejavnost najvišja v oktobru in novembru**

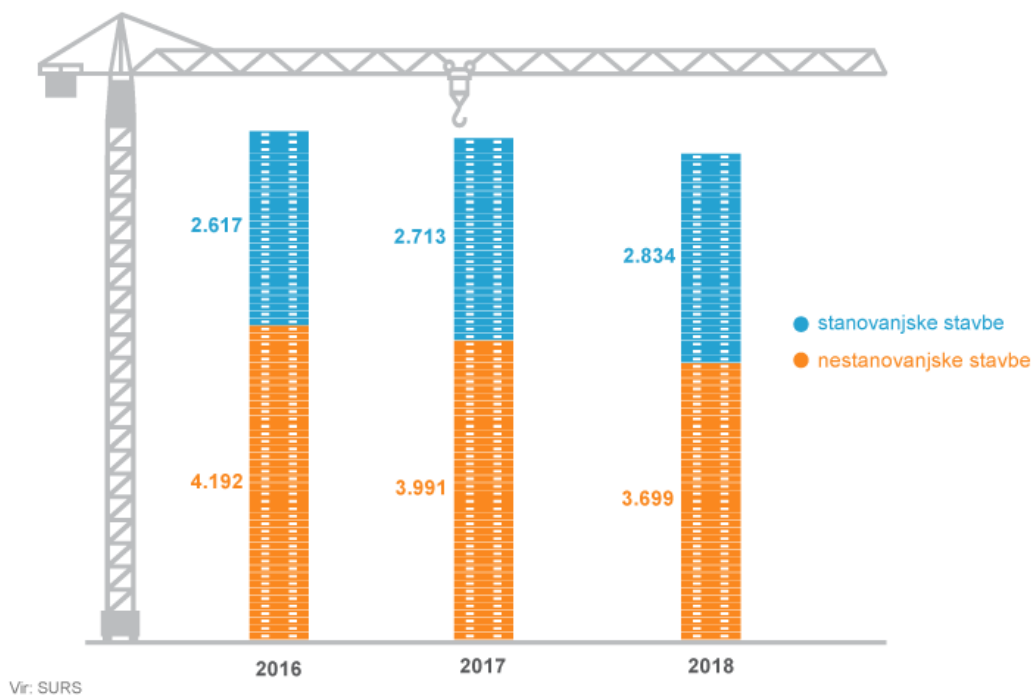

Tudi mesečni indeksi vrednosti opravljenih gradbenih del nakazujejo postopno rast vrednosti opravljenih gradbenih del: v 2018 je bila vrednost opravljenih gradbenih del v primerjavi z 2017 za 20 % višja, leto prej (v primerjavi s predhodnim letom) pa za 17 % višja. Gradbena dejavnost je sicer mnogokrat odvisna od vremenskih razmer, je pa zadnjih nekaj let v večini primerov izrazito najvišja rast zaznana v oktobru in novembru, najnižja pa v januarju in februarju.

Število izdanih gradbenih dovoljenj pada

Kljub nekoliko bolj spodbudni sliki, ki jo kažejo podatki o slovenskem **gradbeništvu**, predvsem za leti 2017 in 2018, pa podatki o gradbenih dovoljenjih nakazujejo, da se bo trend rasti že v bližnji prihodnosti lahko obrnil, saj število izdanih gradbenih dovoljenj v zadnjih treh letih pada (v 2018 je število izdanih gradbenih padlo za 4 % v primerjavi z 2016). Trend se nadaljuje tudi v letu 2019 – v prvi polovici leta 2019 je bilo izdanih za 10 % manj gradbenih dovoljenj kot v enakem obdobju 2018. Nekoliko narašča le število izdanih gradbenih dovoljenj za stanovanjske stavbe, medtem ko število izdanih gradbenih dovoljenj za nestanovanjske stavbe pada. V opazovanem obdobju (2016-2018) sicer narašča površina stavb, za katere so bila izdana gradbena dovoljenja (za 8 %), prav tako pa narašča tudi število stanovanj v teh stavbah (za več kot 19 %).

Izdana gradbena dovoljenja, Slovenija

Kazalnik zaupanja v **gradbeništvu** pada

Tudi kazalnik zaupanja v **gradbeništvu** (sestavljen iz kazalnika skupna naročila in kazalnika pričakovano zaposlovanje) že nakazuje ponoven padec v tej dejavnosti, saj je bil v prvih šestih mesecih leta 2019 kazalnik ves čas nižji od povprečja preteklega leta. Tudi podatki o pričakovanih podjetij (pričakovana naročila, pričakovano zaposlovanje, pričakovane cene) nakazujejo, da so podjetja višek dosegla nekje v začetku leta 2018, nato pa so pričakovanja začela padati. Izjema je kazalnik zagotovljeno delo, ki je bil v prvih šestih mesecih 2019 ves čas višji od povprečja preteklega leta. Gradbena podjetja kot omejitveni dejavnik za poslovanje pri tem navajajo predvsem pomanjkanje usposobljenih delavcev, dejavnik velike konkurence v dejavnosti ter visoke stroške dela.

VIR:STAT.SI – **AVTOR:**Anja Šulin Košar – **FOTO:STAT.SI**

OBSTOJEČA VOZNIŠKA DOVOLJENJA

omenjenih upravnih postopkov se povečuje zaradi tega, ker so bodisi priloga k prodajni oziroma kreditni pogodbi. V praksi so investitorji razočarani nad novim **Gradbenim zakonom** tudi v zvezi z nedokončanim objektom. Dokler objekt ni dokončan (npr. nima fasade), investitor ne more dobiti uporabnega dovoljenja. Dokler investitor nima uporabnega dovoljenja, mu geodetska uprava ne more izdati hišne številke in si posledično v omenjenem objektu ne more urediti prebivališča. Vse občine na območju UE GR imajo sprejete občinske prostorske načrte. Skupno vsem odlokom je, da so območja znotraj občin razdeljena na več enot oziroma podenot in da so izvedbeni prostorski pogoji različno urejeni. V letu 2018 je bilo izdanih 349 gradbenih oziroma uporabnih dovoljenj. V prvem polletju 2019 so na UE izdali 190 gradbenih oziroma uporabnih dovoljenj. V letu 2018 so na UE GR obravnavali 279 upravnih postopkov odobritve prometa s kmetijskimi zemljišči in izdali 171 odločb o prometu s kmetijskimi zemljišči, kjer odobritev ni potrebna. V prvem polletju 2019 so vodili 207 upravnih postopkov odobritve prometa s kmetijskimi zemljišči kar je 37,1 % več kot v enakem obdobju lanskega leta. Prav tako so vodili 8 upravnih postopkov odobritve prometa s kmetijskimi zemljišči tujim državljanom.

Ko gre za denacionalizacijo so na UE GR, na podlagi ustavne odločbe v letu 2018 v ponovni postopek dobili vrnjene 4 zadeve. V prvotnem postopku je EU zavrnila zahtevek strank na podlagi Finančne izravnalne pogodbe. V letu 2018 je bila izdana delna odločba, na podlagi katere so upravičenci upravičeni do odškodnine v obliki obveznic Slovenskega državnega holdinga v višini 139.408,58 . Ostali denacionalizacijski postopki so v teku in ugotavljajo pravilno dejansko stanje, na podlagi katerega bodo ustrezno uporabili materialno pravo. V letu 2019 je bila v denacionalizacijskih postopkih izdana delna odločba, na podlagi katere so upravičenci upravičeni do odškodnine v obliki obveznic SDH v višini 366.311,92 . „UE odloča v upravnih stvareh iz državne pristojnosti na prvi stopnji. Imamo sprejeto in zastavljeno jasno vizijo. Vizija upravne enote je zagotoviti takšno organizacijo dela, ki bo prijazna do vseh udeležencev v upravnih postopkih in drugih upravnih nalogah. Trudimo se, da smo prijazen in kakovosten servis strankam, ki v upravnih postopkih uveljavljajo svoje pravice. Na drugi strani pa poskušamo ustvariti prijazno delovno okolje za zaposlene javne uslužbenice“, dodaja načelnik Norčič, ki dodaja, kako so na podlagi pregleda poslovanja in dela UE ugotovili, da je ta v letu 2018 in v prvi polovici leta 2019 poslovala strokovno, zakonito in gospodarno.

O.B.

Plastika tudi v vrtovih na Konjiškem

16. 8. 2019

Norveški raziskovalci so ocenili, da se v Evropski uniji in Severni Ameriki letno prenese v obdelovalno zemljo med 110.000 in 730.000 ton plastičnih delcev, manjših od 5 mm. Za Slovenijo tovrstne študije še ne obstajajo. Zato so na Zavodu za **gradbeništvo** Slovenije v okviru projekta, ki ga financirata Evropski sklad za regionalni razvoj in naša država, vzeli pod drobnogled ur-bane vrtove ter kmetijske površine, ki so pogosto poplavljenе.

Zaskrbljujoče številke

Kot je povedala **doc. dr. Petra Vrhovnik**, so pri analizi jemali vzorce iz vrtov na območjih Maribora in Žalca ter z vrtov vzdolž reke Dravinje v občinah Zreče in Slovenske Konjice. Analiza je pokazala na prisotnost delcev plastike. *»Največ je bilo delcev in vlaken, tem so sledile folije in pene, medtem ko granul in peletov v vzorcih skoraj ni bilo. V kilogramu suhe zemlje iz vrtov v Slovenskih Konjicah so našli vse do 429 delcev plastike, manjših od 5 mm. Medtem, ko jih je bilo v kilogramu sedimenta iz reke Dravinje vse do 578. Številke so izjemno visoke. Poleg tega je potrebno izpostaviti še, da mikro- in nano- delcev nismo izločili, v tem primeru bi bile številke mnogo višje,«* opozarja Vrhovnikova.

Kako pride plastika v vrtove?

Največji izvor plastike v zemlji so komunalna blata, zastirna folija, koprena ter nekvalitetni sub-strati za gojenje rastlin. Delce plastike prinašajo na obdelovalne površine tudi poplavni sedimenti iz rek. Enak problem nastaja pri komunalnih čistilnih napravah, saj niso sposobne odstraniti umetnih mikrovlakn iz odpadne vode, ki se po končanem procesu čiščenja odvaja v površinske vode. Največ umetnih vlaken najdemo v športnih oblačilih, hitro sušičih oblačilih, tekstilu, ki vsebuje poliester ter poliamide, ter vseh ostalih tekstilnih izdelkih, ki vsebujejo umetna vlakna. Ostali viri plastike v zemlji so še polimerna sredstva v umetnih gnojilih in pesticidih, pakirana hrana, nalepke na sadju/zelenjavi, vreče za smeti in podobno.

Neslavni rekorder

In kateri vrt izstopa po koncentraciji delcev plastike v zemljini? Analiza je pokazala, da je to vrt, ki se nahaja v središču Slovenskih Konjic, v neposredni bližini Lambrechtovega doma za osta-rele. In ta vrt, zanimivo, ni bil nikoli poplavljen. *(Več v NOVICAH)*

INOVATIVNO PROJEKTIRANJE V GRADBENIŠTVU

Proizvodnja lesnega konstrukcijskega sistema je priložnost za panogo in Slovenijo

Tanja Pangerl

Trajnostno **gradbeništvo** je s seboj prineslo tudi večje povpraševanju po lesu kot gradbenem materialu, saj gre za naraven obnovljivi material.

S tem so se odprle možnosti za več vlaganja v raziskave in razvoj lesa kot konstrukcijskega materiala. Čeprav v preteklosti les ni dosegal konstrukcijskih lastnosti, kot jih imata jeklo in beton, je tehnološka rešitev

lesenih križno lepljenih plošč lesu omogočila tudi konstrukcijo večetažnih objektov. Kot pravi dr. Bruno Dujič, direktor in vodja razvoja v projektantskem podjetju CBD d.o.o., je njihova prednost predvsem v dinamiki konstrukcije. Za aplikacijo lesene konstrukcije na zidano konstrukcijo hotela Terme Čatež je dr. Bruno Dujič letos prejel nagrado Jožefa Mraka za inovativnost pri **graditvi** objektov. Pri razvoju in proizvodnji plošč sodelujejo predvsem z Avstrijci. V Sloveniji kljub spodbujanju interesa za proizvodnjo tega konstrukcijskega sistema še ni.

S strani **Inženirske zbornice Slovenije** ste prejeli nagrado Jožefa Mraka za inovativnost pri **graditvi** objektov 2019. Kaj je žirija ocenila kot posebno vrednost vašega inovativnega pristopa?

Ocenjuje se realizacija inovativne projektantske in tehnološke rešitve v **gradbeništvu**, za kar je bil izbran projekt nadgradnje hotela Terme Čatež. To je bil le eden od primerov naših CBD tehničnih rešitev razvoja inovativnih postopkov pri celovitih prenovah, rekonstrukcijah in nadgradnjah obstoječih objektov, kjer uporabljamo križno lepljene večslojne elemente. Posebnost konstrukcije je bila predvsem posebna dinamika konstrukcije. Za izračun dinamike konstrukcije je treba poznati togost in raznolikost različnih konstrukcijskih sistemov, da se ve, kakšen bo dinamični vpliv na njih pri potresnih obtežbah. Kot inovativna je bila prepoznana aplikacija lesene konstrukcije na zidano konstrukcijo in pri tem dokazana potresna odpornost celote hibridnega sistema.

Kako ste začeli s križno lepljenimi elementi?

V trajnostnem **gradbeništvu** se že več kot 15 let v okviru podjetja CBD (Contemporary Building Design), ki ga vodim, ukvarjam z uvajanjem lesene masivne gradnje iz križno lepljenih večslojnih elementov v konstrukcijske namene. Razvili, sprojektirali in izvedli smo mnogo aplikacij uporabe tovrstnega konstrukcijskega

sistema za ojačevanje (metodi Xlam Jacket® in Xlam Inner-box®) in nadgradnje (Xlam City Top®) obstoječih objektov. Ko se je začela uvajati nova tehnologija gradnje s križno lepljenimi ploščami, sem začel pri tem sodelovati s tujimi podjetji in na tej osnovi naredil tudi doktorat. Tehnologijo križno lepljenih plošč smo tako v CBD pripeljali v Slovenijo, kjer jo tudi razvijamo in sodelujemo s tujimi proizvajalci, iščemo nove aplikacije v klasičnem **gradbeništvu** in spodbujamo našo lesno-predelovalno panogo, da se nekdo odloči in se začne konstrukcijski sistem proizvajati tudi v Sloveniji. Na žalost v Sloveniji še vedno ostajamo na nivoju žagarstva oziroma primarne predelave lesa. Če bo Slovenija še naprej tako razmišljala, ne vem, če bo kdaj na tem področju lahko parirala Avstriji.

Inovativne projektantske in tehnološke rešitve z uporabo veliko panelnega sistema iz križno lepljenih lesenih ploskovnih elementov XLAM pri nadgradnji zidane podlage z leseno konstrukcijo hotela Terme v Čatežu so bile torej razlog za nagrado. S kakšnimi izzivi ste se pri tem srečevali in za kakšno tehnološko rešitev gre?

Leta 2009 je v Termah Čatež investitor želel povečati kapacitete hotela Terme. Razmišljali so o gradnji novega objekta v neposredni bližini obstoječega hotela ali o nadgradnji obstoječega. Zaradi premišljene rabe prostora, manjših

vplivov na okolje in obstoječe infrastrukture je bila veliko bolj smiselna in ekonomična nadgradnja obstoječega hotela. Težava pa je bila določiti obstoječo nosilnost zidanega objekta, ki je bil zgrajen pred letom 1981, ko še ni bilo sodobnih predpisov o potresno varni gradnji. Predhodna mnenja različnih statikov, ki so sodelovali pri projektu, so bila, da nadgradnja obstoječe konstrukcije ni možna zaradi starosti stavbe, načina gradnje in uporabljenih gradbenih materialov. V objektu so se zaradi različnih vzrokov po osvežitvi opleska vedno znova pojavljale diagonalne strižne razpoke predvsem na osrednjih nosilnih zidovih obstoječe konstrukcije objekta.

In kako ste prepričali odločevalce?

Leta 2009 sem s skupino projektantov in strokovnjakov v okviru CBD, kjer smo specializirani za projektiranje lesenih konstrukcij za potresno inženirstvo in za nadgradnjo obstoječih objektov v sodelovanju z dr. Samom Gostičem z inštituta GI ZRMK natančno preučil takratno stanje objekta. Določili smo napetosti v obstoječi konstrukciji, kvaliteto vgrajenih materialov ter analizirali statični in dinamični vpliv predvidene nadgradnje na obstoječo konstrukcijo. Za obstoječi zidan objekt in njegovo nadgradnjo je bilo treba dokazati, da nova mnogo višja konstrukcija na stari osnovi izpolnjuje vse potrebne kriterije varnosti v skladu z evropskimi predpisi, ki so stopili v veljavo leta 2008. Določiti je bilo treba interakcijo oziroma navzkrižno delovanje dveh popolnoma različnih konstrukcijskih sistemov, ovrednotiti medsebojni vpliv pri potresnem vzbujanju in določiti, kako bo zidana osnova objekta vzbudila leseno nadgradnjo in kako bo vplivala na obstoječi objekt. Tehnološka rešitev z nadgradnjo objekta je bila za investitorja izjemno ugodna s funkcionalnega, obratovalnega, predvsem pa finančnega vidika.

Kako odporna je lesena konstrukcija na vse bolj spreminjajoče se klimatske vplive, kot so neurja, potresi, poplave, požari idr.?

Vplivi okolja na stavbe in na infrastrukturo so definirani v standardih, ki jih uporabljamo za projektiranje, v okviru katerih se skladno z regionalnimi zahtevami določijo obtežne kombinacije. Vsaka država lahko dodatno v nacionalnih aneksih poda višje zahteve, kot so določene v splošnih zahtevah glede obtežnih vplivov na stavbe in na infrastrukturo. Pri leseni gradnji so predvsem križno lepljeni ploskovni elementi sodobno konstrukcijsko gradivo, ki ima visoko specifično nosilnost in togost glede na lastno težo. To izjemno pozitivno vpliva pri doseganju vedno višje odpornosti glede na spreminjajoče se klimatske vplive.

Je les primeren material za ekstremne razmere?

Bolj kot so ekstremne razmere, bolj je lesena gradnja primerna. Les je namreč naravni

izolator. Ima velik temperaturni zamik, kar pomeni, da tudi vročine ne bo prepuščal 14 ur. Pozimi ne odvzema toplote, kar pomeni, da se notranji prostor lahko zelo hitro segreje. Naravni materiali imajo veliko boljše lastnosti, kar se tiče udobja in počutja kot nenaravni materiali. Les je sicer najbolj primeren za kontinentalna klimatska področja, kjer so mrzle zime.

Les je torej vse bolj popularen material, a kako se lahko kosa z drugimi gradbenimi materiali, kot sta jeklo, beton?

Les dolgo ni dosegal tega, kar se da narediti z jeklom, betonom. S križno lepljenimi ploščami pa smo prišli kar visoko v sistemu gradbeništva. S tehnologijo razreza, spajanja, lepljenja, stiskanja, obdelave so te konstrukcije danes tehnološko toliko napredne, da je trend njihove uporabe po celem svetu zelo velik. Prihodnost križno lepljenih plošč je v gradnji manjših večetažnih objektov. Na tem področju sledimo zunanemu vzoru, to so Avstriji.

Glede požarne varnosti je les material, ki je energent, vendar v masivni strukturi zoogleni. To pomeni, da se konstrukcija ne bo podrla, ampak bo do določene globine zooglenela. Zooglenela plast bo zaščitila ostalo plast in se gorenje ne bo nadaljevalo. Vseeno pa les prispeva pri požaru, ker je energent. Požarna varnost pri konstrukcijah pomeni, da se konstrukcija pri požaru ne zruši zaradi lastne teže, kot se npr. jeklo in armiran beton. Lesena konstrukcija se ne zruši. Je pa zaradi količine lesa energetska vrednost pri gorenju večja. Zato se morajo lesene konstrukcije večinoma oblačiti v negorljive materiale, kot so npr. mavčne plošče.

Gradbeništvo ima velik vpliv na okolje z vidika izkoriščanja naravnih virov, energetske porabe, gradbenih odpadkov idr. Združenje za trajnostno gradnjo si prizadeva v zakonodajne okvire vnesti kazalnike trajnostne gradnje. Kateri so po vašem mnenju ključni kazalniki, ki jih pri trajnostni gradnji ne smemo spregledati?

Mednarodna agencija za energijo (IEA) ocenjuje, da izgradnja in uporaba stavb v njihovem življenjskem ciklusu porabi 36 % svetovne energije in proizvede približno 40 % vseh emisij s toplogrednimi plini. Če upoštevamo še energijo, ki se porabi za proizvodnjo gradbenih materialov, je delež emisij na račun stavb še mnogo višji. Vsako leto se proizvede več kot 5 milijard ton cementa, kar prispeva še dodatnih 6 % emisij. Jeklarstvo, katerega polovica proizvodnje je namenjena gradbeništvu, predstavlja še dodatnih 8 %. Z odstranitvijo stavbe, zgrajene iz energetskega potratnih in okolju neprijaznih materialov, se sprosti še mnogo več energije za njeno predelavo. Teh podatkov bi se morali zavedati vsi akterji, ki ustvarjalno delujejo, narekujejo in sprejemajo strateške odločitve v gradbenem sektorju. Les je gradivo, ki ga po odsluženem življenjskem

ciklu lahko še vedno uporabimo, predelamo ali izkoristimo kot energent. S trajnostno gradnjo bi mnogo manj obremenjevali okolje in zelo zmanjšali ogljični odtis, ki se danes šteje kot ključni kazalnik pri vrednotenju vplivov na okolje.

Toda kako pri projektiranju lesenih konstrukcij dosegate standarde trajnostne gradnje in minimalne vplive objekta na okolje v njegov celotni življenjski dobi tudi z vidika proizvodnje, dobave lesa?

V primeru vrednotenja stavb po analizi življenjskega cikla (LCA = Life Cycle Assessment) lesena gradnja dosega daleč najboljše rezultate v smislu trajnosti in minimalnih vplivov na okolje. Les se kot naravno samoobnovljivo gradivo pojavlja v obliki najrazličnejših gradbenih produktov. Njegova uporaba pa pomeni prehod iz klasičnega v trajnostno gradbeništvo, saj v leseni konstrukciji namesto izpustov toplogrednih plinov CO₂ daljše časovno obdobje obstoja objekta celo skladiščimo. V okviru trajnostnega gospodarjenja z gozdom je smiselno les izkoristiti do količine letnega prirasta, izvor oziroma sečnjo pa obvezno izkazati s certifikatom FSC ali PEFC, ki izkazuje sledenja lesa in lesnih proizvodov oziroma da je bil les pridobljen iz zakonitih virov.

Kateri les se uporablja za križno lepljene elemente?

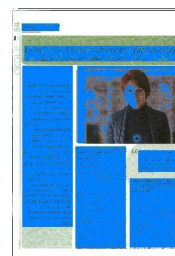
Večinoma mehka vrsta lesa, kot so smreka, jelka, bor. Razvijajo se tudi nove tehnologije z drugimi vrstami lesa, kot so hitrorastoči les, trdi les idr. Danes je več razvoja na tem področju zaradi zahtev po uporabi naravnih trajnostnih materialov.

V gradbeništvu prihaja do digitalne revolucije. Slediti mora razvoju pametnih stavb in mest. Kako digitalizacija vpliva na načrtovanje, projektiranje objektov in kakšno vlogo ima pri zagotavljanju kakovostnih gradbenih materialov in storitev?

Digitalizacija se uvaja na področju gradbeništva, vendar trenutno le na področju projektiranja. Preostali segmenti, predvsem v klasični izvedbi, še dolgo ne bodo pripravljeni na to. Projektiranje, konstruiranje ter delavniški izris sodobnih lesenih konstrukcij iz lepljenih elementov je veliko bolj digitaliziran od preostalega dela gradbeništva. Za proizvodnjo in strojno obdelavo lesenih elementov se uporabljajo v digitalni obliki izdelani načrti, ki imajo vse parametre potrebnih strojnih obdelav zapisane v obliki strojnih kod. Vsekakor se s takšnimi postopki lažje dosega zahtevan nivo kvalitete, ki je pri predizdelanih konstrukcijah neprimerno višji kot pri klasični gradnji na gradbišču.

Več na www.zelenaslovenija.si

EKOLOG V PODJETJU IN DOMA

Doma so dizelski avtomobili prepovedani, v službi obvezen električen avto

Urška Košenina

Z leti in vedno več okoljskimi zahtevami se je morala Steklarna Hrastnik prilagoditi okolju, v katerem živi in s katerim diha. Simona Lesar, ekologinja v podjetju, je povedala, da se bodo letos lotili velikega projekta remonta steklarske peči. Povečali bodo kapacitete, ob tem pa ne bodo povečali vplivov na okolje. Izbrana peč, ki za zgorevanje uporablja čisti kisik, zagotavlja najnižje emisije v okolje. Ker je hrup na območju Steklarne velik problem, so se v sodelovanju z Občino lotili selitve prebivalcev, kar bodo izvedli do konca leta. Znižujejo tudi porabo vode in energije. Simona Lesar dodaja, da gresta zeleno razmišljanje doma in v službi z roko v roki. Za zeleno razmišljanje novih generacij nas torej ne sme skrbeti.

Simona Lesar

Kaj je v vašem okoljskem delovnem načrtu za leto 2020? Katere naloge so na vrhu seznama? Kaj lahko stori podjetje v boju proti podnebnim spremembam?

Smo podjetje, ki se hitro razvija, z optimističnimi načrti in velikimi investicijami. Pri tem je skrb za okolje vedno visoko na lestvici priorit. V prihodnjem letu nas čaka remont steklarske peči s povečanjem kapacitete, ob tem pa ne bomo povečali vplivov na okolje. To zahteva ogromno znanja, strokovnosti, pravih odločitev in pravočasnega načrtovanja. Izbrana peč, ki za zgorevanje uporablja čisti kisik, zagotavlja najnižje emisije v okolje. Hkrati načrtujemo zagon raziskovalno razvojnega projekta uporabe vodika kot goriva. Nosilec projekta je naš Razvojni center novi materiali (RC eNeM), cilj pa je optimizacija pretvorbe energije za zmanjšanje deleža rabe fosilnih goriv pri industrijskem taljenju stekla. Projekt je sofinanciran s strani Republike Slovenije in Evropske unije iz evropskega sklada za regionalni razvoj v višini 1,5 milijona evrov. Celoten projekt je vreden 3,8 milijona evrov. Na projektu sodelujemo s še štirimi partnerji. S to inovativno tehnologijo, bomo energent za taljenje stekla pridobivali iz obnovljivih virov, s tem pa zniževali izpust CO₂ v okolje.

Vaša težava je hrup. Vemo, da je Steklarna Hrastnik specifična zaradi lokacije, kjer se

Hkrati načrtujemo zagon raziskovalno razvojnega projekta uporabe vodika kot goriva. Nosilec projekta je naš Razvojni center novi materiali (RC eNeM).

nahaja. Kako rešujete problematiko hrupa in kako daleč je projekt selitve prebivalcev ob tovarni, o katerem je pred časom govoril župan Občine Hrastnik?

Naše podjetje, ki bo ravno v letu 2020 dopolnilo 160 let, leži v ozki kotlini. V neposredni bližini so stanovanjske kolonije, tovarna pa zaradi načina tehnologije dela z enako močjo 24 ur na dan. Kljub sanacijskim ukrepom, preteklim in načrtovanim, po letu 2020 ne bomo uspeli doseči nočne mejne ravni za hrup, predpisane za takšno območje. Moram povedati, da mimo tovarne teče zelo prometna cesta (vpadnica), ki je v praksi bolj glasna kot naša tovarna, vendar za takšno infrastrukturo ostajajo izjeme. Zavedamo se, da prihodnost brez spremembe zakonodaje ali ureditve industrijske cone prinaša najmanj to, da ne bomo mogli širiti proizvodnje. Zato se že nekaj časa zavzemamo za ureditev industrijske cone v okolici stare

tovarne. Pri tem imamo popolno podporo lokalne skupnosti. Kot upravljavec si namreč želimo poslovanja v primernem industrijskem okolju, ki bi nam omogočal nadaljnji razvoj in širitev. Župan tesno sodeluje z našim vodstvom, projektna dokumentacija je v zaključni fazi priprave. Selitev prebivalcev pričakujemo do konca letošnjega leta, nato pa primerno prostorsko ureditev.

Steklarska industrija je izredno potratna pri porabi energije in vode. Na kakšne načine znižujete to porabo?

Energenti so za našo tehnologijo bistvenega pomena. Steklo, ki je naš proizvodni material, ima večtisočletno zgodovino. Proizvodnja je energetsko intenziven proces. Taljenje poteka pri visokih temperaturah okrog 1500°C, za kar uporabljamo precej energije, ki jo pridobimo predvsem s kurjenjem zemeljskega plina in elektrike. Zaradi visokih temperatur pa uporabljamo tudi vodo kot hladilni medij. Naše porabe so obvladovane in kontrolirane, porabo pa zmanjšujemo. V primerjavi z letom 2017 smo leta 2018 porabili za 50 odstotkov vode manj na tono staljenega stekla. Izvedba različnih učinkovitih rešitev za zmanjšanje rabe energije so pri nas del vsakodnevnega poslovanja in načrtovanja novih investicij. Imamo sodoben sistem za spremljanje porabe energije, ki nam omogoča stalen nadzor in ukrepanje ob vsakem trenutku. Postavljene imamo ciljne vrednosti porabe in ob vsakem odstopanju se zahtevata tako vzrok kot takojšen ukrep. Zapiramo tokokroge vode, jih hladimo in vračamo nazaj v proizvodni proces. Izpuščajo se le viški, ki so nujni.

Kateri vaš okoljski projekt bi izpostavili in kakšne rezultate je prinesel?

Letos smo prvič pripravili in izdali trajnostno poročilo v skladu s standardi GRI. To je zahteven projekt. Najprej razmišljam, kaj vključiti v gradivo, nato pa ugotoviš, da je dovolj dosežkov in so težave z reduciranjem ter izpostavljanjem res zelo pomembnih rezultatov. Ponosni smo tako na poročilo kot na našo odličnost. Izpostavila bi tudi projekt optimizacije procesa izkoriščanja vode iz javnega vodovodnega omrežja in nastalih odpadnih voda. Zaradi prostorskih omejitev in specifičnosti proizvodnje smo razvili specifičen sistem ter s tem za polovico zmanjšali porabo vode na tono izdelka. Prejeli smo srebrno priznanje za inovacije Gospodarske zbornice Slovenije.

Kako je z embalaranjem vaših izdelkov, katere materiale uporabljate in kako zmanjšujete količino porabljenega materiala za embalažo?

Ne smemo pozabiti, da je velik del našega programa ravno proizvodnja embalažnega stekla. Vedno več pozornosti namenjamo reciklirani embalaži in tako imenovani eko embalaži, kjer je poudarek na tanjši debelini sten in dna

stekla. Takšna embalaža je okolju prijaznejša. Nižja teža izdelka vpliva tudi na zmanjšanje transportnih stroškov. Na trajnostni vidik smo pozorni tudi pri embalaži, v katero pakiramo naše izdelke. Ta je primerna za recikliranje, določen delež te embalaže je vračljiv. Absolutno pa je eden od pomembnih ciljev količina porabljene embalaže. Več kot 90 % izdelkov izvozimo, naši kupci pa so trajnostno naravnani, zato je naš skupni cilj zmanjšati količino porabljene embalaže na nivo, ki še zadostuje varnosti proizvodov, hkrati pa minimalno obremenjuje okolje.

Krožno gospodarstvo je za nas eden od temeljev poslovanja že nekaj let in tudi zaveden v temeljnem dokumentu strategije razvoja naše družbe.

Ali poznate program prehoda v zeleno gospodarstvo in kateri cilji se vam zdijo pomembni za vaše podjetje?

Poznamo program prehoda v zeleno gospodarstvo. Krožno gospodarstvo je za nas eden od temeljev poslovanja že nekaj let in tudi zaveden v temeljnem dokumentu strategije razvoja naše družbe. V njem smo opredelili, da bodo avtomatizacija, digitalizacija, izboljšanje delovnih pogojev in zmanjšanje vpliva na okolje naše glavne investicijske usmeritve. Trajnostno upravljanje z viri in zelena rast gospodarstva so za nas najpomembnejši cilji. Se pa pri tem seveda srečujemo tudi z izzivi. Zadnja leta si intenzivno prizadevamo v življenjski krog vračati tudi ostale odpadke, specifične za našo industrijo. A trkamo na zaprta vrata. Predvsem mislim na naše odpadke iz čistilnih naprav, ki bi jih lahko koristno uporabili najmanj v **gradbeništvu**, pa za to ni interesa. To je seveda razumljivo, saj podjetja za to niso stimulirana, imajo le dodatne stroške in birokratske obveznosti. Hkrati pa so mineralne surovine še vedno tako poceni, da se jim ne splača ukvarjati z alternativnimi materiali. Če bi država uvedla spodbude in celo zahteve po določenem deležu drugih surovin, torej stranskega odpadka, bi podjetja vsekakor izkazala drugačen interes po takšnem vključevanju v svoje proizvodne procese.

Kakšne okoljske ukrepe uvajate doma in kako so to sprejeli vaši domači?

Varovanje okolja in čim manjši okoljski odtis je pri nas doma zakon. Ločevanje odpadkov je stalnica, o tem se sploh več ne razmišlja, ampak izvaja brez izjem. Uporaba izdelkov s čim manj embalaže so nadaljnji koraki. Plastičnih vrečk

praktično več ne uporabljamo. Varčna poraba energije, uporaba okoljsko prijaznega sistema ogrevanja, samooskrba. Avtomobil na dizelsko gorivo je pri nas prepovedan. Izziv je še zmanjšati vsakodnevno uporabo avtomobila predvsem pri mojih skoraj odraslih otrocih. Spremembe uvajam počasi, včasih skoraj neopazno. Počasi razmišljajo na enak način in jim to praktično ni več obremenitev, ampak način življenja. Seveda pa bom to dejansko lahko časoma preverila, ko si počasi ustvarjajo svoja gospodinjstva in bivališča. Končna ocena bo še podana.

Kako ste danes prišli v službo? Kako pogosto za prevoz uporabljate kolo in javni potniški promet? Kaj pa vaši sodelavci? Kaj menite o zamisli, ki postaja v Sloveniji aktualna, da bi podjetja povrnila zaposlenim stroške prevoza na delo z javnim potniškim prometom v paketu ukrepov za zmanjšanje emisij TGP?

Prišla sem z avtom, voziva se skupaj s partnerjem. Včasih uporabim tudi avtobus. Težava je v tem, da so vozni redi fiksni, naš delovni čas pa ne. Ogromno je prilagajanja in sprememb tudi v zadnjem trenutku. Zato je malo težje načrtovati prevoz z javnim potniškim prometom. Sicer takšne oblike prevoza spodbujam. Druga možnost je souporaba vozila. V primeru sestankov ali seminarjev v oddaljenih krajih se vedno povežem s kolegi v okolici, da načrtujemo in uporabimo skupni prevoz.

Bi pa izpostavila projekt Trajnostna mobilnost zaposlenih v podjetju. Imamo dve poslovni enoti, zato procesi v podjetju od nekaterih zaposlenih zahtevajo pogosto ali celo vsakodnevno delo na obeh lokacijah. Razdalja med lokacijama je sicer zgolj 1,0 km, vendar je kljub majhni razdalji transfer med lokacijama pogost in časovno zahteven. Zato smo lani vzpostavili interne transferje z lastnim električni avtomobilom ter s tem vsem zaposlenim ponudili možnost uporabe trajnostnega, varnega in bistveno hitrejšega transferja na klic. Ob tem tudi prebivalce Hrastnika začenjamo osveščati o pomembnosti rabe zelenih virov. Zmanjšali smo promet na lokalni cesti in emisije v okolje. Za projekt smo prejeli srebrno priznanje za inovacije Gospodarske zbornice Slovenije. Povrnitev stroškov za javni prevoz bi bil vsekakor primeren ukrep za zmanjšanje emisij TGP. Več slovenskih podjetij že izvaja takšne prevoze, vsake spodbude so dobrodošle.

Katere okoljske investicije načrtujete v prihodnje?

Načrtujemo določene ukrepe še na področju omejevanja hrupa. Res si želimo narediti dober projekt na področju ponovne uporabe odpadkov iz čistilnih naprav. Dodatno bomo postavili še sončne elektrarne na strehah naših objektov. Načrtov imamo veliko, znanja in idej prav tako. Okoljskih investicij v Steklarni Hrastnik ne bo manjkalo. ☺

Dan inovacij ADRIA 2019

Geološki zavod Slovenije in Zavod za **gradbeništvo** Slovenije v sredo, 23. oktobra 2019, v Hotelu Bernardin v Portorožu organizirata Dan inovacij ADRIA 2019. Osrednja tema dogodka bodo inovacije na področju primarnih in sekundarnih surovin v Jugovzhodni Evropi. Gre za enodnevni dogodek, katerega namen je predstaviti vse razpoložljive možnosti, ki jih EIT RawMaterials in Regionalni center ADRIA ponujata poslovnim subjektom za izboljšanje inovacijskega potenciala na področju surovin v Jugovzhodni Evropi. Vabljeni predavatelji in udeleženci na dogodku bodo strokovnjaki iz podjetij delujočih na področju primarnih in sekundarnih surovin, kot so velika podjetja, mala in srednja podjetja, zagonska podjetja ali nosilci idej, odločevalci in zakonodajalci ter organizacije za podporo razvoju podjetništva iz Slovenije, Hrvaške in drugih držav iz regije (Albanije, Bosne in Hercegovine, Črne gore, Severne Makedonije, Srbije).

Udeležba je brezplačna, potrebna je predhodna registracija do 14. oktobra 2019 na <http://adriaid.zag.si/si>.

Geološki zavod Slovenije
www.geo-zs.si

Na Gradbiščih Letos Precej Več Nepravilnosti Kot Lani

Avtor: Urednik Datum: 16. Avg 2019

GOSPODARSTVO SLOVENIJA

Inšpektorat za delo je v prvi polovici leta na gradbiščih opravil 860 inšpekcijskih pregledov, kar je 32 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Ob tem so inšpektorji v primerjavi z istim obdobjem lani ugotovili tudi za 23 odstotkov več kršitev in izdali za 10 odstotkov več ukrepov.

Kot so sporočili iz inšpektorata, so inšpektorji letos ugotovili 1133 kršitev, izdali pa 472 ukrepov. Inšpektor lahko sicer z enim ukrepom – na primer odločbo o prekršku ali upravno odločbo – sankcionira več ugotovljenih kršitev, so pojasnili.

Inšpektorat je že lani na slovenskih gradbiščih opazil občutno poslabšanje razmer s področja varnosti in zdravja pri delu. Povečuje se tudi število gradbišč za zahtevne objekte, katerih gradnja traja dlje časa – tudi več let – oziroma gradbišč, na katerih se čas gradnje glede na pretekla leta podaljšuje. Tudi zato je inšpekcija za letos načrtovala še večjo intenzivnost inšpekcijskih nadzorov kot v zadnjih letih.

“Ker se razmere na slovenskih gradbiščih v prvi polovici leta niso izboljšale, bo inšpektorat v nadaljevanju leta nadzore na gradbiščih dodatno okrepil in poostрил ter tudi dosledno ukrepal zoper delodajalce, odgovorne osebe delodajalcev in delavce, ki ne bodo spoštovali zahtev veljavnih predpisov,” so napovedali na inšpektoratu.

Med ugotovljenimi kršitvami s področja varnosti in zdravja pri delu v dejavnosti **gradbeništva** sicer že leta prevladujejo nepravilnosti glede varnega dela na višini, letos pa najbolj izstopajo ugotovljene nepravilnosti v zvezi z namestitvijo in urejenostjo varnostnih ograj ter urejenostjo odrov, zaskrbljujoča je tudi neuporaba osebne varovalne opreme, so še navedli. (sta)

Na gradbiščih letos precej več nepravilnosti kot lani

16.08.2019 13:34

Ljubljana, 16. avgusta (STA) - Inšpektorat za delo je v prvi polovici leta na gradbiščih opravil 860 inšpekcijskih pregledov, kar je 32 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Ob tem so inšpektorji v primerjavi z istim obdobjem lani ugotovili tudi za 23 odstotkov več kršitev in izdali za 10 odstotkov več ukrepov.

Kot so sporočili iz inšpektorata, so inšpektorji letos ugotovili 1133 kršitev, izdali pa 472 ukrepov. Inšpektor lahko sicer z enim ukrepom - na primer odločbo o prekršku ali upravno odločbo - sankcionira več ugotovljenih kršitev, so pojasnili.

Inšpektorat je že lani na slovenskih gradbiščih opazil občutno poslabšanje razmer s področja varnosti in zdravja pri delu. Povečuje se tudi število gradbišč za zahtevne objekte, katerih gradnja traja dlje časa - tudi več let - oziroma gradbišč, na katerih se čas gradnje glede na pretekla leta podaljšuje. Tudi zato je inšpekcija za letos načrtovala še večjo intenzivnost inšpekcijskih nadzorov kot v zadnjih letih.

"Ker se razmere na slovenskih gradbiščih v prvi polovici leta niso izboljšale, bo inšpektorat v nadaljevanju leta nadzore na gradbiščih dodatno okreпил in poostril ter tudi dosledno ukrepal zoper delodajalce, odgovorne osebe delodajalcev in delavce, ki ne bodo spoštovali zahtev veljavnih predpisov," so napovedali na inšpektoratu.

Med ugotovljenimi kršitvami s področja varnosti in zdravja pri delu v dejavnosti **gradbeništva** sicer že leta prevladujejo nepravilnosti glede varnega dela na višini, letos pa najbolj izstopajo ugotovljene nepravilnosti v zvezi z namestitvijo in urejenostjo varnostnih ograj ter urejenostjo odrov, zaskrbnjujoča je tudi neuporaba osebne varovalne opreme, so še navedli.

16.8.2019 13:34

Na gradbiščih letos precej več nepravilnosti kot lani

Ljubljana, 16. avgusta (STA) - Inšpektorat za delo je v prvi polovici leta na gradbiščih opravil 860 inšpekcijskih pregledov, kar je 32 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Ob tem so inšpektorji v primerjavi z istim obdobjem lani ugotovili tudi za 23 odstotkov več kršitev in izdali za 10 odstotkov več ukrepov.

Kot so sporočili iz inšpektorata, so inšpektorji letos ugotovili 1133 kršitev, izdali pa 472 ukrepov. Inšpektor lahko sicer z enim ukrepom - na primer odločbo o prekršku ali upravno odločbo - sankcionira več ugotovljenih kršitev, so pojasnili.

Inšpektorat je že lani na slovenskih gradbiščih opazil občutno poslabšanje razmer s področja varnosti in zdravja pri delu. Povečuje se tudi število gradbišč za zahtevne objekte, katerih gradnja traja dlje časa - tudi več let - oziroma gradbišč, na katerih se čas gradnje glede na pretekla leta podaljšuje. Tudi zato je inšpekcija za letos načrtovala še večjo intenzivnost inšpekcijskih nadzorov kot v zadnjih letih.

"Ker se razmere na slovenskih gradbiščih v prvi polovici leta niso izboljšale, bo inšpektorat v nadaljevanju leta nadzore na gradbiščih dodatno okreplil in poostрил ter tudi dosledno ukrepal zoper delodajalce, odgovorne osebe delodajalcev in delavce, ki ne bodo spoštovali zahtev veljavnih predpisov," so napovedali na inšpektoratu.

Med ugotovljenimi kršitvami s področja varnosti in zdravja pri delu v dejavnosti **gradbeništva** sicer že leta prevladujejo nepravilnosti glede varnega dela na višini, letos pa najbolj izstopajo ugotovljene nepravilnosti v zvezi z namestitvijo in urejenostjo varnostnih ograj ter urejenostjo odrov, zaskrbljujoča je tudi neuporaba osebne varovalne opreme, so še navedli.

Gradbeništvo v Sloveniji

Data D.O.O.
16 Avg 2019
0 Komentarjev

Gradbeništvo je ena izmed dejavnosti, ki je kar pogosta. V letu 2018 je bilo v Sloveniji 19.220 podjetij, ki so bila registrirana v **dejavnosti gradbeništva**. Največ podjetij na področju **gradbeništva** je bilo v 2018 sicer registriranih za dejavnost specializirana gradbena dela (več kot 81 % vseh podjetij na področju **gradbeništva**). Če ne poznate vseh dejavnosti, naj vas to ne skrbi; svetovalci na naši **VEM.oz. SPOT točki Data** vam bodo z veseljem pomagali pri izbiri prave dejavnosti!

[Informativni izračun plače](#)

Ali razmišljate o **registraciji podjetja**? Vas zanima delo na področju **gradbeništva** v Sloveniji? Ali veste kakšne so razmere na slovenskem trgu na področju **gradbeništva**?

V kolikor vas zanima hitra registracija **podjetja ali s.p.**, nas kontaktirajte ali pa si rezervirajte **brezplačen termin**.

Gradbeništvo v Sloveniji

Potrebujete zanesljiv [računovodski servis](#)

Marina Arh, Data

Gradbena podjetja v Sloveniji so v 2018 ustvarila za skoraj 6 milijard EUR prihodka od prodaje. **Gradbeništvo** v Sloveniji je v letu 2018 prispevalo skoraj 7 % ustvarjene dodane vrednosti. Na področju **gradbeništva** je bilo zaposlenih 67.582 oseb v letu 2018.

Med gradbenimi podjetji prevladujejo mikro in majhna podjetja. Podjetij, registriranih na področju **gradbeništva**, ki so imela manj kot 10 zaposlenimi je bilo v letu 2017 kar 94 %. Kakšni so kriteriji, na podlagi katerih se **družbe razvrščajo po velikosti**?

Gradbeništvo je sicer precej odvisno od vremenskih razmer. V zadnjih letih je najvišja porast dela zaznana v mesecu oktobru in novembru, najnižja pa v januarju in februarju.

Potrebujete pravni nasvet?
Pokličite naše pravnike
na 01 6001 528.

Zaposleni v **gradbeništvu** v Sloveniji

V letu 2018 je bilo zaposlenih v **gradbeništvu** skoraj 70 % državljanov Republike Slovenije, 30 % je bilo tujcev. Med tujci je bilo največ državljanov Bosne in Hercegovine, sledijo jim državljani Kosova, Severne Makedonije in Republike Hrvaške.

Ste vedeli, da se bodo od septembra postopki za pridobitev dovoljenja za [zaposlovanje državljanov Republike Srbije](#) izvajali na podoben način kot to velja že sedaj pri [zaposlovanju državljanov Bosne in Hercegovine](#). [Zaposlitev hrvaškega državljana](#) v Sloveniji pa že od lani poteka brez omejitev.

Med zaposlenimi v **gradbeništvu** prevladujejo moški, teh je bilo v letu 2018 več kot 90 %. Več kot 39 % zaposlenih v **gradbeništvu** je imelo dokončano srednjo poklicno šolo, skoraj 33 % jih je imelo dokončano srednjo strokovno ali srednjo splošno šolo, 13 % je imelo dokončano osnovnošolsko izobrazbo, 11 % zaposlenih je imelo višješolsko ali visokošolsko izobrazbo.

Potrebujete [pravni nasvet](#)? Pokličite naše pravnike na telefon 01 6001 528 ali jim pišite na data@data.si.

Cene v **gradbeništvu** poletele v nebo

RTV Slovenija

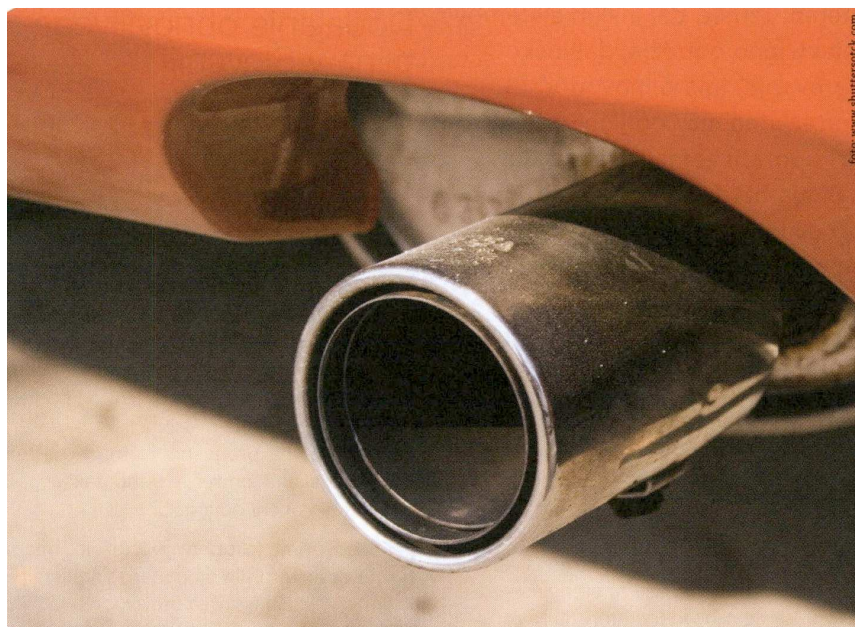
PETEK, 16. AVGUST 2019 OB 19:45

Gradbena naročila zasebnikov se nekoliko zmanjšujejo, v polnem zamahu pa so naročila države in njenih podjetij. Do konca leta 2023, ko je treba počrpati razpoložljiva sredstva iz evropske perspektive, bodo pospešeno gradile tudi občine.

Vi sprašujete, ministrstvo odgovarja

V gradivu Podnebno ogledalo 2019 Povzetek za odločanje (končno poročilo) je bilo med drugim Ministrstvu za finance predlagana izvedba priporočil iz zaključnega poročila projekta Zelene proračunske reforme. Še posebej je opozorjeno na subvencije, ki so v nasprotju s cilji zmanjšanja emisij toplogrednih plinov. Zato smo Ministrstvu za finance poslali več vprašanj, na katera je odgovorila državna sekretarka Natalija Kovač Jereb.

Z Zeleno proračunsko reformo so možnosti za odpravo okolju škodljivih subvencij

Podnebno ogledalo 2019 v Povzetku za odločanje ugotavlja, da bo potrebno do leta 2030 in 2050 emisije toplogrednih plinov (TGP) drastično zmanjšati. Oblikovati bo potrebno aktivno politiko podjetjem za nizkoogljično družbo. Zato je med ključnimi ugotovitvami poudarjeno, da je v Sloveniji znesek škodljivih subvencij višji, kot je obseg nepovratnih sredstev za zmanjšanje emisij TGP. Tovrstne subvencije so v nasprotju z dosegom ciljev pri TGP in njihove učinke celo zmanjšujejo. Subvencije bi bilo potrebno postopoma ukiniti, piše v Povzetku za odločanje. Zakaj subvencije oziroma vračila trošarin za dizelsko gorivo za komercialni namen, na podlagi katerih sklepov in katera podjetja prejemajo subvencije?

Najprej je treba poudariti, da davčni ukrepi na tem področju predstavljajo podporo drugim resornim politikam, zato samostojno in nepremišljeno spreminjanje ukrepov v pristojnosti

Ministrstva za finance ne bi bilo učinkovito niti smotno. Pri oblikovanju različnih resornih politik je nujno potreben konsenz, zato davčne politike ne moremo gledati ločeno od ostalih resornih politik, ki jih s svojimi ukrepi podpira. Ob tem ne smemo pozabiti, da je eden primarnih ciljev davčne politike zagotavljanje stabilnih javnofinančnih prihodkov.

V Sloveniji je bilo leta 2009, v razmerah upočasnjene gospodarske rasti in za blažitev posledic finančne in gospodarske krize, uvedeno razlikovanje med trošarino za dizelsko gorivo glede na uporabo za komercialni ali nekomercialni namen. Omogoča ga evropska direktiva o obdavčitvi energentov in električne energije. Z ukrepom se blažijo negativni vplivi višjih cen pogonskih goriv. S tem se je omogočila nižja trošarinska obremenitev dizelskega goriva za pogon motornih vozil za komercialni namen. Ta ukrep ima neposredni učinek na cestno prevoznništvo, saj znižuje stroške goriva pri prevozih blaga in potnikov ter krepi konkurenčnost te panoge. Do vračila dela trošarine so namreč upravičeni vsi, ki opravljajo registrirano dejavnost in imajo sedež v EU ali državah članicah Evropskega združenja za

prosto trgovino (EFTA) ter gorivo dokazljivo porabijo za komercialni prevoz. Za komercialni prevoz blaga takšna spodbuda velja le za vozila, težka 7,5 ton ali več. Ukrep zaradi nižje cene za cestne prevoznike hkrati omogoča, da tranzitni promet dizelsko gorivo toči pri nas namesto v tujini, kar pomeni dodatne prihodke v državni proračun. Slovenija s shemo vračil trošarine za gorivo, porabljeno za komercialni prevoz blaga in potnikov, izkorišča prednost majhnega in prometno prehodnega ozemlja.

Komu se znižuje cena goriva?

Ukrep znižuje ceno goriva v Sloveniji za avtoprevoznike, za katere je značilno, da povprašujejo po velikih količinah dizelskega goriva ravno pod ceno dizelskega goriva, ki bi jo plačali pri nakupu v Avstriji, Italiji in na Hrvaškem. Po ocenah Ministrstva za finance je vsaj 70 odstotkov količin, za katere domači upravičenci zahtevajo vračilo, dejansko porabljenih v mednarodnem prevozu, torej gre za zavezanca, ki opravljajo večino svojih prevozov zunaj Slovenije. Obstaja bojazen, da bi se avtoprevozniki na zvišanje prodajne cene dizelskega goriva odzvali z nakupi goriva v tujini, kar ne bi prispevalo k zmanjšanju emisij toplogrednih

plinov oziroma bi zgolj statistično prispevalo k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov v Sloveniji, saj bi prevozniki še vedno vozili po cestah v Sloveniji in tujini, bi pa to pomembno znižalo javnofinančne prihodke v Sloveniji.

Slovenija na podlagi evropske direktive o obdavčitvi energentov in električne energije omogoča tudi vračilo trošarine za gorivo, porabljeno za industrijsko-komercialni namen. Direktiva omogoča uveljavljanje izjem in znižanj trošarinske obveznosti za opravljanje industrijske in komercialne dejavnosti. Z Zakonom o trošarinah se tako omogoča vračilo dela trošarine za gorivo, porabljeno za industrijsko-komercialni namen, tj. za pogon statičnih delovnih strojev, strojev v **gradbeništvu**, motornih tirnih vozil v železniškem prometu ter žičnic in strojev ter naprav na smučiščih. Slovenija s predmetno spodbudo izpolnjuje predvsem cilj zagotavljanja konkurenčnosti slovenskega gospodarstva v primerjavi z drugimi državami.

Evropska direktiva o obdavčitvi energentov in električne energije predstavlja tudi podlago za vračilo trošarine za gorivo, porabljeno za kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo. Direktiva določa, da lahko države članice določijo nižji znesek trošarine od zneska, ki je predpisan za gorivo, porabljeno za posebej navedene rabe in panoge. Med možnimi navaja tudi kmetijske, vrtnarske in ribogojniške dejavnosti ter gozdarstvo. Slovenija omogoča vračilo trošarine za gorivo, porabljeno za kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo z Zakonom o trošarinah.

Kaj pomenijo trošarine za energente v proračunu?

So pomemben in stabilen vir prihodkov državnega proračuna, saj so v letu 2018 od skupno 10 milijard EUR prihodkov predstavljale približno 1 milijardo EUR, kar predstavlja 1/10 vseh prihodkov državnega proračuna. Dodatno je treba upoštevati še v letu 2018 za približno 360 milijonov EUR prihodkov iz naslova drugih javnofinančnih dajatev, vezanih na energente (CO₂-dajatev, prispevek OVE in prispevek URE).

Predstavniki Umanotere je v eni prejšnjih številkih revije EOL dejal, da umetno ohranjanje konkurenčne prednosti, ne da bi ob tem spodbujali razvojno komponento, na daljši rok zavira razvoj gospodarstva. Navaja še, da je delež OVE v industriji okrog 6 %, pa še to na račun rabe lesa in odpadkov, kar se v EU ne šteje več za OVE. S katerimi okoljsko energetskimi dajatvami, ki so v resnici subvencije, se želi ohraniti konkurenčnost industrije. Ali bi lahko tudi Slovenija sledila zgledu Nizozemske, ki je pristopila k dogovoru o znižanju porabe energije v podjetjih v zameno za vračilo energetskih dajatev? O katerih ukrepih se razmišlja, ki bi zmanjšali porabo naravnih virov in energije?

Pri oblikovanju politike obdavčitve energentov zasledujemo različne cilje, med katerimi so

najpomembnejši fiskalni, ekonomski, okoljski, kot tudi konkurenčnost s sosednjimi državami. Višina obdavčitve energentov zasleduje primarno fiskalni cilj zagotavljanja stabilnih javnofinančnih prihodkov ob upoštevanju drugih ciljev. Spremembe morajo biti premišljene in morajo temeljiti na čim večji gotovosti o prihodnjem povpraševanju po energentih. Le tako se lahko zagotovi, da je politika obdavčitve energentov stabilna in zagotavlja pričakovano raven javnofinančnih prihodkov. Poleg ključnega cilja, torej fiskalnega, pa ima pomembno vlogo tudi upoštevanje okoljskega cilja ter zaveza Slovenije k zmanjševanju emisij toplogrednih plinov. Ministrstvo za finance tako nenehno spremlja razmere na trgu in bomo tako tudi v prihodnje zasledovali in pripravljali ukrepe na področju obdavčevanja energentov na način, da bomo v največji možni meri iskali ravnotežje med vsemi prej omenjenimi cilji in vidiki.

Toda oprostitev trošarin za energetske intenzivna podjetja je vendarle vprašljiva.

Slovenija omogoča vračilo dela trošarine za gorivo, porabljeno za industrijsko-komercialni namen, in sicer za pogon statičnih delovnih strojev, strojev v **gradbeništvu**, motornih tirnih vozil v železniškem prometu ter žičnic in strojev ter naprav na smučiščih. Prav tako se pod določenimi pogoji omogoča oprostitev trošarine za energetske intenzivna podjetja. Slovenija s tema dvema spodbudama izpolnjuje predvsem cilj zagotavljanja konkurenčnosti slovenskega gospodarstva v primerjavi z drugimi državami. Zaradi zagotavljanja konkurenčnosti industrije se upošteva tudi nižja trošarina na električno energijo za IV. stopnjo odjema električne energije, to je za večje industrijske odjemalce električne energije, ki porabijo nad 10.000 MWh na leto. Gre za spodbude za zagotavljanje konkurenčnosti industrije, ki so bile v okviru projekta zelena proračunska reforma identificirane kot spodbude, ki ne prispevajo k zmanjševanju obremenjevanja okolja, ali kot takšne, ki lahko prispevajo k zmanjševanju obremenjevanja okolja.

Hkrati pa se zagotavlja, da je obdavčitev rabe električne energije, v primerjavi z obdavčitvijo rabe (fosilnih) pogonskih goriv, občutno nižja, v primerjavi z zemeljskim plinom za ogrevanje pa primerljiva predvsem s IV. stopnjo odjema električne energije (za večje industrijske odjemalce). Če znesku trošarine za zemeljski plin za ogrevanje dodamo še veljavno višino dajatve CO₂, ki se na električno energijo ne obračunava, pa je višina obdavčitve električne energija nižja od skupne obdavčitve zemeljskega plina za ogrevanje. Prav tako se z ugodnejšo obdavčitvijo spodbuja proizvodnja lastne električne energije iz obnovljivih virov energije, samooskrba z električno energijo in soprodukcija električne in toplotne energije. Gre za spodbude, ki prispevajo k zmanjševanju obremenjevanja okolja in, poleg drugih ciljev, zagotavljajo tudi konkurenčnost industrije.

Natalija Kovač Jereb

FOJ

Pri tem je potrebno spomniti, da se s prispevkom za zagotavljanje podpor proizvodnji električne energije iz OVE in SPTE letno zbere okoli 180 milijonov EUR namenskih sredstev, ki se v glavnem porabijo za sistem podpor proizvodni električne energije iz obnovljivih virov. Podobne okoljske cilje zasleduje tudi poraba prispevka za učinkovito rabo energije, s katerim letno zberemo preko 40 milijonov EUR.

Kako je zamišljeno nadaljevanje Zelene proračunske reforme, ki bi morala med drugim zagotoviti zmanjševanje okolju škodljivih subvencij?

V letu 2018 je bil zaključen projekt Zelena proračunska reforma. Nosilec je bilo Ministrstvo za finance. Pri njegovi izvedbi so sodelovali tudi Ministrstvo za okolje in prostor, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo in Ministrstvo za infrastrukturo. K sodelovanju so bili povabljeni tudi predstavniki zainteresirane javnosti. V okviru projekta so bile pregledane in analizirane obstoječe davčne olajšave, subvencije in druge spodbude. Pripravljen je bil pregled spodbud v Sloveniji po posameznih ministrstvih in opravljena presoja, katere izmed spodbud imajo negativne in katere pozitivne okoljske učinke. Proučevalo se je možnosti izboljšanja ali nadomestitve spodbud, ki ne prispevajo k zmanjševanju obremenjevanja okolja, z okoljsko primernejšimi ukrepi.

Kaj so ugotovila resorna ministrstva?

V okviru projekta so bile obravnavane spodbude resornih ministrstev v letu 2016. Na podlagi njihovih analiz so bila oblikovana priporočila za nadaljnje delo resornih ministrstev, ki v okviru svojih proračunov in iz kohezivskih sredstev namenjajo različne spodbude posameznim upravičencem. Med priporočili je tudi, da vsako resorno ministrstvo, ki je nosilec posamezne spodbude, preuči možnost preoblikovanja obstoječih spodbud tako, da bodo bolj okoljsko naravnane, in naj to upošteva pri podeljevanju spodbud v prihodnosti. Na Ministrstvu za finance si še prizadevamo in si bomo tudi v prihodnje prizadevali, da bi v največji možni meri sprejemali takšne ukrepe in zakonske rešitve, ki sledijo priporočilom Zelene proračunske reforme. Tako je med drugim v

prihodnje predvidena prenova Zakona o davku na motorna vozila ter prenova sistema bonitet v okviru zakona, ki ureja dohodnino, pri čemer bodo izhodišča obeh prenov sledila tudi ciljem in priporočilom Zelene proračunske reforme. Torej oblikovati takšne ukrepe, ki bodo okoljsko naravnani.

Pričakujemo pa, da bodo takšnemu zgledu sledila tudi druga resorna ministrstva pri sprejemanju ukrepov na svojem področju in tudi pri oblikovanju resornih politik na način, da bodo bolj upoštevale okoljski vidik. S tem bi bile dane možnosti za preoblikovanje ali odpravo določenih davčnih ukrepov, katerih nosilec je sicer Ministrstvo za finance, in so že bili prepoznani kot okolju škodljive subvencije.

Podnebno ogledalo navaja, da subvencije zelo dražijo stroške izvajanja OPTGP, saj so zato emisije večje, to pa pomeni, da bi bili za doseganje ciljev pri zmanjšanju TGP potrebni dodatni ukrepi in finančna sredstva. Ali je lahko pričakovati takšen predlog Ministrstva za finance, saj je tudi okoljski minister menil, da Slovenija potrebuje petletne podnebne načrte na podlagi petletnih oglijičnih proračunov?

Cilj skupnega zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2030 s pogledom do leta 2040 ter ukrepi za njihovo doseganje bodo opredeljeni v celovitem nacionalnem energetske in podnebnem načrtu (NEPN), ki ga Slovenija pripravlja v skladu z evropsko uredbo o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov. Končni NEPN bo temeljil na strokovnih podlagah, ki jih pripravlja konzorcij pod vodstvom Instituta Jožef Stefan. Za pripravo NEPN je pristojno Ministrstvo za infrastrukturo, Ministrstvo za finance pa pri pripravi aktivno sodeluje.

Med priporočili za zeleno rast gospodarstva je zapisano, da naj se pospeši izvedba priporočila glede večjega poudarka okoljskim merilom pri davku na motorna vozila. Kaj načrtuje MF?

Ministrstvo za finance načrtuje prenovu Zakona o davku na motorna vozila. Predlog zakona bo, poleg ostalih ciljev, prispeval tudi k doseganju okoljskih ciljev Slovenije v prometu. Uveljavitev prenove zakona se načrtuje s 1. januarjem 2021, ko bo poteklo prehodno obdobje glede uvedbe novega preskusnega postopka o merjenju izpusta CO₂. Predvideno je, da bi predlog zakona sledil razvoju na trgu motornih vozil in skozi ugodnejšo obdavčitev spodbujal nakup okolju bolj prijaznih vozil, s čimer bi zasledoval okoljske cilje in hkrati zagotavljal stabilni vir prihodkov za državni proračun.

Pri izvajanju ukrepov za zeleno gospodarsko rast bi bilo potrebno zagotoviti ciljno usmerjanje razpisov v razvojne projekte s poudarkom na nizkoogljicnem gospodarstvu. Ali se to priporočilo upošteva?

Vlada je decembra 2017 sprejela Strategijo razvoja Slovenije 2030. To je krovni razvojni okvir države, ki v ospredje postavlja kakovost

življenja za vse. S petimi strateškimi usmeritvami in dvanajstimi medsebojno povezanimi razvojnimi cilji ta dokument postavlja dolgoročne razvojne temelje Slovenije. Je podlaga celovitega procesa srednjeročnega načrtovanja, ki predvideva določitev ter potrditev prednostnih nalog in ukrepov, potrebnih za njihovo doseganje, tako da je zagotovljena dolgoročna vzdržnost javnih financ ter v tem okviru priprava in izvajanje proračunov. Politike, aktivnosti in ukrepi morajo tako prispevati k doseganju ciljev Strategije razvoja Slovenije 2030, med katerimi sta tudi nizkoogljicno krožno gospodarstvo in trajnostno upravljanje naravnih virov.

Pri izpolnjevanju ciljev iz strategije ima pomembno vlogo Ministrstvo za javno upravo, ki je pristojno za (zelena) javna naročila in ostala resorna ministrstva, ki oblikujejo razpisne pogoje za razvojne projekte. Vloga Ministrstva za finance je pomembna, a omejena na podporo ostalim resornim politikam.

Kaj bo MF v medsektorskem usklajevanju predlagalo, da bo trošarinska politika zagotavljala konkurenčnost obnovljivih virov energije (biomase in biogoriva) v primerjavi s fosilnimi energenti za ogrevanje?

Več na www.zelenaslovenija.si

Cene v gradbeništvu poletele v nebo

 Cene v gradbeništvu poletele v nebo

Gradbena naročila zasebnikov se nekoliko zmanjšujejo, v polnem zamahu pa so naročila države in njenih podjetij. Do konca leta 2023, ko je treba počrpati razpoložljiva sredstva iz evropske perspektive, bodo

pospešeno gradile tudi občine.

Več na: <http://www.rtv slo.si/gospodarstvo/cene-v-gradbenistvu-poletele-v-nebo/497144>

Gradbeništvo si po gospodarski krizi še ni opomoglo

Gradbeništvo v Sloveniji v zadnjih dveh letih beleži rast na vseh področjih, kljub temu pa še ni doseglo rasti iz predkriznih časov. Hkrati nekateri kazalniki kažejo, da se bo trend že v bližnji prihodnosti obrnil navzdol, ugotavlja državni statistični urad.

Dnevnik.si

MINERVO

Sebastjan Morozov

17. avgust 2019

17. avgust 2019 0:00

»Cilj lastniških premetavanj v Minervu je zaobiti prevzemno zakonodajo«

Očitno je vodstvena posadka Minerva spoznala, da bi agencija za trg vrednostnih papirjev lahko odločila, da delujejo usklajeno in da morajo – zaradi prekoračitve prevzemnega praga – objaviti prevzemno ponudbo za nakup vseh delnic Minerva. Zato so se lotili premetavanja delnic, je opozoril predsednik društva Mali delničarji Slovenije Rajko Stankovič.

Potem ko je Minervo vodstveni ekipi lani prodal tri hčerinske družbe, je

NAJNOVEJŠE

Obiskovalci Velike planine bodo poslej stopali Po stopinjah pastirjev

3 min

Nekdanji pevec skupine Bauhaus preživel srčni infarkt

18 min

Najboljši Zajc na 18. mestu

33 min

Tobačna Ljubljana: Investiranje v znanje izplača najvišje obresti

43 min

Prekmurščina: Dnevi so minejvali pa nika takšoga se nej zgoudilo

1 ura

Na Hvaru srbska princesa in Neil Patrick Harris

1 ura

Obnova trboveljskega pokopališča

1 ura

Slovenska veselica v Imoli

1 ura

Bose noge

2 uri

Starodobna vozila v Sloveniji: Mladih stari ne zanimajo kaj prida – in obrnjeno

2 uri

Vse objave

Da bi se izognili objavi prevzemne ponudbe za nakup vseh delnic, so se največji lastniki Minerva v zadnjih nekaj tednih lotili več dejanj, je opozoril predsednik društva Mali delničarji Slovenije **Rajko Stankovič**. Po njegovem prepričanju več lastnikov podjetja deluje usklajeno, zato so presegli tako prvi prevzemni prag, ki je določen ob pridobitvi 33 odstotkov delnic, kot tretji prevzemni prag, ki je določen ob pridobitvi 75 odstotkov delnic.

Cenitev kar čez palec

Po pojasnilih Stankoviča je bil prevzemni prag presežen decembra lani, temu bi morala slediti objava prevzemne ponudbe za nakup vseh delnic. Kot smo razkrili v *Dnevniku*, je takrat Minervo, ki se ukvarja z miniranjem, vrtanjem in izkoriščanjem rudnin, prodal tri hčerinske družbe. Za Proeks, ključno med njimi, ki trguje z gospodarskimi razstrelivi, skladišči razstrelivo in prevažna nevarno blago, lani pa je dosegla 2,25 milijona evrov prihodkov od prodaje in 147 tisočakov čistega dobička, je kupnina znašala 113.000 evrov. Po opozorilih Stankoviča je bila cenitev Proeksa narejena čez palec, na podlagi podatkov iz leta 2017. Za drugi dve – Minervo control in Vibrolab, laboratorij za meritve v **gradbeništvu** in rudarstvu – pa naj ocena vrednosti ne bi bila narejena. Za vsako od njiju je kupnina znašala 9000 evrov.

Z 38-odstotnim lastniškim deležem je največji lastnik Proeksa postal predsednik uprave Minerva **Vojko Reven**. Preostalo lastništvo si je razdelilo še sedem fizičnih oseb, ki imajo v Minervu oziroma prodanih hčerinskih družbah vodstvene oziroma nadzorniške funkcije. Po enakem ključu so si razdelili lastništvo Vibrolaba in Minerve control. Skupaj z nakupom Proeksa in Minerve control je vodstvena posadka Minerva pridobila še nekaj odstotkov delnic Minerva. Upoštevajte te delnice in delnice Minerva, ki so v neposredni lasti osmerice, to pomeni, da je bil presežen prvi prevzemni prag v višini 33 odstotkov vseh delnic, pravi Stankovič. Ob tem dodaja, da je

usklajeno delovanje razvidno iz zapisnikov skupščin od leta 2015, na katerih je večino povezanih oseb kot pooblaščenec zastopal Reven.

Podobno velja za družbo pooblaščenko Pomin, ki je s skoraj 45-odstotnim lastniškim deležem največja posamična lastnica Minerva. V Pominu osmerica obvladuje 34-odstotni lastniški delež. To po prepričanju Stankoviča pomeni, da je treba k delnicam Minerva, ki so jih do nedavnega posredno in neposredno obvladovali menedžerji, prišteti še lastništvo Pomina v Minervi. Povedano drugače: po prepričanju Stankoviča osmerica obvladuje skoraj 80 odstotkov delnic Minerva. Ker je s tem presežen tretji prevzemni prag, je Stankovič, ki je sporno delovanje naznanil agenciji za trg vrednostnih papirjev (ATVP), prepričan, da bi morali objaviti prevzemno ponudbo za nakup vseh delnic Minerva od nepovezanih oseb.

Skrbno načrtovani manever

Na maratonski skupščini Minerva na začetku julija so mali delničarji povezanim osebam hoteli odvzeti glasovalne pravice. Ker jim to ni uspelo, so napovedali izpodbojno tožbo. Po skupščini je sledilo več poslovnih dogodkov, za katere Stankovič meni, »da je njihov cilj zaobiti prevzemno zakonodajo«. Tako sta Vojko Reven in predsednik nadzornega sveta Minerva **Matevž Turk** odprodala vsak po približno 5,2 odstotka delnic Minerva Miranu Lavrenčiču iz Izole. Poleg tega je Proeks, ki ga je, kot že rečeno, osmerica prevzela decembra lani, prodal Minervo nazaj 5000 delnic (dober odstotek vseh izdanih delnic) kot lastne delnice. Ta sveženj delnic je Minervo za 49.550 evrov oziroma 9,91 evra na delnico lani prodal Proeksu, potem ko so ga decembra lani prevzeli menedžerji. Doseženi iztržek od prodaje delnic je bil občutno pod njihovo knjigovodsko vrednostjo. Slednja je konec lanskega leta znašala 13,68 evra na delnico.

Obenem je Proeks prodal še 1,2 odstotka delnic Minerva, katerih lastnik je bil še pred lanskimi lastniškimi spremembami. Ta sveženj delnic je v drugi polovici julija odkupila družba Minervo control, potem ko je osmerica njeno lastništvo nekaj dni prej prenesla nazaj na Minervo.

Na novinarska vprašanja, ki smo jih naslovili na Vojka Revna, nismo prejeli odgovorov.